اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۹ خرداد ۱۴۰۰
• ۱۸ شوال ۱۴۴۲
• ۳۰ مه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۸۰۱ • پیاپی ۳۱۱۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

HOSCO
شرکت فولاد هرمزگان

توجه به معیشت کارکنان از اولویت‌های فولاد هرمزگان است

در پی کسب رکورد تولید آهن اسفنجی در واحد احیای مستقیم، بازدید هفتگی مدیرعامل فولاد هرمزگان از این واحد انجام پذیرفت. عطاء معروخانی در این دیدار، از تلاش کارکنان فولاد هرمزگان و مخصوصا معاونت بهره‌برداری و واحد احیای مستقیم در کسب دو رکورد تولید پیاپی فروردین و اردیبهشت ماه با اهدای گل قدردانی کرد.

بررسی دلایل و پیامدهای رشد بی‌سابقه نقدینگی در ۳۰سال گذشته

اقتصاد در سیلاب نقدینگی

موضوع رشد نقدینگی یکی از چندین موارد اختلاف بین اقتصاددانان دست‌راستی و صاحب‌نظران معتقد به اقتصاد دولتی است. برای مثال بازارآزادی‌ها معتقدند رشد نقدینگی در هر حالتی مضر است و باعث افزایش تورم می‌شود و مخالفان این نظر تورم‌زا بودن رشد نقدینگی را منکر نمی‌شوند اما معتقدند اگر بخش تولید اقتصاد قدرت کافی داشته باشد این نقدینگی وارد بخش‌های سفته‌بازانه نمی‌شود و نیازهای مالی تولید برطرف می‌شود. تورم‌زا بودن رشد نقدینگی در صورتی که بخش تولید قدرتمندی در کار نباشد قطعی است و به‌نظر می‌رسد هر دو طیف اقتصاددانان بر این موضوع اشتراک‌نظر دارند، اما زمانی این موضوع اهمیت پیدا می‌کند که بدانیم در ۹ سال اخیر نقدینگی کشور بیش از ۵۰۰ درصد افزایش را به ثبت رسانده که در ۳۰ سال اخیر بی‌سابقه است.

۱۴-۱۱-۷-۴-۳

سیاست باید در خدمت اقتصاد و معیشت جامعه باشد

همین صفحه

سرمقاله

نقش سیستم‌های اطلاعات مدیریت در توسعه بهره‌وری ۲

یادداشت‌های امروز

درخواست‌هایی برای بازنگری ۴

بانک‌ها دیوار بلند در برابر تولید ۷

بهره‌برداری نامناسب از معادن ایران ۱۲

بانک مرکزی و تصدی‌گری در بازار ارز ۱۴

باید صبورتر باشیم ۱۵

گفت‌و گو

با احیای برجام هم رونق تولید قطعی نیست ۱۲

افزایش نقدینگی، ریشه در کسری بودجه دارد ۸

وزیر صنعت، معدن و تجارت در آیین بهره‌برداری از چند طرح صنعتی و معدنی آذربایجان غربی:

سیاست باید در خدمت اقتصاد و معیشت جامعه باشد

اصحاب رسانه افتخارات کشور در حوزه تولید را برای مردم بگویند

وزیر صنعت، معدن و تجارت در تداوم سفرهای استانی خود پنجشنبه گذشته به آذربایجان غربی سفر کرد و در فرودگاه بین‌المللی شهید باکری ارومیه مورد استقبال استاندار، امام جمعه و نماینده ولی فقیه در استان و نمایندگان مردم آذربایجان غربی در مجلس قرار گرفت.

علیرضا رزم‌حسینی در این سفر ۴ طرح تولیدی و صنعتی شامل کارخانه داروگستر ساوا شفاژن، طرح توسعه کارخانه فرش ستاره افشار، طرح توسعه سلماس نسج و شرکت کانی ایرا (شمش طلا) را مورد افتتاح قرار داد. وی همچنین از ۴ واحد صنعتی و معدنی شامل طرح شرکت قند میلاد، مهاباد شرکت سازه کشت، شرکت زرشوران و شرکت نساجی خوی بازدید به عمل آورد و از نزدیک در جریان مهم‌ترین ظرفیت‌ها و مشکلات این واحدها قرار گرفت و درباره موضوعات مرتبط با فرآیندهای تولیدی آنها تصمیمات و راهکارهای لازم را اتخاذ کرد. وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین از پایانه‌های مرزی تمرچین و منطقه آزاد و پایانه مرزی بازرگان بازدید کرد و پای صحبت کولبران مرزنشین نشست تا از نزدیک در جریان مسائل و مشکلات آنها قرار بگیرد. رزم‌حسینی به روال سفرهای قبلی خود در این سفر نیز با فعالان اقتصادی، صنعتگران و تولیدکنندگان نشست داشت.

جمعی از معاونان و مدیران وزارت صنعت، معدن و تجارت، نمایندگان حوزه‌های انتخابیه استان آذربایجان غربی در مجلس شورای اسلامی، استاندار و دیگر مسئولان استانی در این برنامه‌ها وزیر صنعت، معدن و تجارت را همراهی کردند. شایان ذکر است وزیر صنعت، معدن و تجارت همچون دیگر سفرهای قبلی خود در چارچوب جلساتی که برگزار می‌کند، تصمیمات مقتضی لازم را خارج از بروکراسی اداری برای رسیدگی به موضوعات مرتبط در همان جلسه اتخاذ می‌کند و مواردی که نیاز به پیگیری در مرکز دارند، برای رسیدگی تا حصول نتیجه نهایی جمع‌بندی خواهند شد.

▣ فرهنگ سرمایه‌گذاری باید گسترش پیدا کند

وزیر صنعت، معدن و تجارت در جریان برنامه‌های فشرده خود در آذربایجان غربی در حاشیه افتتاح کارخانه داروگستر ساوا شفاژن(شهرستان نقده) بیان کرد: شرکت‌های بزرگ می‌توانند مردم را توانمند کنند و اگر طرح اقتصاد مقاومتی در تمام کشور توسعه یابد مردم توانمند خواهند شد.

علیرضا رزم‌حسینی در سخنانی در جمع دست‌اندرکاران این واحد تولیدی دانش‌بنیان در ناحیه صنعتی راهدانه نقده، با بیان این مطلب افزود: در همه جای دنیا کشورها را شرکت‌های بزرگ، توانمند و توسعه‌گرا می‌سازند، نه دولت‌ها و در کشور ما نیز شرکت‌های توسعه‌گرا را باید مورد حمایت قرار دهیم.

وی با بیان اینکه شرکت دانش‌بنیانی که امروز مورد بازدید قرار داده‌ام نیز یکی از همین شرکت‌های توانمند است، گفت: آدم‌های موفق محدودند اما گستره فعالیت آنها نامحدود است و این شرکت که سرمایه‌گذارانش در خارج از کشور بودند، تمام مین‌های مقابل خود (بروکراسی اداری) را یک به یک برداشته و اکنون در این نقطه ایستاده‌اند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه فرهنگ سرمایه‌گذاری باید گسترش پیدا کند، تصریح کرد: به این نوع کارها اعتقاد دارم و هرگونه همکاری را در این زمینه انجام خواهم داد. کارهای بزرگ جسارت و ریسک بالا می‌خواهند که اگر موفق شوند خارق‌العاده هستند.

رزم‌حسینی با بیان اینکه بیشتر سرمایه‌گذاران دوست دارند که در شهرهای بزرگ مانند تهران (که بیش از ۱۱ هزار واحد صنعتی مستقر دارد) فعالیت کنند اما سرمایه‌گذار این طرح دانش‌بنیان، شهرستان نقده و منطقه مرزی را انتخاب کرده که این نیز در جای خود بی‌نظیر و قابل‌افتخار است.

▣ کارآفرینی و توانمندسازی کاری مجاهدانه است

وی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه شهدا جانفشانی کردند تا امنیت برقرار شود، بیان کرد: ما نیز باید تمام تلاش خود را برای کارآفرینی و اشتغالزایی و توانمندسازی مردم انجام دهیم که حمایت از این گونه شرکت‌ها و ورود سرمایه‌گذاران در همین راستا است.

▣ کشف حدود ۵۰۰ میلیارد دلار ذخایر معدنی قطعی

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به بازدیدی که از معدن طلای زرشوران داشت، اضافه کرد: اکتشاف در کل کشور ۳ درصد است که در همین ۳ درصد حدود ۵۰۰ میلیارد دلار ذخایر معدنی قطعی کشف شده و اینکه می‌گوییم معدن می‌تواند جایگزین نفت و درآمدهای نفتی شود، سخن دور از دسترسی نیست.

رزم‌حسینی ادامه داد: ظرفیت طلای ناب در معدن زرشوران ۱۲۰ تن است و این معدن فقط سالانه یک تن را برداشت می‌کند.

▣ سیاست در خدمت اقتصاد

وی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود تاکید کرد: سیاست باید در خدمت اقتصاد باشد و سیاستمدار کسی است که سیاست را در خدمت معاش مردم اداره کند تا دین مردم تضمین شود.

▣ شهرک‌ها به دنبال توسعه هستند

وزیر صنعت، معدن و تجارت در بخش دیگری از سخنان خود از اصحاب رسانه خواست تا افتخارات کشور در حوزه تولید باوجود همه تنگناها و محدودیت‌ها را رسانه‌ای کنند.

وی بیان کرد: اصحاب رسانه و مردم باید ببینند که چگونه شرکت‌های تولیدی در شهرک‌های صنعتی در شرایط تحریم ۳ شیفت کار می‌کنند و ۳۸ میلیارد دلار واردات مواد اولیه و موردنیاز کارخانجات برای تولید را انجام دادیم، شهرک‌ها به‌دنبال توسعه هستند، ظرفیت‌ها تکمیل است و نباید فقط روی نقاط منفی مانور داده شود.

سرمقاله

نقش سیستم‌های اطلاعات مدیریت در توسعه بهره‌وری

شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعتی

امروزه تغییرات مستمر در حوزه‌های تولید، تجارت و کسب‌وکار، مدیران را با حجم زیادی از اطلاعات مواجه می‌سازد که برای بهبود عملکرد و توسعه کسب‌وکار باید این اطلاعات معنی‌دار شوند و البته امکان بازیابی داشته باشند و به اطلاعات مفیدی برای سازمان‌ها و بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی تبدیل شوند. سیستم‌های اطلاعات مدیریت، اطلاعات مفیدی را در اختیار مدیران قرار داده تا از آن در جهت پایش مستمر فرآیندها، تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌ها استفاده کنند.

سیستم‌های اطلاعات مدیریت افزون بر اینکه شرکت‌ها و سازمان‌ها را در خلق محصولات و خدمات جدید پشتیبانی می‌کنند، مدل‌های جدید کسب‌وکار را نیز پیش روی آنها قرار می‌دهند؛ به‌نحوی که یک مدل کسب‌وکار جدید بتواند در نحوه خلق ثروت، کسب موفقیت و افزایش توانایی شرکت‌ها و سازمان‌ها در اجرای راهبردها و تحقق اهداف موثر واقع شود.

در عصر کنونی در جوامع مختلف سرمایه‌های انسانی و نظارت بر اجزای هر سازمان عوامل مهمی در جهت پیشبرد اهداف سازمانی و موفقیت در کسب‌وکار به شمار می‌روند، اما در کنار سرمایه‌های انسانی، اطلاعات مربوط به صنعت و سرمایه نیز نیازمند مدیریت صحیح و کارآمد خواهد بود. به این منظور باید کاربرد مهندسی سیستم‌های مدیریت و نظام‌های مدیریت اطلاعات براساس نیازها، شرایط و اهداف سازمان مورد توجه قرار گیرد تا عملیات گردآوری، سازمان‌دهی، تولید اطلاعات و انتقال آنها به مدیران به‌نحوی بهینه انجام شود.

کارآیی افزوده شده در سازمان ناشی از تکامل فرآیند تبادل اطلاعات است و در نهایت با ارائه اطلاعات معتبر و قابل‌اتکا برای تصمیم‌گیری می‌تواند مجموعه و مدیر را منتفع سازد و مسیر دستیابی به اهداف سازمانی با بهره‌وری بالا را هموار کند. در عصر کنونی مدیران ارزش رقابتی و استراتژیک نظام‌های اطلاعاتی را به‌خوبی درک کرده‌اند. اداره سازمان‌ها به‌نحو مطلوب، مستلزم بررسی و پردازش انبوهی از اطلاعات است که گاهی با هم متفاوتند و با آهنگی متناسب با شرایط و وضعیت سازمان توسعه می‌یابند و تغییر می‌کنند و در مواردی تحلیل آنها را مشکل می‌سازند و این امر کندی سرعت حرکت مدیریت به سمت اثربخشی تصمیم را موجب می‌شود. بدیهی است که سازکارهای سنتی و منسوخ‌شده مدیریت اطلاعات، پاسخگوی شرایط پیچیده حاضر نیستند و نمی‌توان در مواجهه با مسائل کلان و حیاتی سازمان تنها به ذهنیات یا گزارش‌های خام متکی بود.

اگر سازمانی بتواند کردار (ساختار) سازمانی خود را براساس اطلاعات موردنیاز طراحی کند، قابلیت افزون‌تری می‌یابد، زیرا مدیریت ارشد از وقایعی که در کل سازمان می‌گذرد آگاهی می‌یابد. از سویی، دریافت اطلاعات دسته‌بندی شده، موجب ایجاد اطمینان و تسهیل در روند تصمیم‌گیری مدیر خواهد شد.

علم مدیریت، تصمیمی را درست می‌شناسد که ۹۰ درصد آن را اطلاعات و ۱۰ درصد آن را قضاوت شخصی تصمیم‌گیرنده تشکیل می‌دهد. بکارگیری اطلاعات و بهره‌برداری از آن برای راهبری و نظارت بر زیرمجموعه و اتخاذ تصمیم‌ها، این امکان را برای مدیران استفاده‌کننده از اطلاعات ایجاد می‌کند که باوجود حجم، گستردگی، پیچیدگی و پراکندگی امور، به‌طور منظم تصویر روشنی از وضعیت کلی سازمان و روند فعالیت‌های آن پیش رو داشته باشند و با اطلاع از آنها، تصمیمات صحیح در جهت رفع مشکلات اتخاذ کرده و از به‌وجود آمدن اشکالات پیشگیری کنند. این امر می‌تواند اثربخشی و کارآیی مدیر را تحت تاثیر مستقیم قرار دهد.

به‌طور کلی اطلاعات به‌هنگام و مفید، حاصل نظام اطلاعاتی منسجم است؛ این نظام با ایجاد رابطه میان اجزای ناهمگون سازمان، نظارت درونی ایجاد و با پیش‌بینی‌های لازم، آینده‌ای روشن‌تر را ترسیم می‌کند اما در برخی مواقع مدیران برای استفاده از اطلاعات موردنیاز با مسائلی مواجهند که اهم آنها عبارتند از کندی جریان تبادل اطلاعات به‌دلیل وجود موانع ارتباطی، فقدان ارتباط نظام‌های اطلاعاتی و متخصصان، ناهماهنگی ساختار سازمانی و رده‌های مدیریتی در موسسات، نگرش مدیران نسبت به چگونگی اداره امور براساس اطلاعات دریافتی، حجم گسترده عملیات موسسه‌ها و تفاوت ماهیت آنها که موجب تفاوت ماهیت اطلاعات دریافتی می‌شود.

دستیابی به متغیرهای محیطی مانند عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فناوری نیازمند بکارگیری سیستمی است که اطلاعات را براساس نیاز، استخراج، پردازش و طبقه‌بندی کند و در اختیار مدیران قرار دهد؛ بنابراین هر سازمانی باتوجه به موقعیت و جایگاه خود با مسائلی مواجه خواهد بود که تابع شرایط خاص آن سازمان است. بنابر آنچه گفته شده ضروری است نظام اطلاعاتی جامع که براساس آن اطلاعات کلیدی به‌صورت منظم به مدیریت منعکس می‌شود، در سازمان استقرار یابد تا ضمن پایش و بهبود مستمر عملکرد، دستیابی به اهداف سازمانی در جهت توسعه کسب‌وکار رقابتی تسهیل شود.

ضرورت بازنگری، پایش و کنترل مستمر فرآیندها در طول چرخه عمر سازمان‌ها به‌منظور تسهیل فرآیندها و روان‌سازی سیستم‌های مدیریتی و تصمیم‌گیری در سازمان ایجاب می‌کند که مدیران ارشد، از سیستم‌های اطلاعات مدیریت در این راستا استفاده کنند و با بهره‌گیری از این سیستم‌ها، در هر مرحله از چرخه عمر سازمان، میزان بهره‌وری و رشد و توسعه سازمانی را به دقت پایش کرده و تحت نظارت و کنترل داشته باشند. به این لحاظ کاربرد سیستم‌های اطلاعات مدیریت در سازمان‌ها و بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی موجب ارتقای سطح کیفی و کمی داده‌ها و تسهیل در فرآیند تبدیل داده به اطلاعات و در نهایت بهبود استقرار مدیریت دانش و توسعه بهره‌وری می‌شود.

رفع انحصار واردات اینترنت با افتتاح نخستین مرکز تبادل داده

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: نخستین مرکز تبادل داده (IXP) بین‌المللی ایران برای از بین بردن انحصار در واردات اینترنت، آماده ورود به مدار شد. به گزارش ایرنا، محمدجواد آذری جهرمی در توئیتر خود از وارد مدار شدن نخستین مرکز تبادل داده (IXP) بین‌المللی ایران در منطقه ویژه اقتصادی پیام، خبر داد که آماده ورود به مدار فعالیت شد. وزیر ارتباطات افزود: این مرکز، مهم‌ترین زیرساخت «رفع انحصار» واردات اینترنت در کشور و نخستین گام برای رفع انحصار است. IXP یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌ها در حوزه فناوری اطلاعات است که با کمک آن می‌توان داده‌های درون اینترنت را رد و بدل کرد. این داده‌ها از سوی سازمان‌ها و سرویس‌دهنده‌های مختلفی از جمله ISPها (شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات اینترنتی)، CDNها (شبکه تحویل محتوا) و اپراتورهای تلفن همراه تولید می‌شود و به همین منظور نیاز است این داده‌ها بین سرویس‌دهنده‌ها ردوبدل شوند و به مقصد برسند. محیط‌های تحت عنوان IXP وظیفه دارند رد و بدل کردن اطلاعات را به بهترین شکل انجام دهند. آبان سال گذشته، وزیر ارتباطات گفت: تا پایان دولت اقداماتی برای برداشتن انحصار در حوزه دیتا انجام می‌شود تا شرکت ارتباطات زیرساخت انحصاری عمل نکند. محمدجواد آذری جهرمی افزود: با این رفع انحصار از تبدیل این شرکت به یک شرکت مخابرات دیگر جلوگیری شد و تا پایان این دولت، اقداماتی برای برداشتن انحصار در حوزه دیتا نیز انجام می‌شود. اینترنت کشور از طریق شرکت ارتباطات زیرساخت وارد می‌شود. وزیر ارتباطات قول داده بود تا پایان دولت برای رفع این انحصار کاری کند. راه‌اندازی IXP می‌تواند انحصاری که سال‌هاست در شرکت زیرساخت وجود دارد را رفع کند.

آخرین تصمیمات ستاد ملی مقابله با کرونا ابلاغ شد

۱۲ تا ۱۷ خرداد، تردد بین‌استانی ممنوع

رئیس‌جمهوری گفت: تصمیم گرفته شد که از روز چهارشنبه، ۱۲ خرداد تا دوشنبه، ۱۷ خرداد سفرهای استانی تعطیل شود. به گزارش مهر، حسن روحانی در ستاد ملی مقابله با کرونا، با بیان اینکه مردم نباید پولی برای واکسن پرداخت کنند، اظهار کرد: دولت‌ها در جهان به هر قیمتی واکسن را تهیه می‌کنند. در داخل هم از اواخر خرداد واکسن داخلی ما به بازار می‌آید و واکسیناسیون با آن آغاز می‌شود و شرایط بهتری در تیر برای انجام واکسیناسیون خواهیم داشت. روحانی با تاکید بر اینکه امیدواریم بتوانیم واکسیناسیون عمومی را تا آخر تابستان به سامان برسانیم، گفت: در صورت تامین واکسن، ظرف ۴،۳ ماه می‌توان واکسیناسیون را تمام کرد؛ بنابراین ان‌شاءالله واکسن به اندازه کافی در داخل تولید شود و از خارج هم خریداری کنیم. می‌توانیم بگوییم که بخش پرخطر تا اول مرداد به‌طور کامل تمام می‌شود و از مرداد می‌توانیم واکسیناسیون عمومی را شروع کنیم. رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه به مردم قول می‌دهم هر جا واکسنی باشد که بتوانیم خریداری کنیم، پولش را کنار گذاشتیم، گفت: در داخل هم آنهایی که در حال تولید واکسن هستند را یاری می‌کنیم و جزو افتخارات است که کشورمان سازنده واکسن باشد. وی با تاکید بر مهم‌ترین اقدامات دولت در هفته‌های پایانی عمرش، اظهار کرد: دولت می‌خواهد کرونا را مهار کند، انتخاباتی سالم برگزار کند و به معیشت مردم توجه کند و طرح‌های خود را به سرانجام برساند و در بخش تحریم قدم‌های پایانی را بردارد که امیدوارم با این وعده‌ها مردم در دولت سیزدهم شرایط بهتری داشته باشند. روحانی با بیان اینکه حدود ۸۷۸ پایگاه برای واکسیناسیون‌های تجمیعی اختصاص داده شده، اظهار کرد: اینکه در ۲۴ ساعت بیش از ۲۰۰ هزار نفر از مردم قادر به دریافت واکسن هستند حائز اهمیت است و ما می‌توانیم تعداد افراد واکسینه را تا ۵۰۰ هزار نفر در روز برسانیم.

در مجموع کار بزرگی در این زمینه انجام شده و ان‌شاءالله این مسیر ادامه پیدا می‌کند. به مردم قول می‌دهم هر جا واکسن فراهم باشد و بتوانیم خریداری کنیم، هیچ مشکلی نداریم و باوجود همه مشکلات مالی که داریم پولش را کنار گذاشتیم و حتما واکسن را تهیه می‌کنیم و آن را به‌دست می‌آوریم.

▣ متخلفان تردد بین‌استانی جریمه می‌شوند

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام کرد: براساس مصوبه اخیر ستاد ملی کرونا تردد بین‌استانی از ساعت ۱۲ ظهر چهارشنبه، ۱۲ خرداد تا ۱۲ ظهر دوشنبه، ۱۷ خرداد ممنوع است. به گزارش ایرنا، علیرضا رئیسی بعد از جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا که با حضور رئیس‌جمهوری برگزار شد، افزود: این مصوبه در سراسر کشور اجرا می‌شود و ربطی به رنگبندی شهرها ندارد و برای متخلفان نیز جرایمی در نظر گرفته شده است. وی گفت: بر اساس مصوبه جدید ستاد ملی مقابله با کرونا، تردد بین‌استانی در شهرهای قرمز جریمه یک میلیون تومانی و در شهرها و مناطق نارنجی و زرد جریمه ۵۰۰ هزار تومانی خواهد داشت. رئیسی ادامه داد: امیدواریم مردم در این روزهای سخت همچنان همکاری کنند و با سفر و تردد کمتر بین‌استانی در کنترل اپیدمی موثر باشند و مطمئن هستیم که مردم مثل همیشه همکاری و حمایت خواهند داشت. رئیسی با اشاره به روند واکسیناسیون کرونا در کشور افزود: تا امروز ۳ میلیون و ۸۵۰ هزار دوز اکسن کرونا تزریق شده است. کادر بهداشت و درمان در فاز یک واکسن زدند. گروه بالای ۸۰ سال، بالای ۷۵ سال و بالای ۷۰ سال نیز یا واکسیناسیون آنها تمام شده یا در حال انجام است. وی گفت: در این هفته برنامه این است که افرادی که برای آنها نوبت‌دهی شده، واکسن بزنند و تا اواخر هفته واکسیناسیون افراد بالای ۷۰ سال را تمام کنیم و امیدواریم با لکه‌گیری افراد جامانده بتوانیم از هفته‌های آینده واکسیناسیون افراد بالای ۶۰ سال را شروع کنیم. وی ادامه داد: امیدواریم تا پایان خرداد واکسیناسیون افراد سالمند تمام شود و از تیر واکسیناسیون بیماران خاص مانند بیماران دیالیزی، افراد مبتلا به سرطان، هموفیلی‌ها، بیماران تالاسمی و پیوند عضو را آغاز کنیم. با واکسینه کردن این افراد تا حدی اطمینان حاصل می‌شود، چون این افراد بیشتر در معرض خطر هستند.

رزم‌حسینی در آذربایجان غربی خبر داد

داخلی‌سازی ۳.۵ میلیارد یورویی در سال گذشته

وزیر صنعت، معدن و تجارت در سفری سه‌روزه از مناطق و فعالیت‌های اقتصادی آذربایجان غربی بازدید به عمل آورد و در گفت‌وگو با مسئولان، دست‌اندرکاران و کارکنان این واحد در جریان مهم‌ترین ظرفیت‌ها، مسائل و مشکلات آن قرار گرفت. رزم‌حسینی در جمع خبرنگاران در شهرستان خوی درباره برنامه‌های ساخت داخل، گفت: سال گذشته حدود ۳.۵ میلیارد یورو ساخت داخل انجام شده است. به گزارش شاتا، علیرضا رزم‌حسینی در جریان بازدید از مجموعه کارخانجات نساجی خوی در جمع خبرنگاران، افزود: همت واحدهای تولیدی در جهت افزایش صادرات کشور، آن‌هم در سخت‌ترین شرایط مربوط به جنگ اقتصادی و شیوع کرونا، امری ستودنی است. وی درباره ممنوعیت واردات برای حمایت از ساخت داخل، اضافه کرد: از واردات حدود ۵.۵ میلیارد یورو کالای غیرضروری به کشور جلوگیری شد. وی با بیان اینکه به‌دنبال تقویت ساخت داخل هستیم، ادامه داد: همزمان تنوع و کیفیت محصولات را ارتقا خواهیم داد. رزم‌حسینی درباره تداوم این برنامه‌ها، تاکید کرد: حتی با رفع تحریم‌ها نیز برنامه حمایت و تقویت تولید داخل تداوم خواهد یافت.

▣ بازدید از بازرگان و تموچین

وزیر صنعت، معدن و تجارت در سومین روز از سفر به استان آذربایجان غربی از منطقه آزاد و پایانه مرزی بازرگان (شهرستان ماکو) بازدید کرد. مرز بازرگان که بیش از ۹ دهه از فعالیت آن می‌گذرد، یکی از مهم‌ترین مرزهای زمینی کشور به‌شمار می‌رود و از ابتدای امسال تاکنون ۴۰ هزار و ۵۰۱ دستگاه کامیون از این مرز تردد کرده که نشان‌دهنده تداوم فعالیت تجاری در این خطه است. متوسط تردد روزانه کامیون از این مرز ۷۴۹ دستگاه است و در این مدت ۸ هزار و ۲۰۰ دستگاه کامیون از کشور خارج و ۲۴ هزار و ۱۸۸ دستگاه نیز وارد شده است. مرز بازرگان پایلوت مدیریت یکپارچه پایانه‌های مرزی کشور شده و اقدامات لازم برای انتقال درب صادرات از صفر مرزی بازرگان به محوطه سالن تجاری با هزینه‌ای بالغ بر ۷۰ میلیارد ریال و اقداماتی نظیر بهسازی و مرمت اساسی ابنیه، تاسیسات برقی و مکانیکی سالن مذکور و محوطه آن آغاز شده است. آذربایجان‌غربی دارای ۵ پایانه مرزی شامل بازرگان در ماکو، رازی در خوی و سرو در ارومیه در مرز ترکیه، صنم بلاغی در پلدشت در مرز نخجوان و تمرچین در پیرانشهر در مرز عراق است. وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین در این سفر از پایانه مرزی تمرچین (شهرستان پیرانشهر) بازدید کرد. مرز تمرچین پیرانشهر که تنها مرز رسمی ایران با شمال عراق در آذربایجان غربی است، ظرفیتی کم‌نظیر برای توسعه تجارت بین‌المللی این استان است و می‌توان میزان صادرات از این مرز را به میلیارد دلار نیز رساند که البته برای رسیدن به این رقم، انجام اقدامات اساسی و زیرساختی ضرورت دارد.

▣ تولید فرش ماشینی با مشارکت بانک صنعت و معدن

رزم‌حسینی در جریان سفر به آذربایجان غربی با حضور در شهرک صنعتی میاندوآب از طرح تولید فرش ماشینی متعلق به «شرکت فرش افشار زرینه و ستاره افشار» بازدید به‌عمل آورد. ۱۲۰ میلیارد تومان برای این طرح جدید سرمایه‌گذاری شده که ۱۸ میلیارد تومان آن را بانک صنعت و معدن تامین کرده و مابقی، آورده شرکت بوده است. تعداد اشتغال ایجاد شده در این واحد تولیدی ۱۰۰۰ نفر است که ۳۰۰ نفر به‌صورت مستقیم و ۷۰۰ نفر به‌صورت غیرمستقیم است. ۴۰ درصد محصولات تولیدی این کارخانه برای مصرف داخل است و ۶۰ درصد دیگر نیز به ۲۲ کشور دنیا صادر می‌شود.

▣ افتتاح واحد تولیدی شمش طلا و نقره خوی

در جریان این سفر شرکت کاوشگران کانی ایرا در ناحیه صنعتی ایواوغلی شهرستان خوی نیز به بهره‌برداری رسید. این واحد تولیدی ظرفیت تولید سالانه ۳۰۰ کیلوگرم شمش طلا و ۶۸ کیلوگرم شمش نقره را داراست. مجموع سرمایه‌گذاری برای راه‌اندازی این واحد تولیدی تاکنون ۶۰۰ هزار و ۷۴۷ میلیون ریال بوده که برای بیش از ۸۰ نفر از اهالی منطقه نیز اشتغال به‌وجود آورده است.

این واحد تولیدی در زمینی به مساحت ۱۶ هزار و ۵۰۰ مترمربع با زیربنای ۵۰۰۰ مترمربع در ناحیه صنعتی ایواوغلی (شهرستان خوی) قرار دارد. این طرح با مشارکت سرمایه‌گذاران چینی برای تبدیل کنسانتره معدن طلای مزرعه شادی شهرستان ورزقان واقع در آذربایجان شرقی به شمش طلا احداث شده است. گفتنی است طرح تکمیل فرآیند تولید همزمان در حال اجرا است.

بازدید از کارخانجات نساجی خوی از دیگر برنامه‌های سفر وزیر بود. کارخانجات نساجی خوی (شرکت سهامی عام) با سرمایه بانک صنعت و معدن در سال ۱۳۶۳ به‌منظور تولید سالانه ۴۳۰۰ تن نخ و ۱۰ میلیون متر پارچه تکمیل‌شده (لباسی، جین، پیراهنی و...) با هدف اشتغال حدود هزار نفر تاسیس شد.

یادداشت

شعارهای انتخاباتی این روزها

علی ربیعی- سخنگوی دولت: بنا بر وظیفه شغلی و اداری‌ام ناچارم هر روز مطالب بی‌ربط و باربط زیادی را بخوانم. با نزدیک شدن به موعد برگزاری انتخابات، فعلا مباحث انتخاباتی و شعارهای نامزدها در صدر اخبار قرار گرفته‌اند و همچنین مسائل حول و حوش تایید صلاحیت‌ها نیز محل گفت‌وگو و نقدها شده است. من در این مقاله فارغ از آثار سیاسی-اجتماعی فرآیند تایید صلاحیت‌ها، قصد پرداختن به شعارها و برنامه‌هایی را دارم که این روزها از افراد کنشگر در انتخابات به‌ویژه نامزدهای مورد تایید شورای محترم نگهبان می‌شنویم.

۱. کانون مواضع برخی افرادی که در این زمینه به اظهارنظر می‌پردازند و حتی برخی نامزدها بر بنیان بدانگاری و انکار گذشته به‌ویژه نفی دولت وقت قرار گرفته و هیچ برنامه ایجابی در میان حرف‌هایشان مشاهده نمی‌شود و از قضا تکرار نقدهای مخالفان دولت در ۸ سال گذشته از تریبون‌های مختلف و حتی رسانه‌های خارجی است. باتوجه به اینکه انتخابات ریاست‌جمهوری در ایران برآمده از سابقه و تجارب و دیدگاه‌های احزاب نیست و جامعه قادر به ارزیابی اهداف نامزدها و سرنوشت آینده‌شان نیستند، اظهارات انتخاباتی باید این نقیصه سامان سیاسی نارس را جبران کرده و مهم‌ترین برنامه‌ها و چگونگی دست یافتن به آن را برای جامعه تبیین کنند.

۲. اگر کسی به برنامه‌های سختگیرانه برای اصلاحات ساختاری بیماری‌های دیرین و مزمن اقتصاد ایران اشاره نکند و برای خروج از مشکلات ناشی از تحریم برنامه‌ای ارائه ندهد، حرفی برای گفتن ندارند. سخنگویان جناح‌ها و کارشناسان مختلفی که این روزها برای دفاع از اینان پیدا شده‌اند و از همه مهم‌تر خود نامزدهای محترم باید بگویند که با تحریم و آثار آن و با اقتصاد نفت‌زده ۶۰ ساله که این روزها به کمترین میزان فروش، آن‌هم با هزار راه پرپیچ و خم رسیده، چه خواهند کرد؟ آنانی که فقط وعده شیرین از وام، مسکن، یارانه و حتی حل ۴ ماهه ریشه‌های تورم می‌دهند (دیدم یکی از این کارشناسان حامی نامزدها، آنچنان تقلیل‌گرایانه و ساده‌انگارانه نسبت به حل مسائل اقتصادی، مالی و پولی به‌ویژه ایجاد اشتغال سخن می‌گفت که صد رحمت به طرح اول انقلاب موسوم به ساماندهی دیپلمه‌های بیکار) و از تلخی تصمیم‌های سخت برای تداوم اصلاح اقتصاد و جامعه تحریم و کرونازده چیزی نمی‌گویند، از سخنان‌شان تلقی بیان صادقانه و راهگشا نخواهد شد.

۳. تحلیل محتوای شعارها و برنامه‌های ارائه‌شده تاکنون نشان می‌دهد بیش از ۸۰ درصد اظهارات صورت گرفته درباره معیشت و جبران‌های معیشتی و سیاست‌های رفاهی است؛ بنابراین در این مقاله قصد دارم کنکاشی در سیاست‌های رفاهی صورت داده و نسبت آن را با این وعده‌ها مشخص کنم. نگاهی به سیر تطور نظری در سیاست‌های رفاهی ۴۰ ساله ایران نشان می‌دهد، سیاست‌های رفاهی در اوایل انقلاب بیشتر آرمان‌گرایانه و مبتنی بر شعار حقوق مستضعفان بوده و هیچ‌گونه نظریه یا برنامه‌ای در این دوران مشاهده نمی‌شود. در دوران دفاع مقدس، هژمونی جنگ همه چیز را تحت شعاع خود قرار داده بود و جامعه ایران نه‌تنها به فکر سیاست رفاهی نبود بلکه به جامعه‌ای فداکار و از خودگذشته تبدیل شد که حتی به بخشیدن دارایی شخصی خود برای پیروزی در دفاع مقدس دست می‌زد. در دوران بعد از جنگ، با فروکاستن از هژمونی جنگ، جامعه مطالبه‌گر می‌شود و نوعی سیاست رفاهی موسوم به «تور» به گفتمان رفاهی دولت تبدیل می‌شود.

آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری در ایران نشان می‌دهد سیاست‌های رفاهی سازکاری دشوار بوده و از این رو در این فضای انتخاباتی سیاست‌های رفاهی رضایت‌بخش ساخت‌وساز می‌شوند. اساسا میان ساخت‌وساز و سازکار تفاوت وجود دارد. سیاست رفاهی یک پروژه اجتماعی است که به تعبیر من با پروژه‌های «فنسی» ساخت‌وسازی متفاوت است؛ به‌عنوان مثال در میدان انقلاب فنس کشیده شده و یک تندیس بالا می‌آید، در بیابان فنسی کشیده شده و آسمانخراشی به بالا می‌رود اما سیاست‌های اجتماعی سیاست فنسی نیستند؛ با اجرای دشوار و سخت مواجهند زیرا ذی‌نفعان متعدد دارند که همه آنها باید رشد کنند و منتفع شوند.

رویه‌ای که اکنون برخی تریبون‌ها و نامزدها در پیش گرفته‌اند، فریاد قوی سیاست رفاهی مبتنی بر توزیع ثروت‌های موهوم و بدون خلق پایدار ثروت است. بیشتر نامزدها و واضعان نظریه‌های آنها مدت‌هاست از دولت مردمی سخن می‌گویند. من هم با این واژه موافقم اما باید بدانیم، اگر منظور از دولت مردمی دولتی است که بدون کمک به خلق ثروت، صرفا سیاست‌های توزیعی و بازتوزیعی بدون درآمد و مبتنی بر ایجاد کسر بودجه ساختاری را مد نظر قرار دهد، این چیزی جز مردم‌ستیزی نخواهد بود. کشور دیگر ظرفیت این‌گونه اقدامات را ندارد.

عکس روز

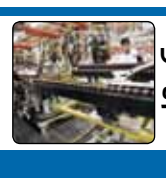
فصل نشا برنج در شالیزارهای گیلان

عکس: میزان

ویژه تر از خبر

خرید واکسن از محل منابع مالی ایران در عراق

وزیر نیرو گفت: مجوز لازم برای تامین ۱۲۵ میلیون دلار منابع ارزی ایران در عراق برای خرید ۱۶ میلیون دوز واکسن کوواکس و انتقال این مبلغ به یک بانک اروپایی صادر شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو رضا اردکانیان افزود: با پیگیری‌های مستمر مجوزهای لازم برای صدور حواله ۱۲۵ میلیون دلاری از منابع پولی ایران از بانک تجارت عراق به بانک سوئیسی برای تامین ۱۶ میلیون دوز واکسن کوواکس (سبد واکسن‌های مورد تایید سازمان بهداشت جهانی) اخذ شد. وی ادامه داد: انتظار می‌رود تا پایان هفته ترتیب اداری این کار انجام شود و به‌زودی این واکسن‌ها در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایران قرار بگیرد. به گزارش ایرنا ۱۲ اردیبهشت امسال نیز وزیر نیرو گفت: ارز موردنیاز خرید واکسن کرونا از روسیه از محل مطالبات ایران از عراق تامین و به‌زودی نخستین پرداخت انجام می‌شود.

دور باطل نقدینگی در صنعت خودرو

شاهین و تامین رضایت مشتریان

رشد نقدینگی و نظام بانکی ورشکسته

تحلیل روز

صمت به بررسی چرایی کمبود پول در بنگاه‌های تولیدی پرداخت

نقدینگی کم است یا زیاد؟

امیرعباس آذرموند: **یکی از معضلات و مسائل اساسی اقتصاد ایران وجود تناقضی به نام کمبود نقدینگی است. از طرفی، نرخ رشد نقدینگی در ۴ سال گذشته همواره بالای ۲۰ درصد بوده و از سوی دیگر بخش حقیقی از کمبود نقدینگی رنج می‌برد. هرچند اقتصاد ایران بانک‌محور است اما به نظر می‌رسد بحث انحراف نقدینگی و کیفیت آن نیز دارای ابهاماتی است که بررسی آن ضرورت دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد در طول دهه ۹۰ اقتصاد ایران تورم‌های بسیار بالای را تجربه کرد و سیاست‌گذاران برای کاهش نرخ‌های سود به بانک‌ها فشار می‌آورند. از سوی دیگر بانک‌ها نیز برای حفظ ارزش منابع خود، در بازارهای دارایی مانند مستغلات و بنگاه‌های تولیدی سرمایه‌گذاری کردند. علاوه‌بر این دولت‌ها نیز تکالیفی برعهده بانک‌ها قرار دادند که سودآوری بانک‌ها را کاهش می‌دهد.**

تضاد دیرینه

در سال ۱۳۹۳ یک مرکز مطالعاتی از تضاد رشد نقدینگی و افزایش تورم و کاهش رکود گزارشی را منتشر کرد که همچنان پایه‌های این گزارش برای امروز ایران هم صدق می‌کند. موضوع کمبود نقدینگی از سوی بنگاه‌های اقتصادی و گاهی مسئولان مورد اشاره قرار گرفته و این سوال را در اذهان ایجاد می‌کند که چطور در اقتصادی که حجم نقدینگی از مرز ۳ هزار و ۳۰۰ هزار میلیارد تومان رد شده و در ۳ سال گذشته دو برابر شده، کمبود نقدینگی وجود دارد.

این مهم در سال ۹۴ هم مشاهده می‌شود. باید توجه کرد در سال ۹۲ که روحانی سکان امور را به دست گرفته مجموع کل نقدینگی کشور ۵۹۴ هزار میلیارد تومان بود و اکنون در پایان راه این دولت حجم نقدینگی کشور به حدود ۶ برابر روز اول این دولت افزایش یافته است.

اشتباه خواهد بود اگر تصور شود این روند در دولت‌های دیگر وجود نداشته است؛ به طور کلی در ۴ دولت پس از جنگ و پس از هر ۸ سال نقدینگی کشور ۷ برابر شده است. البته این رقم برای برخی دولت‌ها چون اصلاحات اندکی کمتر و برای برخی دولت‌ها هم اندکی بیشتر بوده است. جالب اینکه در میان تمام دولت‌های پس از انقلاب، موفق‌ترین عملکرد در کنترل نرخ افزایش نقدینگی را دولت زمان جنگ داشت. در ۸ سال این دولت نقدینگی در حالی ۴ برابر شد که بانک مرکزی در آن زمان موظف بود تمام کسری بودجه دولت را تامین کند.

همین روند فزاینده افزایش نقدینگی سبب می‌شود این تصور به وجود آید که این عوامل با یکدیگر همخوانی ندارند و احتمالا تناقضی وجود دارد. با این حال، بررسی‌ها نشان می‌دهد چگونه برخلاف حجم نقدینگی بالا در سطح کلان، بنگاه‌های اقتصادی ممکن است با مشکل نقدینه‌خواهی مواجه شوند.

نقدینگی چیست؟

درک مفهوم «حجم نقدینگی» یا «عرضه پول» نیازمند بازگشت به وظایف و کارکردهای پول است. پول به‌عنوان یک دارایی، وظایف سه‌گانه‌ای را در اقتصاد انجام می‌دهد؛ پول وسیله مبادله، ذخیره ارزش و واحد شمارش است. اما آنچه پول را از دیگر دارایی‌ها مجزا می‌کند، سهولت استفاده از پول در معاملات است. به عبارت دیگر، پول با کمترین هزینه به «وسیله پرداخت» در معاملات تبدیل می‌شود و در اصطلاح نقدشوندگی بالایی دارد.

به‌طور کلی دارایی‌های مختلف، نقدشوندگی متفاوتی دارند. برخی دارایی‌ها مانند «اسکناس و مسکوک در دست اشخاص» نقدشوندگی بالایی و برخی دیگر مانند مسکن نقدشوندگی بسیار پایینی دارند. البته نقدشوندگی دارایی‌ها به شرایط عمومی بازار آنها نیز بستگی دارد.

به طور سنتی اقتصاددانان برای تعیین حجم پول در اقتصاد، دارایی‌هایی که می‌توانند به‌عنوان وسیله پرداخت استفاده شوند را اندازه‌گیری می‌کنند. مثلا اسکناس و مسکوک در گردش که نقدترین دارایی است باید در تعریف پول وارد شود. البته تفاوت نقد شوندگی دارایی‌ها سبب می‌شود تعاریف متعددی از پول ارائه شود. در یک تعریف محدود تنها دارایی‌ها که به‌سرعت و با هزینه بسیار کم به وسیله مبادله تبدیل می‌شوند به‌عنوان پول شناخته می‌شوند. در این تعریف، اسکناس و مسکوک در دست اشخاص و سپرده‌های دیداری را می‌توان جزو حجم پول به شمار آورد.

به همین ترتیب می‌توان تعاریف گسترده‌تری از پول ارائه کرد که دارایی‌هایی با نقدشوندگی کمتر را نیز شامل شود. در تعریف گسترده، که در ایران به‌اصطلاح به آن «حجم نقدینگی» گفته می‌شود علاوه‌بر حجم پول، سپرده‌های مدت‌دار را هم شامل می‌شود. در سال ۹۳ حجم پول و نقدینگی به ترتیب ۱۲۰۸ و ۷۸۲۴ هزار میلیارد ریال بوده است. در شهریور ۹۴ حجم نقدینگی به ۸۷۲ هزار میلیارد تومان رسید و بنابر آخرین گزارش‌ها تا پایان بهمن ۹۹ میزان نقدینگی کشور به ۳۳۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است.

حجم نقدینگی در میانه سال ۹۴ معادل ۷۲ درصد تولید ناخالص داخلی بود و نسبت نقدینگی به تولید ناخالص داخلی اسمی در طول زمان افزایش یافته است. بنابراین با توجه به رشد حجم نقدینگی نسبت به اقتصاد ایران، تعجب‌آور است که بسیاری از بنگاه‌ها از کمبود نقدینگی هم در آن زمان و هم امروز شکایت می‌کنند.

با توجه به اینکه حجم نقدینگی از ترازنامه بانک‌ها و موسسات اعتباری استخراج می‌شود، می‌توان نحوه تخصیص حجم نقدینگی را نیز از این ترازنامه استخراج کرد. سپرده‌های بخش غیردولتی ۹۵.۵ درصد از حجم نقدینگی را تشکیل می‌دهند که قسمتی از بدهی بانک‌ها و موسسات اعتباری محسوب می‌شوند. از طرف دیگر سپرده‌های بخش غیردولتی ۵۳ درصد از بدهی‌های بانک‌ها را تشکیل می‌دهند. این سپرده‌ها در کنار دیگر بدهی‌ها برای تحصیل دارایی‌ها استفاده می‌شوند. بخش عمده دارایی بانک‌ها تسهیلات پرداخت شده به بخش غیردولتی است که ۴۵ درصد از دارایی بانک‌ها را تشکیل می‌دهد. به عبارت دیگر حجم نقدینگی در اقتصاد بخشی از دارایی بانک‌ها را تامین مالی کرد.

نقش بانک‌ها در افزایش نقدینگی

بانک‌ها بخشی از نهادهای مالی هستند که منابع پس‌اندازکنندگان را به سرمایه‌گذاران تخصیص می‌دهند. برای اینکه بانک‌ها بتوانند این وظیفه را انجام دهند باید منابع پس‌اندازکنندگان را به صورت سپرده دریافت کنند و در اختیار سرمایه‌گذاران قرار دهند. سپرده‌هایی که بانک‌ها جذب می‌کنند بدهی آنها به سپرده‌گذاران محسوب می‌شود. از سوی دیگر، بانک‌ها منابع جمع‌آوری شده را به صورت تسهیلات به سرمایه‌گذاران اعطا می‌کنند. به عبارت دیگر تسهیلات پرداخت شده دارایی بانک‌ها به شمار می‌رود.

موفقیت بانک‌های تجاری در تداوم سودآوری آنها به ترکیب دارایی‌ها و بدهی‌های‌شان بستگی دارد چراکه سررسید دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌های تجاری می‌تواند متفاوت باشد. اغلب سررسید بدهی‌ها کوتاه‌تر از سررسید دارایی‌ها است. بنابراین بانک‌ها باید این عدم تطابق سررسید را از راه متنوع‌سازی دارایی‌ها و بدهی‌های‌شان مدیریت کنند. در هر دوره، توان اعتباردهی در سطح بانک به میزان جذب سپرده، درآمدزایی دارایی‌ها و نقدشوندگی دارایی‌های‌شان بستگی دارد. هرچه بانک سپرده بیشتری جذب کند یا دارایی‌های بانک درآمد بیشتری خلق می‌کند، بانک از توان اعتباردهی بیشتری برخوردار می‌شود. مثلا اگر نرخ سود روی سپرده‌ها جذابیتی برای خانوارها نداشته باشد یا بنگاه‌های اقتصادی به دلیل رکود از بازپرداخت تسهیلات دریافتی عاجز شوند، قدرت اعتباردهی بانک نیز کاهش می‌یابد. لازم به ذکر است که بانک‌ها تنها می‌توانند دارایی‌های نقد خود را به صورت تسهیلات به متقاضیان ارائه کنند. اگر بانک به واسطه عدم بازپرداخت تسهیلات دارایی را تصاحب کند به طور معمول نمی‌تواند آن را به صورت تسهیلات به متقاضی دیگری پرداخت کند. اگر بانک‌ها ترکیب دارایی مناسبی داشته باشند، تضادی میان عرضه پول یا همان حجم نقدینگی و تقاضای اعتبارات ایجاد نخواهد شد چراکه افزایش حجم نقدینگی از طریق بانک‌ها به بنگاه‌های متقاضی به صورت تسهیلات اعطا خواهد شد. اما اگر ترکیب دارایی بانک‌ها متناسب با فعالیت آنها به‌عنوان واسطه‌گری مالی نباشد، ممکن است حجم نقدینگی نتواند تنگنای مالی بنگاه‌ها را رفع کند. اگر بانک‌ها فاقد انگیزه لازم برای اعطای تسهیلات باشند و منابع خود را به صورت دارایی نگهداری کنند، توان اعتباردهی بانک‌ها کاهش می‌یابد و بانک‌ها با تنگنای مالی مواجه می‌شوند. تعیین دستوری نرخ‌های سود روی سپرده‌ها و تسهیلات بخشی از ساختار سیاستگذاری پولی است. با تعیین دستوری نرخ‌های سود این امکان از بانک‌ها سلب می‌شود تا متناسب با شرایط اقتصاد کلان و اعتبارسنجی متقاضیان، نرخ سود تسهیلات را تعیین کنند. از طرف دیگر، نرخ تورم بالا در ایران و پرنوسان است و حتی دوره‌هایی وجود دارد که تورم از نرخ‌های سود تسهیلات نیز پیشی گرفته است. بنابراین، بانک‌ها برای افزایش سودآوری و ایفای تعهدات در مقابل سپرده‌گذاران، اقدام به خرید دارایی‌های واقعی می‌کنند؛ پدیده‌ای که از آن اغلب با عنوان «بنگاهداری بانک‌ها» یاد می‌شود.

رکود اقتصادی توان بانک‌ها را تحلیل برد

وقوع رکود اقتصادی بر بستری که از سال‌ها قبل به اشتباه شکل گرفته بود، باعث شد توان اعتباردهی بانک‌ها تحلیل رود. افزایش بدهی‌های دولت و شرکت‌های دولتی به بانک‌ها، افزایش تسهیلات غیرجاری و وجود دارایی‌های غیرنقد در ترازنامه بانک‌ها سبب شد توان اعتباردهی بانک‌ها کاهش یابد و این مسئله باعث تعمیق رکود خواهد شد.

گفتنی است که در کنار افت عرضه اعتبارات در بازار در این دوره، تقاضا برای اعتبارات (نقدینگی) نیز از طرف بنگاه‌ها افزایش یافت. بحران ارزی سال‌های ۹۰ و ۹۱ سبب شد نرخ ارز به‌شدت بالا برود. این عامل همراه با مشکلات بانک‌ها در تعامل با بانک‌های خارجی سبب شد تقاضا برای اعتبارات به شکل معناداری افزایش یابد.

تجربه بحران‌های بانکی و مالی در دیگر کشورها هم نشان می‌دهد کاهش توان اعتباردهی بانک‌ها و نهادهای مالی چگونه می‌تواند رکود اقتصادی را به دنبال داشته باشد و دوره خروج از رکود را طولانی کند. البته تکانه اولیه ایجاد بحران در کشورهای مختلف می‌تواند متفاوت باشد اما مکانیسم انتشار این تکانه‌ها از طریق نظام مالی مشابه یکدیگر است. در بحران ایالات متحده در سال ۲۰۰۸ میلادی نیز وجود دارایی‌های ناسالم در ترازنامه نهادهای مالی سبب شد برخی نهادهای مالی سقوط کنند و توان اعتباردهی نهادهای باقی‌مانده نیز تحلیل رفت و درنتیجه اقتصاد ایالات متحده وارد عمیق‌ترین رکود اقتصادی پس از رکود بزرگ در سال ۱۹۳۰ شد. در اقتصاد ایران نیز برخی موسسات اعتباری با مشکل مواجه شدند. این مشکلات سبب شد تا مردم و درواقع سپرده‌گذاران به خیابان‌ها بریزند و اعتراضات متعددی را سازمان دهند. این مسئله پس از اینکه تبدیل به یک موضوع امنیتی شد درنهایت با تزریق ۳۵ هزار میلیارد تومان به اقتصاد کشور ختم شد. اما پیامدهای تورمی آن با وجود گذشت ۴ سال همچنان در اقتصاد کشور احساس می‌شود.

اهمیت توان اعتباردهی بانک‌ها را می‌توان با توجه به تفاوت میان نرخ سود در بازار بین بانکی و نرخ تورم مشاهده کرد. درحالی‌که نرخ تورم در شهریور ماه ۹۲ میزان ۴۰ درصد بود اما در دی ماه ۹۴ به ۱۴ رسیده بود نرخ سود بازار بین بانکی در دی ۹۴ به گفته رئیس کل بانک مرکزی حدود ۲۰ درصد بوده است. این عدم تطابق را تنها می‌توان با کاهش توان اعتباردهی بانک‌ها توضیح داد. براساس نظرات اقتصادی، نرخ بهره اسمی به نرخ بهره حقیقی و نرخ تورم انتظاری بستگی دارد. در بلندمدت که نرخ تورم انتظاری با نرخ تورم در یک جهت حرکت می‌کنند، نرخ بهره اسمی و تورم نیز در یک جهت حرکت خواهند کرد. به عبارت دیگر، کاهش تورم در بلندمدت با کاهش نرخ‌های سود اسمی همراه است. اما در کوتاه‌مدت تغییرات نرخ‌های سود اسمی می‌تواند ناشی از تغییر در نرخ سود حقیقی باشد. نرخ سود حقیقی از برابری پس‌اندازها و سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی به‌دست می‌آید. اکنون که دارایی‌های نقد محدودی در اختیار بانک‌ها قرار دارد، نرخ سود حقیقی بالاتر از متوسط‌های گذشته است و از این رو نرخ سود اسمی از نرخ تورم فاصله گرفته است. بنابراین کاهش توان اعتباردهی بانک‌ها مسئله‌ای است که باید جدی گرفته شود و راه‌حل‌های مناسب برای مقابله با آن طراحی شود.

بازهم ضرورت اصلاح ساختار بانک‌ها

کاهش توان اعتباردهی بانک‌ها باعث کاهش عرضه منابع در بازار وجوه قابل استقراض و به دنبال آن، افزایش نرخ در ایران بازار شده است. درحالی‌که عاملان اقتصادی به واسطه خوش‌بینی به وجود آمده تقاضای بیشتری برای سرمایه‌گذاری دارند، امکان تقویت عرضه وجوه قابل استقراض محدود و بی‌کشش است چراکه بانک‌ها تنها از محل جذب سپرده‌های جدید می‌توانند تسهیلات اعطا کنند. بنابراین با توجه به بی‌کشش بودن عرضه، تعادل در بازار وجوه قابل استقراض در نرخ سود بالا امکان‌پذیر است. نرخ سود ۲۷ درصدی در بازار بین بانکی در مهر ۹۴ از مشاهداتی است که این نگاه را تایید می‌کند.

افزایش نرخ سود اسمی همزمان با کاهش تورم باعث شده نرخ سود واقعی هم افزایش یابد. نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه اواخر سال ۹۴ به ۱۰ درصد رسید. حال اگر بپذیریم در آن زمان دولت همچنان تک‌نرخی کردن تورم را دنبال می‌کرد که در عمل هم چنین شد، نرخ سود واقعی حدود ۱۰ درصد بوده است.

تکانه کاهش نرخ نفت در بازارهای جهانی که از اواخر سال ۹۳ شروع شد مجموعه‌ای از آثار را به دنبال داشت. تکانه نرخ نفت از یک طرف ارزش افزوده بخش نفت که سهم قابل‌توجهی در تولید ملی آن زمان داشت را کاهش داد و از طرف دیگر کاهش درآمدهای ارزی دولت و متعاقبا کاهش هزینه‌های عمرانی سبب کاهش بیشتر تقاضای کل در اقتصاد شد. همه این موارد دست‌به‌دست هم داد تا رشد اقتصادی کشور در آن مقطع طوری کاهش یابد که با وجود اجرای برجام در پایان سال ۹۴ سرانجام رشد اقتصادی منفی شود و رکودی دیگر را اقتصاد ایران تجربه کند. درنهایت اغلب کارشناسان معتقدند بهترین روش برای تقویت توان اعتباردهی بانک‌ها، اصلاح ساختار بانک‌ها، کاهش تسهیلات غیرجاری و فروش دارایی‌های بانک‌ها و درنهایت تزریق سرمایه جدید به بانک‌ها است.

در تعریف گسترده، که در ایران به‌اصطلاح به آن «حجم نقدینگی» گفته می‌شود علاوه‌بر حجم پول، سپرده‌های مدت‌دار را هم شامل می‌شود. در سال ۹۳ حجم پول و نقدینگی به ترتیب ۱۲۰۸ و ۷۸۲۴ هزار میلیارد ریال بوده است

به گزارش صمت هرگاه در ایران شرایط رکود تورمی ایجاد می‌شود نرخ رشد نقدینگی هم شتاب بیشتری می‌گیرد. اما این افزایش شتاب سبب نمی‌شود افزایش پایه پول، به مشکلات سرمایه‌گذاری در کشور پایان دهد زیرا با تفوق سرمایه‌داران بخش مالی و تجاری بر بخش صنعتی، در عمل نقدینگی ایجاد شده در کشور به این سمت سرازیر می‌شود. به همین دلیل افزایش نقدینگی گرچه به افزایش تورم می‌انجامد اما کمکی به کاهش رکود و رونق اقتصادی نمی‌کند. این مشابه شرایطی است که در سال ۹۳ هم کشور به آن دچار شد.

اهمیت معضل بانک‌ها

برای درک شرایط امروز اقتصاد کشور نیاز به آمارهایی وجود دارد که همه آنها اکنون در دسترس نیستند. این به یک سنت دیرینه در کشور تبدیل شده که هر گاه وضعیت اقتصادی دچار مشکل و بحران می‌شود نهادهای متولی ترجیح می‌دهند دیگر آمارهای خود را منتشر نکنند. به همین دلیل می‌توان به دوره‌هایی دیگر رجوع کرد که اقتصاد ایران چنین مشکلاتی داشت. دهه ۹۰ از قضا در این زمینه دهه‌ای «پربار» است چراکه بحران‌های فراوانی در ایران شکل گرفت. به همین دلیل می‌توان با مراجعه به شرایطی که در آن زمان کشور دچارش شده بود، فهم بهتری از کاستی‌های امروز هم به دست آورد. برای اینکه مسئله نقدینگی در کشور بررسی شود قبل از هر چیز باید به وضعیت نظام بانکی کشور پرداخت. در شرایط عادی، بانک‌ها اعتبار در اختیار بنگاه‌های متقاضی قرار می‌دهند. از این رو، با افزایش عرضه پول (حجم نقدینگی) در اقتصاد، دسترسی بنگاه‌ها نیز به منابع نقد بهبود می‌یابد. اما اگر بانک‌ها نتوانند وظیفه خود را به‌درستی انجام دهند، جریان نقدینگی به سمت بنگاه‌ها دچار اختلال می‌شود. عملکرد بانک‌ها نه‌تنها در کوتاه‌مدت می‌تواند بر اقتصاد تاثیر بگذارد، بلکه رشد بلندمدت اقتصاد نیز به کارآیی این نهادها بستگی دارد. لازم به یادآوری است که رفاه در هر اقتصادی وابسته به سطح سرمایه سرانه در آن اقتصاد است. هرچه سطح سرمایه سرانه افزایش یابد، توانایی نیروی کار برای خلق درآمد بالاتر خواهد بود. از طرف دیگر انباشت سرمایه وابسته به سطح سرمایه‌گذاری‌های دوره‌ای است. افزایش سرمایه‌گذاری منجر به انباشت سریع‌تر سرمایه و تقویت توان تولیدی می‌شود. نقش بانک‌ها از این جهت پراهمیت است که آنها منابع در اختیار خود را برای سرمایه‌گذاری به صورت تسهیلات به بنگاه‌های تولیدی می‌دهند. در سطح کلان، تنها پس‌اندازکنندگان هستند که منابع لازم را برای سرمایه‌گذاری در اختیار دارند و بانک‌ها باید آنها را برای پس‌انداز بیشتر تشویق کنند. بنابراین هرچه بانک‌ها در جهت‌دهی پس‌اندازها به سمت سرمایه‌گذاری عملکرد بهتری داشته باشند، رفاه اقتصادی بیشتری را تضمین می‌کند. به دلیل شرایط خاص اقتصاد ایران در یک دهه گذشته، بانک‌ها منابع خود را در دارایی‌هایی سرمایه‌گذاری کرده‌اند که بازده و نقدشوندگی پایینی دارند. با توجه به اینکه بانک‌ها تنها از محل دارایی‌های نقد خود می‌توانند تسهیلات جدید پرداخت کنند، کاهش نقدشوندگی دارایی‌های بانک‌ها سبب شده اعطای تسهیلات از سوی بانک‌ها کاهش یابد. درنتیجه کاهش عرضه اعتبارات، نرخ سود واقعی در اقتصاد رشد کرده و اقتصاد وارد رکود شده است. به این ترتیب مقدمه خروج از رکود درک این واقعیت است که نظام بانکی نیازمند اصلاحات اساسی است. برای حل مشکل نظام بانکی در شرایط فعلی و تضمین رشد اقتصادی بلندمدت، اصلاحات ساختاری در سیستم بانکی در ۳ سطح پیشنهاد می‌شود: تغییر چارچوب سیاست‌گذاری پولی، سیاست‌های پولی انبساطی همزمان با ایجاد انضباط در شبکه بانکی و انضباط بیشتر بودجه دولت و احترام به حاکمیت شرکتی در بانک‌ها. این اصلاحات باعث هماهنگی بیشتر فعالیت‌های بخش بانکی در راستای اقتصاد کلان می‌شود.

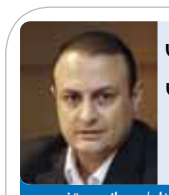
تفاوت مفهوم نقدینگی در بانک و بنگاه

مفهوم نقدینگی در سطح بنگاه‌ها متفاوت از حجم نقدینگی در سطح کلان است. بنگاه‌ها برای تکمیل فرآیند تولید نیازمند دارایی‌های با نقدشوندگی بالا یا همان دارایی نقد هستند که در معاملات پذیرفته شود. اگر بنگاه به دارایی نقد دسترسی نداشته باشد، به‌اصطلاح گفته می‌شود که بنگاه دچار «کمبود نقدینگی» شده است. باید به این نکته توجه کرد که فرآیند تولید اغلب زمان‌بر است و این سبب می‌شود عدم تطابق زمانی میان هزینه‌ها و درآمدهای بنگاه ایجاد شود. به عبارت دیگر، بنگاه تولیدی ابتدا هزینه‌هایی را برای تامین ماشین‌آلات، مواد اولیه و دستمزد پرداخت کند و پس از تکمیل فرآیند تولید محصول خود را در بازار بفروشد و درآمد کسب کند. اگر بنگاه‌ها نتوانند منابع لازم را برای رفع این عدم تطابق زمانی مهیا کنند، از آن به‌عنوان کمبود نقدینگی یا تنگنای مالی یاد می‌شود.

بنگاه عدم تطابق زمانی هزینه‌ها و درآمدهای خود را با کسب اعتبار از نهادهای مالی پوشش می‌دهند. به عبارت دیگر، در ابتدای فرآیند تولید، بنگاه از بانک اعتبار می‌گیرد و هزینه‌های تولید را پرداخت می‌کند و درنهایت با تولید محصول و فروش آن بنگاه قادر خواهد بود اعتبارات دریافتی را همراه با سود مورد توافق به بانک پس دهد. به این ترتیب اگر بنگاه‌ها نتوانند اعتبارات لازم را از بانک‌ها دریافت کنند، نمی‌توانند از ظرفیت تولیدی خود به طور کامل استفاده کنند. از این رو، استفاده از ظرفیت‌های تولیدی ممکن است با سخت شدن دسترسی به اعتبارات محدود شود. به همین دلیل سیاست‌گذار باید توجه داشته باشد دسترسی به اعتبارات برای بنگاه‌های تولید امری ضروری است. تجربه بحران‌های مالی نشان می‌دهد هرگاه نهادهای مالی در ارائه اعتبارات به بنگاه دچار مشکل شوند، رشد اقتصادی به‌شدت کاهش می‌یابد. حجم نقدینگی به عرضه پول در اقتصاد گفته می‌شود و کمبود نقدینگی در سطح بنگاه‌ها به تنگنای مالی ارتباط دارد. به طور معمول، رابطه مستقیم میان «حجم نقدینگی» و «نقدینگی در بنگاه‌ها» وجود دارد. به عبارت دیگر، افزایش حجم نقدینگی موجب افزایش تسهیلات پرداختی بانک‌ها و بهبود دارایی‌های نقد بنگاه‌ها می‌شود. به طور کلی این وظیفه بانک تجاری است که مسیر انتقال نقدینگی را به سمت بنگاه‌های ایجاد کند.

یادداشت

درخواست‌هایی برای بازنگری

آرش محبی‌نژاد/دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان

زیان انباشته خودروسازان عدد بزرگی است. این در حالی است که سود شرکت‌های بالادستی چندصد هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. برای ادامه فعالیت، قطعه‌سازان درخواست بازنگری و رسیدگی به ۷ مورد از مشکلات موجود را دارند؛ نخست باید قیمت قطعات اصلاح شود. در غیر این صورت، نه‌تنها جهش تولید نخواهیم داشت که با توقف تولید مواجه خواهیم شد. دیگر اینکه در کل زنجیره تامین چه در شرکت‌های بالادست، چه میانی و چه پایین‌دست باید سیستم یکپارچه‌سازی قیمت‌گذاری برقرار باشد. مسئله سوم که مربوط به اشتباه حاکمیتی است، صنایع بالادستی ۱۰۰ درصد دولتی بوده و صنایع پایین‌دستی (خودروسازی) خصولتی است اما تصدیگری دولت در آنها ۱۰۰ درصد است. منطق اقتصادی حکم می‌کند سود نقدینگی صنایع بالادستی به صنایع پایین‌دستی پمپاژ شود، درحالی‌که صنایع بالادستی دولتی سود چندصد هزار میلیاردی دارند و صنایع پایین‌دستی که عموما خصوصی هستند با زیان بسیار زیاد فعالیت دارد.

موضوع چهارم، قراردادهای خودروساز و قطعه‌ساز است که نیاز به برخی اصلاحات دارد. التهاب بازار خودرو و شکاف بین نرخ کارخانه و بازار مسئله پنجم است که نتیجه تصمیمات نادرست در حوزه قیمت‌گذاری دستوری است؛ از این‌رو صنعتگران با زیان تولید دارند و این امر منجربه کاهش تیراژ هم شده است.

عرضه ناکافی و نوسان قیمت‌ها موجب شد خودرو از کالایی مصرفی به سرمایه‌ای تبدیل شود که نیاز به بازنگری دارد. مورد ششم مربوط به مشوق‌های صادراتی است. صادرات در شرایط موجود نشدنی نیست اما نیاز به راهکارهایی دارد که سیاست‌گذاران باید آنها را تعیین کنند. صنعت خودرو جمعیت هدف ۴۰۰ میلیون نفری کشورهای همسایه را در اختیار دارد که اگر کشورهای دوست هم به آن اضافه شود بازار هدف ما می‌تواند ۶۰۰ میلیون نفر باشد. در این بخش، نیاز به رایزنی وزارت امور خارجه است تا صنعت به‌لحاظ کمیت و کیفیت شکوفا شود.

موضوع آخر مربوط به سیاست‌هایی می‌شود که در مجموعه حاکمیتی تدوین می‌شوند اما متاسفانه هنگام اجرا مجلس شورای اسلامی یک چیز می‌گوید، دولت حرف دیگری دارد و قوه قضاییه هم حرف خود را می‌زند؛ بنابراین پیشنهاد انجمن تشکیل کمیته خودرو است که از هر یک از نهادهای مربوط به همراه انجمن‌ها نمایندگانی در این کمیته حضور داشته باشند که تصمیمات آنها فراقوایی بوده و لازم‌الاجرا باشد. در ادامه، در نهضت تعمیق ساخت داخل نیز باید بازنگری‌هایی در امور سیاست‌گذاری انجام شود.

تحقق این امر، نخست اختصاص تسهیلات با بهره پایین حداکثر ۱۰ درصدی باشد که درحال‌حاضر بانک‌ها پول را ۲۴ درصد به صنعتگران اجاره می‌دهند. با این میزان سود، امکان سرمایه‌گذاری وجود ندارد. دیگر اینکه منابع مالی در صندوق‌های گوناگون داخلی موجود است که می‌تواند برای سرعت نهضت داخلی‌سازی در تمام صنایع بخشی از این پول به آنها اختصاص یابد. مشوق‌های مالیاتی یکی از مهم‌ترین موضوع‌هایی که تولیدکنندگان به‌دنبال آن هستند. سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند کسانی که در نهضت ساخت داخل مشارکت دارند، برای یک سال معاف از پرداخت مالیات کنند اما با سرمایه‌گذاری و افزایش تولید، سال بعد درآمد بیشتری داشته باشد. موضوع دیگر مشوق‌های رسانه‌ای است که درحال‌حاضر برخی رسانه‌ها در جهت تخریب صنعت خودرو گام برمی‌دارند و به این صنعت می‌تازند درحالی‌که باید از تولید داخل و نهضت داخلی‌سازی حمایت کرد.

بزرگ‌ترین معضل صنعت خودرو، کمبود نقدینگی است. نرخ مواد اولیه در بورس روزبه‌روز تغییر می‌کند و چون با تناژ بالا عرضه می‌شود، صنعتگر با مشکل نقدینگی که دارد، قادر به خرید آنها نیست و ناگزیر است آنها را با قیمت بالاتر از بازار آزاد و دلال‌ها تهیه کند. این امر قیمت تمام‌شده محصولات را بالا می‌برد که نیاز به رسیدگی دارد.

بررسی شکایت‌ها از گران‌فروشی خودروسازان

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: شکایت‌های مردمی از بالا بودن نرخ بعضی خودروها یا حذف برخی آپشن‌ها و امکانات رفاهی در دست بررسی است. عباس تابش در گفت‌وگو با ایرنا افزود: شکایت‌هایی درباره کم کردن آپشن‌ها و امکانات رفاهی از پیش وعده داده شده از سوی خودروسازان، همچنین شکایاتی درباره تحویل دیرتر از موعد خودروها داشته‌ایم که این شکایت‌ها به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال شده است. رئیس سازمان حمایت حقوق مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ادامه داد: عمده شکایت‌های ارسال‌شده درباره یکی از خودروهای جدید مبنی بر حذف برخی آپشن‌ها و همچنین بالا بودن نرخ نسبت به انتظارات از آن دریافت‌شده که در دست بررسی است. نرخ خودروها متشکل از بهای تمام‌شده آنها، همراه با هزینه‌های جانبی و تبعی است که دسته دوم هزینه‌ها باید با پیگیری وزارت صنعت، معدن و تجارت کاهش‌یافته و حذف شوند. تابش با اشاره به توان و ظرفیت بالای تخصصی سازمان حمایت که از ابتدا این سازمان برای کارشناسی قیمت‌ها ایجادشده، تاکید کرد: این قابلیت در هیچ نهاد دیگری وجود ندارد، با این حال قیمت‌گذاری خودرو بر عهده شورای رقابت است و خودروسازان نیز مدارک و مستندات خود برای هرگونه تغییر نرخ را به این شورا ارسال می‌کنند. گفتنی است به‌تازگی برخی مشتریان در تماس‌های مردمی با ایرنا از تولید خودروهای با عنوان S یا پلاس ازسوی خودروسازان داخلی انتقاد کردند که به اعتقاد آنها با ارائه اندک تغییرات در رخ خودروها (فیس‌لیفت) یا اضافه شدن برخی امکانات و آپشن‌ها، در برخی موارد تا بیش از ۴۰ میلیون تومان نسبت به نمونه اولیه همان خودروها گران‌تر فروخته می‌شوند.

دور باطل نقدینگی در صنعت خودرو

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

چالش نقدینگی در صنعت خودرو اعم از خودروساز و قطعه‌ساز به مشکلی دنباله‌دار در این صنعت تبدیل شده است. برخی از فعالان صنعت، این مسئله را فقط مربوط به یکی دو سال اخیر نمی‌دانند و عنوان می‌کنند که پیشینه آن به اوایل دهه ۹۰ برمی‌گردد. حال چرا با گذشته یک دهه، این مشکل همچنان ادامه‌دار و مسئله نقدینگی در صنایع کشور به‌ویژه صنعت خودرو، لاینحل باقی مانده است؟

عکس: صمت

خرید نقدی و فروش اعتباری

امید رضایی از فعالان صنعت خودرو درباره چرایی ادامه‌دار بودن مسئله تامین مالی در صنعت خودرو به صمت گفت: خودروساز برای تامین نقدینگی یک مشکل مهم دارد و عنوان می‌کند قیمتی که در شورای رقابت برای محصولاتش تعیین می‌شود، به‌صرفه نیست؛ در نتیجه نمی‌تواند پاسخگوی زنجیره تامین خود باشد و شاهد مطالبات معوق با رقم‌های بالا در این صنعت هستیم.

وی افزود: در چنین چرخه‌ای همه متضرر هستند و این‌گونه می‌شود که قطعه‌ساز هم در کنار خودروساز با مشکل کمبود نقدینگی مواجه است؛ چالشی که امسال هم مانند سال گذشته وجود خواهد داشت. هر چه جلوتر برویم با وضعیت نقدینگی که صنعت خودرو کشور دارد، شرایط سخت‌تر و بدتر می‌شود.

این عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور، ادامه داد: تمام خریدهای فعلی صنعتگران، نقدی است و علاوه‌بر این، قیمت‌ها لحظه‌ای تعیین می‌شود. در این شرایط، تامین‌کنندگان مواد اولیه مبادرت به فروش اعتباری نمی‌کنند و قیمتی هم که داده می‌شود مدت زمان زیادی اعتبار نخواهد داشت؛ بنابراین مسئله نقدینگی باید هرچه زودتر در صنعت خودرو تعیین‌تکلیف شود.

رضایی با بیان اینکه چگونه می‌توان نقدی خرید داشت اما مدت‌دار فروخت که در زمان مقرر هم پول پرداخت نمی‌شود، گفت: در چنین شرایطی، سوا این است که صنعتگر چگونه باید مدیریت کند و ادامه فعالیت داشته باشد.

> امید رضایی: هر چه جلوتر برویم با وضعیت نقدینگی که صنعت خودرو کشور دارد، شرایط سخت‌تر و بدتر می‌شود

> محمدتقی احمدیان: تا هنگامی‌که دولت در صنایع به‌جای نظارت، نقش مدیریتی دارد، مشکلات نقدینگی ادامه خواهد داشت

تصمیم‌گیری ادامه‌دار

این فعال صنعت درباره پرداخت تسهیلات هم گفت: در سال‌های گذشته، دولت عددی برای کمک به نقدینگی صنعت خودرو در پایان سال پرداخت می‌کرد اما امسال صحبتی از پرداخت تسهیلات نشده است. علاوه‌بر این هم بعید است تسهیلاتی تعیین و پرداخت شود، زیرا دولت در ماه‌های پایانی خود قرار دارد.

او به گلایه افزود: اخباری که شنیده می‌شود این است که آینده صنعت خودرو در دستان ریاست‌جمهور، صنعت خودرو منتظر تصمیم ۳ قوه، تعیین‌تکلیف قیمت از سوی شورای رقابت و... تمام اخبار حول محور قیمت می‌چرخد. سال‌هاست زمان و انرژی از نهادهای مختلف گرفته می‌شود اما مسئله قیمت و در ادامه مشکلات نقدینگی صنعتگران این حوزه همچنان لاینحل باقی مانده است. نهایت تصمیمی که گرفته می‌شود کمک غیرنقدی است که قیمت خودرو افزایش پیدا نکند.

رضایی با بیان اینکه اگر قطعه‌سازان مدام دنبال قیمت خودرو باشند، کار حرفه‌ای نیست، گفت: باید دنبال مطالبات خود باشیم اما آنقدر مشکلات مالی افزایش‌یافته که چاره‌ای جز این نداریم. خودروساز بارها اعلام کرده که فروش محصولاتش پاسخگوی هزینه‌های خودش هم نیست و خودرو را با زیان می‌فروشد. به‌هر حال، تمام اعداد در حساب خودروساز موجود است. حال یا باید کسی این ادعا را رد کند یا تایید. تا کنون هیچ کارشناسی تولید براساس زیان و مشکلات نقدینگی صنعت خودرو را رد نکرده است.

او یادآور شد: مشکلات نقدینگی با تصمیم‌های مقطعی، وام و... حل‌وفصل نمی‌شود و با این راهکارها فقط به زیان‌های موجود دامن می‌زنیم. پرسش اساسی این است که چرا قیمت خودرو برای همیشه تعیین‌تکلیف نمی‌شود؟ چند سالی است دراین‌باره جلساتی گذاشته می‌شود و نهادها و کارشناسان مختلف درباره رفع مشکل اظهارنظر می‌کنند اما اینکه چرا موضوع تعیین‌تکلیف نمی‌شود، جای بسی تامل دارد.

این عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با بیان اینکه داعیه افزایش، ارتقا، خودکفایی، تنوع پلتفرم مشترک و... داریم، گفت: کار سختی است که با وضعیت فعلی، تولید را حفظ کنیم. واقعیت این است که قطعه‌ساز از مشتری طلبکار است که روزبه‌روز در حال زیان است.

موانع رفع مشکلات نقدینگی

رضایی با بیان اینکه چند عامل کار را در سال جاری سخت کرده، گفت: نخست اینکه دولت ماه‌های پایانی خود را می‌گذراند؛ در نتیجه تصمیم متحولانه‌ای نمی‌تواند بگیرد و بسیاری از تصمیمات به دولت آینده موکول می‌شود. بحران دوم این است دولت بعدی تا سر کار آید، تیم خود را معرفی و تعیین کند، زمان می‌برد. اینکه تا چه مدت وزارتخانه‌ها با سرپرست اداره شود، مشخص نیست. نوعی بلاتکلیفی در روزها و حتی ماه‌های نخست وجود دارد و معتقدم شرایط کشور در ۶ ماه نخست، غیرقابل پیش‌بینی است.

او ادامه داد: نوسانات نرخ ارز، مسئله بعدی است. موضوع تحریم هم مطرح است. اگر برجام به ثمر برسد و تجدید شود یک تاثیر دارد و نتیجه مثبت نگرفتن نیز پیامد دیگری به‌دنبال خواهد داشت. همچنین فراموش نکنیم اگر طرف‌های ما به برجام برگردند باید ببینیم مسائل چقدر به نفع صنعت خودرو و قطعه‌ساز خواهد بود. البته این موضوع فقط مربوط به صنعت خودرو نیست و درباره تمام صنایع مطرح است.

هزینه‌های بالای تولید

این فعال صنعت خودرو معتقد است گاهی به مباحث آنقدر جزئی نگاه می‌شود که موضوع‌های کلان فراموش می‌شوند. این روزها با موضوع برجام مسئله واردات مطرح می‌شود که جزء کوچکی از مسائل کلان به‌شمار می‌رود. اگر برجام محقق شود، رقابت بیشتر می‌شود. در این شرایط، شرکت‌های خارجی در ماراتن رسیدن به ایران خواهند بود و کار به این راحتی نیست.

وی ادامه داد: در چنین شرایط سختی، افزایش روزمره قیمت نهاده‌های تولید را هم باید اضافه کرد که فشار مضاعفی به مسائل مالی شرکت‌های تولیدکننده وارد کرده است. اینکه هنوز چراغ خودروسازی روشن است و تولید دارد، کار ساده‌ای نیست.

رضایی در پایان گفت: پذیرفتنی نیست که چرا پس از این همه سال، موضوع نقدینگی یک‌بار برای همیشه حل نمی‌شود. باید با راهکارهای منطقی مسئله نقدینگی و قیمت را در صنعت خودرو حل‌وفصل کنیم.

دخالت دولت و مشکلات نقدینگی

محمدتقی احمدیان، عضو هیات‌علمی دانشگاه صنعتی‌شریف درباره مشکلات نقدینگی صنعت خودرو و برون‌رفت از وضعیت فعلی به دخالت دولت در این صنعت اشاره کرد و به صمت گفت: دخالت دولت در امر تولید همواره مشکل‌ساز بوده است. دولت باید صنعت و تولید را به حال خود رها کند تا سود داشته باشد. وی افزود: با آزادسازی واردات منطقی باید زمینه رقابت را در بازار به‌وجود آورد. وقتی منافع صنعتگر تامین نشود و ضرر کند، طبیعتا تولید با خطر روبه‌رو خواهد بود؛ بنابراین تولید باید سودده باشد تا مشکلات نقدینگی رفع شود. او ادامه داد: تدابیری باید اندیشیده شود تا تولید در هر بخشی از صنعت کشور سودده باشد. اگر مدیریت و اداره بنگاه تولیدی در دست تولیدکننده باشد می‌تواند برای ادامه فعالیتش برنامه‌ریزی در حوزه توسعه، ارتقای فناوری محصولات و ورود به بازار جهانی داشته باشد. احمدیان گفت: صنعت خودرو در شرایطی فعالیت دارد که حتی پاسخگوی نیازهای خود هم نیست. این امر هم به دخالت دولت در این صنعت برمی‌گردد و قیمت‌گذاری که در حال انجام است. روشی که ما در صنعت خودرو در حال دنبال کردن آن هستیم، همان شیوه‌ای است که روس‌ها در حوزه خودروسازی خود با محصولی مانند لادا داشتند. امروز روسیه فقط در صنعت دفاعی حرف برای گفتن دارد و در صنایع دیگر ناموفق عمل کرده است. او اظهارکرد: تا هنگامی‌که دولت در صنایع به‌جای نقش نظارتی، نقش مدیریتی دارد، روند همین‌گونه ادامه خواهد داشت.

ضرورت اصلاح یک تفکر

این عضو هیات‌علمی دانشگاه صنعتی‌شریف گفت: به‌طور قطع در فضای رقابتی اگر تولیدکننده‌ای محصول خود را بالاتر از نرخ معمول اعلام کند بازار نخواهد داشت. علاوه‌بر اینکه تولیدکننده براساس سود به دولت مالیات می‌پردازد. مشکلات فعلی صنعتگران در حوزه نقدینگی منجربه تعدیل نیرو شده و معضل بیکاری را افزایش داده است. احمدیان در پایان گفت: درحال‌حاضر، تفکری بر دولت حاکم است که در دنیا مرسوم نیست، پس این امر نیاز به اصلاح دارد. دولت می‌تواند از طریق مالیات روی قیمت‌ها کنترل داشته باشد و در این راستا روی رفاه اجتماعی کشور کار کند.

مونتاژکاری ناشی از فقدان سیاست‌گذاری

عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با اشاره به توان صنعت قطعه در داخلی‌سازی بیش از ۸۰ درصدی گفت: سیاست‌گذاری مناسب و اراده قوی از سوی تصمیم‌گیران و همچنین از سوی بخش دولتی و خصوصی بر اجرای پروژه‌های ساخت داخل وجود ندارد.

محمود نجفی‌سهی در گفت‌وگو با خبرخودرو درباره دلایل مونتاژکاری و تاثیری که نهضت ساخت داخل بر کاهش مونتاژکاری در صنعت خودرو داشته، اظهارکرد: نهضت ساخت داخل در افزایش درصد داخلی‌سازی خودروها کارآمد بوده، به‌طوری که براساس برنامه‌ها، بیش از ۸۰ درصد داخلی‌سازی برای برخی از خودروها اعمال شده و سایر قطعاتی که ساخت داخل آنها توجیه اقتصادی ندارد، با همت قطعه‌ساز و خودروساز داخلی‌سازی خواهد شد. وی افزود: ساخت داخل برخی از قطعات با تیراژ یک تا ۲ میلیون توجیه اقتصادی ندارد؛ بنابراین اگر خودروساز گران‌تر بخرد یا قطعه‌ساز از میزان سود خود بکاهد، داخلی‌سازی حتی بالاتر از ۸۰ درصد امکان‌پذیر خواهد شد. البته داخلی‌سازی برخی از قطعات هیچ‌گاه به‌دلیل فقدان فناوری یا سرمایه‌گذاری بالا و صرفه اقتصادی نداشتن مانند سایر نقاط جهان توجیه‌پذیر نیست. عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور مونتاژکاری در صنعت خودرو کشور را ناشی از فقدان سیاست‌گذاری مناسب در بخش تولید دانست. نجفی‌سهی با اشاره به مونتاژ ۱۲ تا ۱۵ نوع خودرو سواری در داخل کشور، ادامه داد: میزان تیراژ نیز به حدی نیست که ساخت داخل آن توجیه اقتصادی داشته باشد و علاوه‌بر آن در بخش خصوصی و دولتی تمایل چندانی نیز به ساخت داخل وجود ندارد که این امر نیازمند برنامه‌ریزی و برخورداری از اراده قوی در این راستاست. به‌گفته این قطعه‌ساز، تعدادی از مدیران قبلی صنعت خودرو در گذشته، پیشنهاد اجرای پروژه‌ای را مطرح کردند که براساس آن با استفاده از یک طراح توانمند خارجی و با مشارکت خودروساز و قطعه‌ساز داخلی، دو پلتفرم برای ۲ خودروساز بزرگ و ۳ نوع خودرو روی هر پلتفرم، در مدت دو سال تعریف و طراحی شود و طی این مدت، با افزایش تیراژ به ۲ میلیون دستگاه، یک میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه برای نوسازی و ۵۰۰ هزار دستگاه برای فروش در نظر گرفته شود که با وجود برخی موافقت‌ها عملیاتی نشد. عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در پایان با اشاره به همکاری یک واحد قطعه‌ساز با گروه مدیریت دانشگاه خودرو علم و صنعت در طراحی یک خودرو، خاطرنشان کرد: اگر عزم جدی برای تولید در صنعت خودرو وجود داشته باشد، امکان ورود به این حوزه و عملیاتی کردن آن وجود دارد، درحالی‌که با فقدان سیاست‌گذاری در این حوزه مواجه هستیم و متاسفانه برخی از قطعه‌سازان نیز در این قصور شریک هستند.

وجود ۵۴ پروژه نیمه‌تمام حمل‌ونقل ریلی

عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی معتقد است تعلل در ایجاد خطوط ریلی ترانزیتی، فرصت‌های تجاری کشور را هدر می‌دهد. مجتبی یوسفی در گفت‌وگو با خانه ملت با تاکید بر لزوم توسعه حمل‌ونقل ریلی کشور، گفت: در بودجه سال ۱۴۰۰ برای احداث خطوط ریلی در کشور ۱۳۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی‌شده است. باید قبول کنیم که ایجاد کریدورهای جدید برای حمل‌ونقل‌های درون و بیرون کشور جهت مبادلات تجاری با ۱۵ کشور همسایه که جمعیتی افزون بر ۷۰۰ میلیون نفر دارند برای کشورمان بسیار مهم است.

وی ادامه داد: موقعیت استراتژیکی کشورمان به‌دلیل دسترسی به آب‌های آزاد و کشورهای شرقی و غربی و نزدیکی به کشورهای بزرگ اقتصادی مانند چین و نیز وجود مرز مشترک با کشورهای در حال توسعه، بهترین فضا برای ایجاد کریدورهای جدید ایمن با هزینه حمل‌ونقل بسیار پایین و سرعت بالا ایجاد کرده است. این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی، اضافه کرد: کشوری مانند عراق، ظرفیت بسیار خوبی گردشگری دارد، به نحوی که در شرایط کرونا نیز سالانه بیش از ۲۰ میلیون نفر در این کشور تردد داشته‌اند اما درحال‌حاضر خط راه‌آهن مطمئنی در این مسیر نداریم، البته به‌تازگی توافقنامه‌ای میان ایران و عراق برای خط ریلی شلمچه-بصره منعقد شده که جای بسی امیدواری است. عضو کمیسیون عمران مجلس، تصریح کرد: اگر کشورهای همسایه جلوتر از ایران، مسیرهای جذابی برای ترانزیت بین‌المللی ایجاد کنند، فرصت‌ها را از دست خواهیم داد. متاسفانه سوءمدیریت در اجرای طرح مطالعات جامع حمل‌ونقل کشور موجب‌شده هر از چند گاهی شاهد تصمیم‌هایی بدون در نظر گفتن برگشت سرمایه و اولویت‌بندی کریدورهای جدید باشیم. درحال‌حاضر، تقریبا نیمی از جمعیت کشور در شهرهای جنوبی و شرقی کشور زندگی می‌کنند که به‌دلیل نبود مسیر ریلی مناسب هزینه حمل‌ونقل آنها افزایش چشمگیری پیدا کرده است. به‌عنوان مثال، احداث خط ریلی در جنوب و شرق کشور موجب می‌شود، حمل سنگ‌های معدنی در شرایط بهتر و با هزینه کمتری انجام شود، علاوه‌بر اینکه خطرات حمل در جاده‌ها نیز کاهش پیدا می‌کند. درحال‌حاضر ۵۴ پروژه نیمه‌تمام خطوط ریلی داریم که بسیاری از آنها با هزینه بسیار کم قابل بهره‌برداری است، بی‌تردید این محل بهترین جا برای سرمایه‌گذاری فاینانس بوده، چراکه خطوط راه‌آهن باری، سود بسیار خوبی را نسبت به خطوط ریلی مسافری برای سرمایه‌گذار به همراه دارد. این نماینده مردم در مجلس تصریح کرد: در ایران هیچ اقدامی برای حمل‌ونقل ترکیبی که تاثیر زیادی در ایجاد کریدورهای جدید و توسعه اقتصادی دارد، انجام نداده‌ایم؛ بنابراین باید بیش از پیش به این حوزه توجه کنیم.

فولاد مبارکه لکوموتیو صنعت ایران است

سیل نقدینگی فولاد را هم هدف گرفت

با احیای برجام هم رونق تولید قطعی نیست

در بررسی آسیب باطله‌های معدنی به محیط‌زیست عنوان شد

حل مشکل باطله‌ها به کمک دانش‌بنیان‌ها

عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری: یکی از مهم‌ترین نکاتی که در زمینه آسیب‌های معادن به طبیعت بیان می‌شود، مسئله باطله‌های معدنی است. زمانی باطله‌ها را به‌عنوان موادی می‌شناختند که ارزش تجاری ندارند و به همین علت آنها را به‌عنوان زباله در طبیعت رها می‌کردند. هرچند باطله‌های معدنی تاثیرات زیست‌محیطی مخرب و زیانباری بر جای می‌گذارند اما حاوی برخی مواد معدنی باارزشی هستند که می‌توانیم با بازیافت آنها ضمن جلوگیری از انباشت زباله‌ها، نیاز بسیاری از صنایع مختلف کشور را برطرف کنیم. چندی پیش کاووس قاسمی، مدیرکل بهره‌برداری معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد تهیه شیوه‌نامه مدیریت باطله‌های معدنی در دستور کار قرار دارد. درباره شرایط فعلی باطله‌های معدنی در کشور و سازکاری که می‌توان برای رفع خطرات آنها در نظر گرفت، صمت با کارشناسان و فعالان بخش معدن و صنایع معدنی گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

ژئومتالوژی به کمک معادن می‌آید

عزیزالله عصاری، مدیرعامل سابق هلدینگ توسعه معادن و فلزات در گفت‌وگو با صمت باطله‌های معدنی را یکی از مشکلات امروزه معادن و محیط‌زیست معرفی کرد و گفت: وجود باطله‌های معدنی یک معضل حقیقی است که باید به آن رسیدگی شود. نباید نقش فناوری را در فعالیت‌های معدنی نادیده گرفت. اگر استخراج، تشخیص توده‌های معدنی و مدل‌های فرآوری با استفاده از فناوری روز باشد، کمتر با باطله‌های معدنی مواجه می‌شویم. به بیان ساده‌تر می‌توان گفت با استفاده از دانش ژئومتالوژی، عناصر مزاحم و آسیب‌زا به محیط‌زیست قبل از ورود به طبیعت شناسایی می‌شوند و براساس عیار این مواد می‌توان به‌صورت بهینه از آنها استفاده کرد. وی ادامه داد: باتوجه به ظرفیت‌های مناسب موجود در علم ژئومتالوژی، می‌توان از آن در تمامی بخش‌های معدنکاری از جمله استخراج، فرآوری و حتی طراحی گندله و کنسانتره استفاده کرد. این اقدام هم به نفع بخش معدن و صنایع معدنی است و هم محیط‌زیست را از تخریب و آسیب مصون می‌دارد. عصاری افزود: متاسفانه در حال حاضر با انبوهی از باطله‌ها و به‌اصطلاح سد باطله‌های معدنی مواجهیم. در برزیل سد بزرگی از باطله‌های معدنی وجود داشت که مدتی پیش این سد ریزش کرد و مشکلات زیادی برای محیط‌زیست به بار آورد؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد ضرورت دارد پیش از آنکه مانیز دچار مشکلات زیست‌محیطی بیشتری شویم، راهکاری برای حل این مشکل بیندیشیم.

نقش دانش‌بنیان‌ها پررنگ شود

عصاری در ادامه به نقش فناوری در بخش معدن و فواید آن برای محیط‌زیست اشاره کرد و گفت: فناوری امروز به سمت استفاده مفید از باطله‌های معدنی حرکت کرده است. شرکت‌های دانش‌بنیان و گروه‌های دانشگاهی مرتبط با این موضوع در کشور مانیز به این مرحله از توانایی رسیده‌اند که روی باطله‌های معدنی مطالعه کرده و از آنها مواد معدنی مفید به‌دست آورند. به‌بیانی دیگر استفاده مجدد و حداکثری از باطله‌های معدنی و استخراج مواد معدنی نایاب از آنها، در دستور کار شرکت‌های دانش‌بنیان در جهان و همچنین ایران قرار گرفته است.

وی در ادامه افزود: پس از دستیابی به مواد ارزشمند در باطله‌ها، مواد باقیمانده براساس ماهیت، به‌وسیله فناوری جدید برای دفن یا قرارگیری در سد باطله‌ها شناسایی می‌شوند، اما باید به این موضوع اشاره کرد که کشور ما در به سمت بکارگیری شرکت‌های دانش‌بنیان در فعالیت‌های معدنی حرکت کرده و سایر کشورها در این زمینه پیشروتر بوده‌اند. همچنین نباید فراموش کرد که ثمره توجه به آموزه‌های دانشگاهی و شکل‌گیری شرکت‌های دانش‌بنیان، توسعه و حل تخصصی مشکلات صنعت و معدن است. عصاری در ادامه سخنان خود گفت: متاسفانه صنایع و معادن ما هنوز نتوانسته‌اند رابطه گسترده‌ای با شرکت‌های دانش‌بنیان برقرار کنند که این یک ضعف برای بخش معدن و صنایع معدنی ما محسوب می‌شود؛ بنابراین تغییر رویکرد در سیاست‌گذاری‌های معدنی و پایان دادن به نادیده گرفتن بخش دانشگاهی و دانش‌بنیان باید در دستور کار فعالان و نهادهای دولتی این بخش قرار گیرد.

نقش قانون‌گذاری در حفظ محیط‌زیست

زانکو عطایی‌پور، کارشناس ارشد معدن و کارآفرین حوزه نوآوری و فناوری معادن و صنایع معدنی، در گفت‌وگو با صمت به آلودگی محیط‌زیست به‌وسیله باطله‌های معدنی اشاره کرد و گفت: در سالیان اخیر به‌دلیل گسترش فعالیت‌های معدنی، آلودگی‌های زیست‌محیطی نیز افزایش یافته و به همین جهت توجه بسیاری از محققان به موضوع باطله‌های معدنی و تاثیر آن بر محیط زیست معطوف شده است. یکی از مهم‌ترین نکات آلودگی معادن را می‌توان وجود فلزات سنگین در زهاب‌ها، رسوبات و پساب نام برد که باعث آلودگی خاک و آب‌های سطحی و زیرزمینی می‌شوند. این کارشناس در ادامه سخنان خود بر تاثیر قانون‌گذاری موثر بر روند فعالیت معدنی تاکید کرد و گفت: برای کاهش اثرات زیست‌محیطی و جلوگیری از آلودگی آب‌ها پس از عملیات معدنی، وضع مقررات سختگیرانه در زمینه تخلیه باطله‌های معادن موثر خواهد بود. باید خاطرنشان کرد متاسفانه در کشورهای در حال توسعه از جمله کشور ما، برای استخراج مواد معدنی قوانین چندانی وضع نشده و مقررات موجود نیز به‌درستی اجرا نمی‌شوند. فلزات سنگین، از خطرناک‌ترین آلاینده‌های محیط‌زیست هستند که در صورت حذف نشدن خطرات بالقوه‌ای برای انسان و اکوسیستم‌های زیست‌محیطی ایجاد می‌کنند.

مدیریت صحیح نیاز امروز معادن

عطایی‌پور در ادامه مدیریت کارآمد و تخصصی را پایه مهم فعالیت‌های صنعتی و معدنی دانست و گفت: امروزه باطله‌های معدنی اغلب به‌عنوان یک فرصت بزرگ اقتصادی شناخته می‌شوند؛ البته در صورت مدیریت نشدن مناسب می‌توانند تبدیل به یک معضل شده و دردسرآفرین باشند. طبق آمار جهانی، ۸۰ درصد شکست‌های اتفاق افتاده برای سدهای باطله قابل کنترل و تنها ۲۰ درصد غیرقابل کنترل هستند. این ارقام نشانگر آن است که مدیریت صحیح و تخصصی می‌تواند از بسیاری از آسیب‌ها پیشگیری کند. وی تصریح کرد: در سال‌های اخیر رشد معادن روباز در کشور و همچنین تولید باطله‌های معدنی بیشتر باوجود سودآوری اقتصادی، سبب آسیب‌هایی به محیط‌زیست شده، این در حالی است که می‌توان با مدیریت صحیح باطله‌ها اثرات مخرب زیست‌محیطی و ضعف ایمنی آنها را به صفر رساند.

تخصص برای مدیریت نیاز است

این کارشناس معدن در ادامه توجه به مسائل فنی در تدوین راهکار مقابله با آلودگی باطله‌های معدنی را ضروری عنوان کرد و گفت: از نگاه محیط‌زیستی، انتخاب روش مناسب و بهینه دفع و ذخیره‌سازی باطله‌ها، وابسته به مراحل فنی و تابعی از عوامل مختلف است. از جمله این عوامل می‌توان به رئولوژی و انتقال‌پذیری باطله‌ها، واکنش‌پذیری شیمیایی و بیولوژیکی باطله‌ها، نیاز به بازگشت آب، درصد بازیابی آب فرآوری و در دسترس بودن آب تازه برای فرآوری نام برد؛ از همین رو توجه به نوع کانی‌های استخراج شده و همچنین عوامل فنی در بازیابی باطله‌ها، از الزامات امروزه معدنکاری به‌شمار می‌رود. وی در ادامه به تدوین شیوه‌نامه کنترل باطله‌های معدنی اشاره کرد. از جمله اقدامات مفید نهادهای دولتی برای جلوگیری از آسیب بیشتر باطله‌های معدنی به محیط‌زیست را می‌توان تدوین استانداردهای جامع برای برخورد با این باطله‌ها، در نظر گرفتن سازکارهای نظارتی موثر بر فعالیت معادن، ایجاد بانک‌های اطلاعاتی جامع در زمینه باطله‌های معادن کشور، بررسی وضعیت سدها و دپو باطله‌ها در معادن و کارخانجات فرآوری دانست. به‌نظر می‌رسد ضروری است نهادهای دولتی مربوطه باتوجه به راهکارهای تخصصی ارائه شده سیاست‌گذاری‌های جدیدی در زمینه باطله‌های معدنی داشته باشند.

سخن پایانی

مضرات باطله‌های معدنی برای محیط زیست از مهم‌ترین عواملی است که باعث می‌شود فعالان محیط‌زیست، فعالیت معدنی را صدمه‌آفرین برای طبیعت معرفی کنند. انتظار می‌رود نهادهای دولتی با در نظر گرفتن نظرات کارشناسی متخصصان و فعالان این حوزه، در جهت کاهش آسیب فعالیت‌های معدنی به محیط‌زیست تصمیمات موثری اتخاذ کنند.

با عرضه بیش از ۸۳هزار تن محصول سیمان انجام شد

محصولات ۹ شرکت سیمانی شستا در راه بورس کالا

محمد رضوانی‌فر، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی با اشاره به ورود محصول ۹ شرکت سیمانی تابعه شستا و سیتا به بورس کالا خبر داد: شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی با هدف افزایش شفافیت و کاهش نقش واسطه‌گری بین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان سیمان از روز یکشنبه ۹ خرداد با عرضه بیش از ۸۳هزار تن محصول، محصولات سیمانی خود را در بورس کالا عرضه می‌کند.

به گزارش روابط عمومی شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین به نقل از شستا رسانه، رضوانی‌فر با تاکید بر این که عرضه و تقاضا باید نقش اصلی قیمت‌گذاری را بازی کند، توضیح داد: پیش از این در مقطعی شکاف قیمت سیمان از کارخانه تا بازار مصرف معادل ۳۰۰ درصد قیمت کارخانه بود و مصرف کننده مجبور بود با قیمت بسیار گزافی این محصول را خریداری کند. این اتفاق که به ضرر مصرف‌کننده و تولیدکننده بود و تنها واسطه‌ها از آن سود می‌بردند با ورود سیمان به بورس کالا رفع می‌شود و از این پس نظام عرضه و تقاضا بر قیمت گذاری نقش خواهد داشت. خوشبختانه با ورود سیمان به بورس کالا علاوه بر افزایش شفافیت اقتصادی در حوزه مبادلات سیمان قیمت سیمان نیز متعادل می‌شود و مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نیز می‌توانند با قیمت مناسب‌تری به مبادلات اقتصادی خود ادامه دهند.

وی با اشاره به این که شستا در این اقدام محصولات بزرگترین کارخانه‌های تولید سیمان خاورمیانه و کشور را وارد بورس کالا می‌کند، از شرکت‌های مورد پذیرش نام برد: محصولات شرکت های سیمانی آبیک، ساوه، صوفیان، فارس نو، فارس، غرب، خزر، خاش و قائن آماده ورود به بورس کالا هستند و روز یکشنبه نخستین عرضه انجام می‌شود.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی همچنین خبر از ورود محصولات تولیدی دیگر شرکت‌های سیمانی شستا داد و گفت: روز یکشنبه محصول ۹ شرکت از مجموعه شستا و سیتا وارد بورس کالا می‌شود و دیگر شرکت‌های سیمانی تابعه شستا نیز در آینده بسیار نزدیک محصولات خود را وارد بورس کالا می‌کنند.

رضوانی‌فر معتقد است که شستا با عرضه سیمان به بورس کالا موفق می‌شود یکی از صنایع استراتژیک کشور را از مخاطراتی که به دلیل قیمت‌گذاری دستوری ایجاد شده بود رهانیده و همچنین زمینه‌ساز منطقی‌تر شدن فضای مبادلاتی می‌شود.

فراخوان عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (فشرده)

نوبت دوم

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	خرید بیمه نامه های مورد نیاز شرکت آلومینای ایران	یک مرحله ای با ارزیابی کیفی (فشرده)	۲۰۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۱۱

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: از مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۳ لغایت مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۸ می‌باشد.

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۵ می‌باشد.

زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۶ می‌باشد.

اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره: تلفن ۳۲۶۰۵۳۴۵-۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸

پست الکترونیک Info@iranAlumina.ir

آدرس اینترنتی WWW.IranAlumina.ir

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱

دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۳/۰۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۳/۰۹

روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

مناقصه عمومی ۱۱۹۰/۰۰ق

شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر

شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر در نظر دارد «اصلاح تابلوهای MV و LV واحدهای احیا» را از طریق برگزاری مناقصه عمومی در سطح کشور به تامین‌کنندگان واجد شرایط واگذار نماید.

متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه از طریق سایت اینترنتی شرکت به آدرس WWW.GISDCO.COM، بخش مزایده‌ها و مناقصه‌ها اقدام نمایند.

مرحله اول پاکت‌های «الف» و «ب» شامل «ضمانت‌نامه» و «پیشنهاد فنی» توسط مناقصه گر ارایه می‌گردد و پس از تایید آن توسط مناقصه‌گزار، نحوه ارایه پیشنهاد مالی اطلاع‌رسانی می‌گردد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر بازدید از سایت یا شماره‌های ۰۳۴۳۱۲۹۴۲۱۲ و ۰۹۱۳۹۴۵۷۹۹۸ در ساعات کاری شنبه الی چهارشنبه ۸ الی ۱۲ام خرداد تماس حاصل فرمایید.

آخرین مهلت ارایه ضمانت‌نامه و پیشنهاد فنی دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۷ می باشد.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر

www.Gostaresh.news

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز»

www.Gostaresh.news

دنبال کنید

خبر

افزایش ۳۶ درصدی تولید شمش آلومینیوم در فروردین

۴ شرکت تولیدکننده آلومینیوم در ماه فروردین، ۴۲ هزار و ۴۰۸ تن شمش تولیدکردند؛ این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۳۱ هزار و ۲۸۰ تن بود. به گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، از این میزان، شرکت‌های ایرالکو ۱۵ هزار و ۳۶۷ تن، المهدی ۱۵ هزار و ۹۶ تن، سالکو ۸ هزار و ۹۸۴ تن و آلومینای ایران ۲ هزار و ۹۶۱ تن شمش تولید کردند. در همین حال شرکت آلومینای ایران طی ۱۲ ماه سال گذشته برابر ۱۹ هزار و ۲۳۸ تن پودر آلومینا تولید کرد. میزان تولید مدت مشابه سال ۹۸، حدود ۲۰ هزار و ۸۹۹ تن بود که ۸ درصد کاهش یافت.

همچنین این شرکت در طول ۱۲ ماه سال ۹۹ حدود ۷۴ هزار و ۲۳۷ تن بوکسیت تولید کرد. این در حالی است که در سال ۹۸ برابر ۴۵ هزار و ۶۱۹ تن بوکسیت تولید کرد. بدین ترتیب میزان تولید بوکسیت در شرکت آلومینای ایران طی سال ۹۹ و در مقایسه با سال ۹۸، حدود ۶۳ درصد افزایش یافت.

بر اساس گزارش منتشرشده از سوی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، میزان تولید شمش آلومینیوم طی ۱۲ ماه ۹۹، ۴۴۶ هزار و ۸۴۲ تن بوده‌است. درحالی‌که در مدت مشابه سال ۹۸ برابر ۲۷۸ هزار و ۳۱۸ تن محصول تولید شد. بنابراین میزان تولید آلومینیوم در ۱۲ ماه سال گذشته در مقایسه با مدت مشابه سال ۹۸ حدود ۶۰ درصد افزایش یافت.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه:

فولاد مبارکه لکوموتیو صنعت ایران است

گروه معدن
editor@smtnews.ir

حمیدرضا عظیمیان

شرکت فولاد مبارکه بزرگ‌ترین فولادساز کشور و منطقه منا (شمال آفریقا و خاورمیانه) است. این شرکت یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای صنعتی انقلاب اسلامی محسوب می‌شود که در طرح‌های توسعه، خودکفایی کشور را در زمینه‌های متعدد دنبال می‌کند. درحال‌حاضر تولید زیر سقف کارخانه فولاد مبارکه در اصفهان به ۷.۲ میلیون تن رسیده و این یعنی تولید که در ابتدا ۲.۳ میلیون تن بوده اکنون به بیش از ۳ برابر افزایش یافته است. همچنین در گروه فولاد مبارکه تولید فولاد خام به بیش از ۱۰.۲ میلیون تن رسیده است.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، حمیدرضا عظیمیان، مدیرعامل این مجموعه عظیم صنعتی در تشریح فعالیت‌های این مجموعه گفت: شرکت فولاد مبارکه در ایران منحصربه‌فرد و خاص است. در فولاد مبارکه شعاری وجود دارد به نام «از سنگ تا رنگ»؛ یعنی از معادن سنگ‌آهن تا ورق رنگی، ورق گالوانیزه و تمام حلقه‌های این زنجیره در فولاد مبارکه وجود دارد. علت اینکه سودآوری این شرکت هم نسبت به دیگر واحدهای فولادی بیشتر است وجود تمامی چرخه تولید در این شرکت است.مدیرعامل فولاد مبارکه همچنین به مجموعه هلدینگ‌های این شرکت پرداخت و گفت: در گروه فولاد مبارکه ۳هلدینگ وجود دارد و به‌تازگی چهارمین هلدینگ نیز فعالیتش را از سال ۹۹ آغاز کرده است. فولاد مبارکه هم یک بنگاه صنعتی است، هم یک بنگاه مالی. در بعد صنعتی به قول یکی از وزرا، فولاد مبارکه لکوموتیو صنعت ایران است؛ یعنی زمانی که فولاد مبارکه کار می‌کند، چرخ سایر صنایع بزرگ کشور هم در حال چرخش است چراکه مشتریان ما تنها و تنها شرکت‌های بزرگ صنعتی هستند. همچنین به لحاظ گردش مالی بالا، فولاد مبارکه یک بنگاه مالی هم محسوب می‌شود و یک شرکت ۱۰۰ درصد بورسی است چون فولاد مبارکه برای تامین مالی پروژه‌های خود نیازی به منابع ندارد و ما هیچ مشکل ارزی یا ریالی نداریم. بنابراین به دنبال این هستیم تا در اقتصاد و صنعت کشور بیشتر نقش‌آفرینی کنیم.عظیمیان اشاره‌ای هم به وضعیت صادرات ورق‌های فولادی کرد و گفت: در بخش صادرات ورق، فولاد مبارکه تمامی استانداردهای اروپا را دارد و تا پیش از تحریم‌ها، محصولات این شرکت به تمام اروپا صادر می‌شد؛ از این رو هم فولاد مبارکه یک برند بین‌المللی به شمار می‌رود.مدیرعامل فولاد مبارکه به پروژه‌های توسعه‌ای فولاد مبارکه پرداخت و افزود: در بخش توسعه و تولید محصولات جدید، پروژه‌های مختلفی در فولاد مبارکه در دستور کار قرار دارد و به دنبال این هستیم که کشور را در زمینه‌های متعدد خودکفا کنیم. به‌عنوان مثال، فولاد مبارکه در پروژه ۱۰۰۰ کیلومتری انتقال نفت از گوره به جاسک که از سوی رهبر معظم انقلاب، استراتژیک‌ترین طرح دولت معرفی شده بود، مشارکت جدی کرد که موجب تضمین ادامه صادرات نفت کشور در شرایط خاص شد و همگان در این پروژه شاهد بی‌اثر شدن تحریم‌ها در مسیر رشد و توسعه کشور بودند.

عکس: صمت

موفقیت ادامه دارد

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه به دستاوردهای مهم دیگر در ماه‌های اخیر اشاره کرد و افزود: در اسفند گذشته، تختال با ضخامت ۳۰۰ میلی‌متر در فولاد مبارکه تولید شد و ۲ روز پس از تولید این محصول جدید، مدیرعامل شرکت نفت برای دریافت این محصول با ما تماس گرفت و اعلام کرد که برای انتقال نفت و گاز از جزایر به‌ویژه کیش به سرزمین اصلی دقیقا نیاز به چنین تختالی وجود دارد و مشتری این محصول شدند.

این موضوع باعث می‌شود تا تولید ما دوباره افزایش یابد و شرکت‌های نورد و لوله‌سازی نیز برای این پروژه فعالیت خواهند داشت. این روند در کل باعث می‌شود چرخ اقتصاد و صنعت در کشور به گردش درآید.

عظیمیان افزود: جایگاه فولاد مبارکه می‌تواند بسیار تاثیرگذار باشد. بنابراین امکانات و نیروهای خود را برای بی‌اثر کردن تحریم‌ها و کمک به اقتصاد کشور بسیج کرده‌ایم. باوجود اینکه بیشتر شرکت‌ها و صنایع ایران تحریم شدند، فولاد مبارکه تنها شرکتی بود که امریکا به‌طور جداگانه سه بار آن را در فهرست تحریم‌های بسیار سخت خود قرار داد و حتی در آخرین روز دولت ترامپ، این شرکت و شخص بنده به‌عنوان تروریست در فهرست تحریم‌ها قرار گرفتیم و البته به آن افتخار می‌کنیم.

در کنار مردم می‌ایستیم

مدیرعامل فولاد مبارکه در ادامه به مسئولیت‌های اجتماعی این شرکت اشاره و اظهار کرد: در بخش مسئولیت‌های اجتماعی، فولاد مبارکه کارهای بزرگی انجام داده است. یکی از معضلات بزرگ دنیا در دوران کرونا تامین اکسیژن بیمارستان‌ها بود و فولاد مبارکه دستگاه اکسیژن مازاد خود را که در سال‌های گذشته به فروش می‌رساند، از دی ماه سال گذشته به‌صورت رایگان در اختیار بیمارستان‌ها قرار داد و تاکنون بیش از ۱۳ هزار تن اکسیژن رایگان تحویل جامعه سلامت کشور داده است. وی خاطرنشان کرد: در سال گذشته در حوزه کرونا بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان در عرصه‌های مختلف ازجمله اقلام و تجهیزات بیمارستانی بیمارستان‌های درمانگر بیماران کرونایی، تامین مواد ضدعفونی‌کننده و همکاری و حمایت از نهادهای ذی‌ربط برای مقابله با بیماری کرونا هزینه کرده‌ایم.

وی ادامه داد و گفت: اعتقاد فولاد مبارکه درباره مسئولیت‌های اجتماعی این است که دولت در زمان جنگ به‌سختی توانسته فولاد مبارکه را راه‌اندازی کند؛ بنابراین در سال‌های گذشته، فولاد مبارکه باید در اتفاقات و بحران‌هایی مثل زلزله، سیل و... در کنار مردم بایستد، برای رهایی از این بحران‌ها کمک کند و در شرایط سخت کنار دولت باشد. البته طبیعی است که هرچه شرکت بزرگ‌تر باشد و درآمد بیشتری داشته باشد، بیشتر زیر فشار قرار می‌گیرد و حواشی بیشتری هم خواهد داشت. ما در سال‌های گذشته از سوی جریانات سیاسی بسیاری زیر فشار قرار گرفته‌ایم. همین تازگی در آذر و دی ماه ۹۹ بازرسی ویژه‌ای را پشت‌سر گذاشتیم و تمامی همکاری‌های لازم را با سازمان بازرسی کشور انجام دادیم. خدا را شکر هیچ مسئله‌ای هم وجود نداشت و اکنون نیز میزبان تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی هستیم. ادعا نمی‌کنیم که فولاد مبارکه عاری از هرگونه ایراد و اشکال است اما اعتقاد داریم از آنجا که فولاد مبارکه سیستماتیک و براساس فرآیندهای روشن و قانونی عمل می‌کند، اساسا تخلف قابل‌توجهی در آن امکان شکل گرفتن ندارد.

سخن پایانی

خوشبختانه فولاد مبارکه با قدرت مسیر خود را دنبال می‌کند. برنامه‌ای که ما در شرکت تا سال ۱۴۰۰ دنبال می‌کنیم این است که کشور را به‌طور کامل غنی از ورق فولادی کنیم. نیمی از واردات فولاد کشور در قالب ورق بوده و اکنون در صنعت‌های مختلف مثل خودروسازی، لوازم خانگی و... در برخی از بخش‌ها توانایی تولید بعضی از ورق‌های خاص در کشور وجود ندارد. فولاد مبارکه در برنامه‌های خود تا سال ۱۴۰۴ تولید این ورق‌ها را گنجانده است تا کشور را از هر نوع ورقی بی‌نیاز کنیم.

گسترش
تجارت
یکشنبه
۹ خرداد ۱۴۰۰
۱۸ شوال ۱۴۴۲
۳۰ مه ۲۰۲۱
شماره ۱۸۰۱
پیاپی ۳۱۱۹
www.Tejaratdaily.com

افزایش نقدینگی ریشه در کسری بودجه دارد

شرط حضور ایران در نمایشگاه ترکیه

توسعه شهرک‌های صنعتی فارس در دستور کار

قاچاق، بلای جان تولید لوازم خانگی

رئیس هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان صوت و تصویر کشور با بیان اینکه عدم پرداخت هزینه‌های دولت از سوی قاچاقچیان و همچنین کاهش نرخ ارز باعث شده در مواردی نرخ تلویزیون قاچاق از کالاهای تولید داخل ارزان‌تر شود، تصریح کرد: تولیدکنندگان با قاچاقچیان رقابت می‌کنند چراکه هزینه‌های نیروی انسانی، انرژی، مالیات و عوارض دولتی را پرداخت نمی‌کنند.

سیدعلیرضا موسوی مجد با اشاره به قاچاق لوازم خانگی از جمله تلویزیون از مرزهای غربی و جنوبی کشور، گفت: قاچاقچیان مقداری از پول را از مشتری دریافت می‌کنند، سپس کالا را از بانه وارد می‌کنند و در منزل مشتری، هزینه را با کارتخوان سیار دریافت می‌کنند.

بنابراین درحال‌حاضر بیش‌تر از کالاهای قاچاق در مغازه‌ها با فروشگاه اینترنتی مواجه هستیم که حتی دستگاه پز و کارت بانکی مشخص و قابل رهگیری هستند و می‌توان با آنها برخورد کرد.

بنا بر گزارش ایسنا، موسوی با بیان اینکه قاچاق تلویزیون به دلیل آسان بودن از سایر کالاهای لوازم خانگی بیشتر است، در پاسخ به سوالی درباره برآورد از حجم کالای قاچاق موجود در بازار گفت: آمار خیلی زیاد است و بهتر است این رقم را نگوییم! درحال‌حاضر در خیابان جمهوری تعداد زیادی تلویزیون قاچاق وجود دارد.

وضعیت برای تولیدکنندگان داخلی عذاب‌آور است چراکه با درنظر گرفتن مالیات‌ها و هزینه‌های مختلف، شرایط حداقل ۲۵ درصد به نفع قاچاقچی است.

تولید و تجارت می‌تواند نجات‌بخش اقتصاد باشد

نقدینگی در جاده خاکی

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

در سال‌های اخیر نرخ رشد نقدینگی در کشور همواره ارقامی فراتر از تصور را پیش‌روی کارشناسان اقتصاد قرار داده است؛ ارقامی که پیامد آنها در اقتصاد کشور باعث آسیب رسیدن به همه ارکان تولید و تجارت شده و درنهایت نه‌تنها حاصلی برای رفاه برای مردم نداشته، بلکه باعث تشدید تورم نیز شده است. رشد نقدینگی طی سال‌های گذشته همواره عاملی تاثیرگذار بر اقتصاد کشور بوده و بسیاری از مسئولان و دست‌اندرکاران در نشست‌ها و سخنرانی‌ها درباره لزوم کنترل و کاهش این عامل مخرب اقتصاد و تجارت کشور سخن گفته‌اند. اما آثار منفی افزایش نقدینگی چگونه به تولید و تجارت رسوخ می‌کند و آیا در شرایط فعلی کشور، راه مقابله‌ای با آن وجود دارد یا نه؟ و اصلا آیا افزایش نقدینگی در اقتصاد و تجارت کشور به همین بدی است که از آن یاد می‌شود؟ صمت در این شماره نگاهی به نقش افزایش نقدینگی در اقتصاد کشور و راه‌های مهار آن داشته است که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

آمارها درباره نقدینگی چه می‌گویند؟

درحالی‌که آمارها نشان از رشد ۳۳.۸ درصدی نقدینگی تا پایان بهمن سال گذشته دارد و از بهمن ۱۳۹۸ تا بهمن سال گذشته به حجم نقدینگی ۹۲۹ هزار میلیارد تومان افزوده شده، رئیس کل بانک مرکزی وضعیت این متغیر اقتصادی در سال جاری را نیز با وجود بودجه متورم و تکالیفی که در آن به نظام بانکی محول شده است، رو به رشد می‌داند. بنا بر گزارش ایسنا، نقدینگی که تغییرات آن به‌شدت سایر متغیرهای کلان اقتصاد و کل اقتصاد را تحت تاثیر قرار می‌دهد، همواره یکی از مهم‌ترین علل و منشأ معضلات اقتصاد کشور است زیرا تاکنون سد مستحکمی مقابل خلق یا افزایش این شاخص اقتصادی و دست‌درازی‌ها به سمت نظامی بانکی در جهت تامین مالی ایجاد نشده است. در این زمینه سال گذشته، بانک مرکزی اولویت اقدامات و برنامه‌های خود را کنترل رشد تورم و نقدینگی اعلام کرد و اقداماتی همچون فراهم کردن بستر عرضه و فروش اوراق بدهی دولتی از طریق کارگزاری خود، افزایش نرخ سود سپرده بانک‌ها نزد این بانک تا ۱۲ درصد، جایگزینی گواهی سپرده یورویی، پیشنهاد انتشار اوراق ودیعه دو ساله و افزایش نرخ سود سپرده‌های بانکی را به سرانجام رساند. از سوی دیگر، کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها مهم‌ترین عامل کنترل نقدینگی از سوی رئیس کل بانک مرکزی اعلام شد که بدین منظور، از ابتدای سال گذشته بانک‌های تجاری و تخصصی اجازه دارند تا ترازنامه آنها به ترتیب ۲ و ۲.۵ درصد رشد کند.

همچنین در سال گذشته به بازار اوراق توجه خاصی شد و سعی شد تا از این بستر در جهت تامین مالی دولت استفاده شود که به سمت منابع بانکی دست‌درازی نشود؛ به گونه‌ای که طبق گفته رئیس مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت در وزارت اقتصاد، از طریق تامین مالی با انتشار اوراق در سال گذشته ۱۷۰ هزار میلیارد تومان پول خلق نشده و پایه پولی افزایش نیافته است.

اما آیا این رشد نقدینگی می‌تواند در مسیرهای دیگری غیر از چرخه‌های فرسایشی فعلی، نقش مثبتی در اقتصاد کشور داشته باشد؟

مسیر نقدینگی اشتباه است

اگرچه معمولا از افزایش نقدینگی با یک چهره مخرب در اقتصاد کشور یاد می‌شود اما بسیاری از کارشناسان اقتصادی لزوما آن را منفی نمی‌دانند و بیشتر به مسیر غلطی که از آن استفاده می‌شود تاکید دارند. در این باره سیدمرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: حقیقت این است که درباره آثار افزایش نقدینگی بر اقتصاد کشور نمی‌توان به طور مطلق صحبت کرد اما متاسفانه در بسیاری موارد بیان موضوعات تخصصی از زبان مسئولان بدون تخصص تبدیل به عادت شده است. مشکلی مثل افزایش نقدینگی در کشور، موضوعی نیست که تنها با یکی دو بار شنیدن آن در جلسات، بتوان درباره آن اظهارنظر کرد.

افقه در این باره اظهار کرد: اینکه چه میزان از نقدینگی در اقتصاد کشور می‌تواند مفید باشد و چه میزان از آن زیان‌آور است، نیاز به آگاهی، دانش، اطلاعات و آمار و دیتا دارد. سال‌هاست طرفداران اقتصاد بازار آزاد مشکلات تورمی را که هم در اقتصاد داخلی و هم در اقتصاد بین‌المللی تاثیرگذار است، ناشی از افزایش نقدینگی می‌دانند اما باید توجه داشت این یک تحلیل به‌نسبت خام و غیردقیق است.

وی با اشاره به نقش کلیدی تولید در هدایت مسیر نقدینگی در اقتصاد تصریح کرد: افزایش و رشد نقدینگی در کشور باید به گونه‌ای تنظیم شود که متناسب با افزایش تولید ملی باشد و این یک اصل در نظام‌های اقتصادی است. اما اگر به دلیل ناکارآمدی‌ها و سیاست‌های نادرست، فعالیت‌های تولیدی شامل تجارت، سودآور نشود، نقدینگی موجود حتی اگر به اندازه کافی باشد، به سمت فعالیت‌های غیرمولد می‌رود. بنابراین اگر رشد نقدینگی و پیامدهای آن در کشور ما اقتصاد را دچار مشکل می‌کند به معنی این نیست که رشد نقدینگی به صورت مطلق بد است. این استاد و کارشناس حوزه اقتصاد در ادامه خاطرنشان کرد: درواقع مشکل نظام اقتصادی کشور این است که ما موانع تولید را حل نکرده‌ایم و این موضوع باعث می‌شود نقدینگی در مسیر نادرست قرار گیرد. اما متاسفانه فشار زیادی از سوی طرفداران اقتصاد بازار و مسئولانی که اطلاعاتی درباره مکانیسم متغیرها ندارند مبنی بر لزوم کنترل نقدینگی مطرح می‌شود که این موضوع بر سیاست‌گذار پولی کشور یعنی بانک مرکزی وارد می‌کند. بنابراین در شرایطی که بخش تولید کشور نیاز شدیدی به نقدینگی دارد، این فشارها باعث می‌شود بانک مرکزی تزریق نقدینگی را کم کند و فشار بیشتری بر بخش تولید وارد آید.

افقه تاکید کرد: درحال‌حاضر اگر از تولیدکنندگان داخلی -چه آنها که صادرکننده‌اند و چه آنها که بازار مصرف دارند- نظرخواهی شود، کمبود نقدینگی را به‌عنوان بزرگ‌ترین مشکل خود نام می‌برند و در همین حال می‌بینیم که به طور مداوم درباره لزوم کاهش نقدینگی صحبت می‌شود. وی در این زمینه افزود: مشکل نقدینگی درحال‌حاضر بیش از آنکه مربوط به رشد آن باشد، به دلیل اختصاص نیافتن آن به بخش تولید ایجاد شده است. ورود نقدینگی به بخش غیرمولد موجب افزایش تورم و در پی آن کاهش صادرات و بروز مشکلات در بحث تجارت خارجی شده و باعث شده نتوانیم بازارهای داخلی را به شکل مطلوب تامین کنیم.

این استاد دانشگاه همچنین با اشاره به شرایط نامناسب تولید در کشور بیان کرد: مهم‌ترین و بهترین راهکار در شرایط کنونی درباره نقدینگی در کشور این است که موانع تولید و کسب‌وکار داخلی به حداقل برسد که البته بیش از ۳ دهه است درباره این کار صحبت می‌شود و هنوز در همین حد باقی مانده است. رفع بخشی از این موانع در اختیار دولت است و بخش‌های دیگر آن در اختیار مجلس و قوه قضاییه با وضع قوانین مکرر و نظارت بر آنهاست. افقه در پایان گفت: باید بپذیریم مشکلات اقتصادی کشور ساختاری و کلی است و باید برای بهبود وضعیت، یک نگاه همه‌جانبه به موضوع داشته باشیم. درحقیقت نمی‌توان با یک راهکار مقطعی و موضعی مثل دستکاری میزان نقدینگی که مورد تاکید طرفداران بازار آزاد است، مشکلی را حل کرد؛ کمااینکه تاکنون نیز حل نشده است.

> بهترین راهکار در شرایط کنونی درباره نقدینگی در کشور این است که موانع تولید و کسب‌وکار داخلی به حداقل برسد که البته بیش از ۳ دهه است درباره این کار صحبت می‌شود و هنوز در همین حد باقی مانده است

نقدینگی با تولید کنترل می‌شود

بسیاری از کارشناسان و فعالان اقتصاد، موضوع افزایش نقدینگی در کشور را ارثیه اقتصاد متکی به نفت می‌دانند و تاکید دارند درحال‌حاضر اگر سیاست‌های اقتصادی کشور برمبنای تقویت تولید و بها دادن به صادرات شکل بگیرد، مشکلات موجود به‌تدریج برطرف خواهند شد.

مسعود دانشمند، کارشناس و فعال اقتصاد درباره کنترل نقدینگی در اقتصاد کشور در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: وقتی تولید در کشور دچار رکود است و دولت برای رفع نیازهای مالی خود دست به چاپ اسکناس می‌زند، طبیعی است این وضعیت درنهایت با گرفتار کردن کشور در یک چرخه معیوب، باعث افزایش نقدینگی می‌شود. دانشمند در این باره با اشاره به زیان‌های افزایش هدایت‌نشده نقدینگی در اقتصاد کشور تاکید کرد: اگر اقتصاد فعال باشد، تولید رونق بگیرد و چرخش پول در جریان تولید باشد این افزایش نقدینگی رخ نمی‌دهد اما در نبود تولید، دولت برای رفع نیازهای مالی خود دست به چاپ اسکناس می‌زند و افتادن پول در یک سیکل بسته افزایش نقدینگی را در پی دارد.

وی درباره نقش فروش نفت در سال‌های گذشته در افزایش نقدینگی در کشور تصریح کرد: در تمام این سال‌ها دلار حاصل از فروش نفت به بانک مرکزی داده می‌شد و براساس نرخ مصوب شده دولت ریال دریافت می‌کرد. بانک مرکزی برای تامین این امر اقدام به چاپ اسکناس کرده و درنتیجه نقدینگی چرخش نمی‌کرد و انباشته می‌شد.

دانشمند با تاکید بر اینکه که در نبود تولید و نرخ رشد اقتصادی منفی طبیعی است باید نقدینگی افزایش یابد، افزود: در این شرایط است که آثار تورمی حاصل از نقدینگی خود را نشان می‌دهد. این فعال اقتصاد در ادامه بیان کرد: درحال‌حاضر تنها راه درمان افزایش نقدینگی پرداختن به تولید است؛ باید تولید کنیم و به جای اتکا به درآمدهایی مثل ارز حاصل از فروش نفت باید به سمت تولید حرکت کنیم. دولت نیز در این زمینه باید به سمت حمایت واقعی از تولید و کاهش موانع در این حوزه برود و برنامه‌ریزی‌های مدون، اصولی و بلندمدت را در دستور کار خود قرار دهد که در راستای حمایت از تولید باشد و در عین حال کمترین تغییرات را در طول زمان بپذیرد.

دانشمند در پایان گفت: تجربه در کشورهای دیگر که در سال‌های مختلف دچار بحران‌های اقتصادی و افزایش نقدینگی بوده‌اند نشان می‌دهد اگر تولید به شکل مطلوب وجود داشته باشد، بیکاری مهار شده و اشتغال در حوزه‌های مختلف ایجاد می‌شود.

به این ترتیب پولی که در جامعه وجود دارد، حاصل تولید است و پول پس از هزینه شدن در جامعه دوباره با جریان تولید بازمی‌گردد و در مرحله بعد می‌تواند تجارت و صادرات کشور را نیز به طور مطلوب شکل دهد؛ این همان چرخه اقتصادی سالمی است که سال‌ها است در انتظار به وجود آمدن آن هستیم.

راه درازی در پیش داریم

سال‌های زیادی است که همه مسئولان و دست‌اندرکاران از هر فرصتی برای نکوهش و سرزنش افزایش نقدینگی استفاده می‌کنند.

مدت‌هاست از این عامل به‌عنوان نقش اول بیشتر ناکامی‌های اقتصادی یاد می‌شود و هر بخش و هر نهاد می‌خواهد تقصیر افزایش آن را به گردن بخش دیگر بیندازد.

همه این اتفاقات در حالی در کشور ما رخ می‌دهد که بسیاری از کشورهای پیشرو در حوزه تجارت، با سرمایه‌گذاری‌های اصولی و بلندمدت در بخش تولید، توانسته‌اند نقدینگی را به جای رها کردن در کوره‌راه‌هایی مثل سفته‌بازی، در مسیر تقویت صنعت هدایت و از نتیجه این کار برای رونق بازار تجارت استفاده کنند.

البته از حرف تا عمل راه درازی است و اقتصاد بیمار کشور ما بر رسیدن به چنان مرتبه‌ای از ترقی باید اول از مراحلی مانند درک برنامه‌ریزی و همکاری‌های گروهی عبور کند تا در مدیریت‌های کلان هر بخش و نهاد، ساز خود را نزند و سلیقه خود را اعمال نکند.

یادداشت

بانک‌ها دیوار بلند در برابر تولید

مجتبی صفایی/ نایب‌رئیس و سخنگوی اتاق اصناف ایران

موضوع حمایت از تولید و تولیدکننده اگرچه سال‌های زیادی است که در کشور مطرح می‌شود اما حقیقت این است که همچنان موانع بسیاری در این مسیر قرار دارد که واحدهای تولیدی را برای ادامه حیات دچار مشکل می‌کند و بی‌شک یکی از مهم‌ترین عوامل بروز این موانع در شرایط فعلی نظام بانکی کشور است.

حقیقت این است که ساختار نظام بانکی کشور نیاز به سازکاری جدید برای گرفتن در مسیر حمایت از تولید دارد و به نظر نمی‌رسد تا زمانی که فرآیندهایی مانند ارائه تسهیلات به واحدهای تولیدی تغییر کند بتوانیم برای حل مشکلات واحدهای تولیدی حرکت درخور توجهی انجام دهیم.

یکی از موارد مهم در این مسیر، ضرورت تعریف ساختار جدیدی در نظام بانکی کشور در تسهیلات‌دهی به واحدها و کارگاه‌های تولیدی است که باید با سود کم و شرایط ساده‌تر تسهیل شود و روند پرداخت‌های آن از فرآیندهای پیچیده خارج شود.

اگر تسهیلات مورد نظر با این شرایط در اختیار بنگاه‌های اقتصادی قرار نگیرد، نمی‌توان انتظار داشت رونق اقتصادی و برون‌رفت از شرایط رکود در این حوزه ایجاد شود.

درحال‌حاضر بیشتر واحدها و بنگاه‌های تولیدی با سرمایه اندک و با کمک تسهیلات بانکی کسب‌وکار خود را اداره می‌کنند؛ بنابراین رفع موانع پیش روی تولید زمانی رخ می‌دهد که تغییری در نحوه پرداخت تسهیلات بانکی در حوزه تولید صورت بگیرد و از میزان سود بانکی کاسته شود و این مسئله نیاز به تدبیر و همکاری دولت و مجلس و دیگر نهادهای تصمیم‌گیر دارد.

البته گام‌هایی در این زمینه برداشته شده که نمونه آن مصوبه قوه قضاییه مبنی‌بر اینکه هیچ کارگاه تولیدی نباید به دلیل بدهی، تعطیل یا توقیف شود، بوده است. اما با وجود این مصوبه که در جهت حمایت از تولید است، اما بانک‌ها راه دور زدن از آن را در پیش گرفته‌اند. به این ترتیب که محل اجرای طرح بنگاه‌های تولیدی جزو وثیقه‌های بانک‌ها لحاظ نمی‌کنند و تولیدکننده مجبور به ارائه سند دیگری برای تضمین دریافت تسهیلات است؛ شرایطی که با توجه به شرایط سخت و مشکلات پیش روی اخذ تسهیلات، بیشتر واحدهای تولیدی را از دریافت آن منصرف می‌کند.

البته مشکلات اصناف در حوزه تولید تنها محدود به موانع ایجاد شده به‌واسطه بانک‌ها نیست و در موارد زیادی مشاهده می‌شود برخی از قوانین مالیاتی و بیمه‌ای همچنان از جمله موانع تولید هستند.

شرایط کسب‌وکار در کشور به گونه‌ای است که همواره برای بخش مولد مانع ایجاد می‌کند و بنگاه‌های تولیدی برای فعالیت خود با مشکلات فراوان، نیاز به اخذ مجوزهای مختلف هستند و همچنان با موانع قانونی مواجه می‌شوند و لازم است این محدودیت‌ها برداشته شود.

مثلا یکی از مواردی که البته موفق به اصلاح آن شدیم این بود که در حوزه مالیات زمانی که واحدی قصد گرفتن پروانه کسب داشت زمان استعلام از سازمان امور مالیاتی بدهی‌های فردی نیز در استعلام گزارش می‌شد و همین مسئله باعث شده بود تا صدور پروانه کسب صورت نگیرد که در سال جاری با رایزنی‌های اتاق اصناف ایران، سازمان امور مالیاتی در اقدامی موثر مصوبه‌ای را به سراسر کشور ابلاغ کرد که براساس آن استعلام‌های قبلی منوط به بدهی گذشته فرد نشده و استعلام برای واحد صنفی جدید صادر شود.

درنهایت اینکه رفع موانع تولید و اقتصاد کشور نیازمند عزم مسئولان در رفع مشکلات پیش روی واحدهای تولیدی است و باید حمایت‌های موثر از کارگاه‌های تولیدی صورت بگیرد.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی کارشناس سیاست‌گذاری اقتصادی با صمت مطرح شد:

افزایش نقدینگی ریشه در کسری بودجه دارد

پیمان صفردوست: یکی از مسائل موردتوجه کارشناسان اقتصادی کشور که معمولا همزمان با بودجه‌بندی دولت بیشتر به چشم می‌آید، موضوع افزایش نقدینگی است که یکی از مشکلات عمده اقتصادی کشور است. البته افزایش نقدینگی پیامد کسری بودجه است و کارشناسان اقتصادی بر این باورند که برای کنترل نقدینگی، در گام اول، باید مشکلات مربوط به کسری بودجه و عوامل ایجاد آن برطرف شود. کسری بودجه را نیز می‌توان از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار داد که بی‌شک در این زمینه دولت، بانک‌ها و برنامه‌های آنها می‌تواند موثر عمل کنند. در گفت‌وگوی اختصاصی این شماره روزنامه صمت پای صحبت علیرضا عبداله‌زاده، کارشناس سیاست‌گذاری اقتصادی نشسته‌ایم و از وی درباره راهکارهای دولت و بانک‌ها برای کنترل نقدینگی، کاهش کسری بودجه و در نهایت بهبود وضعیت اقتصادی، پرس‌وجو کرده‌ایم که در ادامه شرح آن را می‌خوانید:

◉ چرا در این سال‌ها همواره با افزایش نقدینگی در کشور مواجه بوده‌ایم؟

در ایران چند دلیل اصلی برای افزایش نقدینگی وجود دارد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به کسری بودجه و همچنین مشکلات بانک‌ها و اضافه‌برداشت آنها از بانک مرکزی اشاره کرد. در واقع اگر بخواهیم درباره مشکل افزایش نقدینگی صحبت کنیم و راهکاری برای رفع آن بیابیم، باید بحث خود را در درجه اول بر کاهش کسری بودجه از طریق دولت و بانک‌ها متمرکز کنیم؛ بنابراین ترجیح من این است که بیشتر گفت‌وگو را بر این محور ادامه دهیم.

◉ دلیل ایجاد کسری بودجه در کشور چیست؟

از مهم‌ترین دلایلی که می‌توان برای به‌وجود آمدن کسری بودجه نام برد این است که دولت در اغلب موارد برای رسیدن به اهداف خود در حوزه‌هایی مثل تولید، اشتغال و حمایت از اقشار مختلف جامعه در بحث معیشت از روش‌های ناکارآمدی استفاده می‌کند که در نهایت بازدهی ندارند و مشکلی را حل نمی‌کنند، اما منابع قابل‌توجهی از بودجه را به خود اختصاص می‌دهند.

در ایران هزینه‌های رفاهی و حمایتی در بخش‌های درون بودجه و فرابودجه به‌تنهایی بیش از ۴۵۰ هزار میلیارد تومان است؛ در واقع ما تعداد زیادی برنامه به‌صورت نقدی و کالایی و تسهیلات داریم که به‌دلیل ناکارآمدی باوجود صرف هزینه‌های زیاد نتایج دلخواه را به‌دنبال ندارند.

◉ کسری بودجه در اقتصاد به چه شکل تاثیر می‌گذارد؟

مکانیسم اثر کسری بودجه در کشور به این نحو است که دولت نمی‌تواند بدهی پیمانکاران خود را پرداخت کند و از سوی دیگر پیمانکاران نیز نمی‌توانند بدهی‌های خود را به بانک‌ها پرداخت کنند؛ در نتیجه نکول (عدم پرداخت) بانک زیاد می‌شود و بانک‌ها برای نقدپذیر بودن مجبور به اضافه‌برداشت از بانک مرکزی هستند که این مشکل در سال‌های اخیر همواره وجود داشته است.همچنین به‌دلیل نداشتن منابع، دولت به خود بانک‌ها هم بدهکار است، به همین دلیل بانک‌ها باز مجبور به اضافه‌برداشت از بانک مرکزی می‌شوند.علاوه بر این دولت در برنامه‌های خود ارائه تسهیلات به اشخاص حقیقی یا حقوقی را ضمانت کرده که خود آنها ایجاد نکول می‌کنند.از طرف دیگر کسری بودجه باعث شده بودجه عمرانی کشور به‌شدت کاهش پیدا کند و ما در این زمینه با مشکلات زیرساختی مثل برق -که این روزها صحبت بر سر آن بسیار است- مواجه شده‌ایم.

◉ چگونه می‌توان کسری بودجه کشور را کاهش داد؟

به‌طور کلی روش‌های دقیق‌تر و بهتر می‌تواند هزینه‌ها را به‌شدت کاهش دهد تا فشار کمتری به بودجه و در نتیجه پیمانکاران دولت و بانک مرکزی تحمیل شود. تجربه کشورهایی مثل برزیل، مکزیک و ترکیه که در دوره‌های مختلف از نظر اقتصادی دچار بحران بوده‌اند نشان داده افزایش کارآیی برنامه‌ها و در مقابل کاهش منابع موردنیاز برای رسیدن به اهداف، به‌طور همزمان می‌تواند کسری بودجه را به‌شدت کم کند، ثبات اقتصادی را بالاتر ببرد و در عین حال هدف‌های اجتماعی، فقرزدایی و تولید را بیش از گذشته محقق کند.

◉ چه روش‌های عملیاتی برای تحقق این هدف پیشنهاد می‌شود؟

شیوه‌هایی براساس تجربیات گذشته ایران برای افزایش بهره‌وری، کاهش ناکارآمدی و فساد برنامه‌های عمومی پیشنهاد می‌شود که شاید یکی از اصلی‌ترین آنها اصلاح روش‌های صلاحیت‌سنجی است. این کار باید از طریق اطلاعات ثبتی و الکترونیکی برای شناسایی درست افراد نیازمند و واجد شرایط در دستور کار قرار گیرد، زیرا در روش‌های موجود، درصد خطا حتی گاه به بیش از ۵۰ درصد می‌رسد.

◉ در این زمینه بسیاری از کارشناسان به موضوع آزادسازی نرخ ارز هم اشاره داشته‌اند!

بله؛ تبدیل برنامه‌های ناکارآمد جاری مانند برنامه سبد معیشتی و نیز اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات برخی کالاها به انتقال نقدی به حساب خانواده‌های نیازمند می‌تواند باعث کاهش حداقل ۵۰ درصدی ناکارآمدی برنامه‌های حمایت کالایی شود. طبیعتا ترکیب این موارد با هم می‌تواند کاهش هزینه‌های بی‌مورد و تبدیل آن به هزینه‌های موثر را به‌دنبال داشته باشد.

اصلاح و نقدپذیر کردن یارانه‌های پنهان و تبدیل آنها به دارایی‌های قابل‌معامله برای هر فرد در یک حساب فردی هم می‌تواند به افزایش اثربخشی برنامه‌ها به شکل مطلوب کمک کند. این روش می‌تواند به شکل بازگرداندن بخشی از یارانه‌ها به مردم و تخصیص بخش دیگری از آن به دولت باشد.

◉ آیا می‌توان یارانه‌ها و نحوه اختصاص آنها را نیز در این زمینه موثر دانست؟

بله؛ در حال حاضر حدود ۸۵ میلیارد دلار یارانه پنهان و همچنین بیش از ۱۵ تا ۲۰ میلیارد دلار یارانه آشکار در کشور پرداخت می‌شود که در مجموع رقمی بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار را تشکیل می‌دهد. حال برداشت حدود ۲۰ درصد از این میزان توسط دولت و اختصاص ۸۰ درصد آن به مردم -یعنی حدود هزار دلار در سال به ازای هر نفر- می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات اقتصادی و عامل از بین رفتن نسبی فقر در کشور باشد.

◉ شما هم به نقش اثرگذار مالیات‌ها در این حوزه معتقدید؟

دقیقا؛ مالیات در تمام دنیا به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین راه‌های تامین بودجه دولت شناخته می‌شود که در کشور ما به دلایل مختلف تا امروز به‌درستی مورد استفاده قرار نگرفته است؛ بنابراین اجرای سریع برنامه مالیات بر عایدی از جمله مالیات بر عایدی سرمایه نیز از روش‌هایی است که می‌تواند به دولت برای جبران کسری بودجه و در عین حال افزایش کارآمدی برنامه‌ها کمک کند.

◉ آیا در کنار نقش‌آفرینی دولت، بانک‌ها نیز می‌توانند در کاهش کسری بودجه و بهبود وضعیت اقتصادی موثر باشند؟

بله؛ مشکل عمده به‌دلیل ناکارآمدی سیستم بانکی در شناسایی مناسب مشتریان و دریافت‌کنندگان تسهیلات و همچنین نبود تناسب و تعادل نرخ سود و بهره در سیستم بانکی کشور است که زیان انباشته را برای آنها به‌دنبال داشته است.

نرخ‌گذاری سود وام‌ها از یک سو و رقابت بر سر سود سپرده از سوی دیگر، باعث زیان انباشته بانک‌ها و اجبار برای برداشت اضافی از بانک مرکزی می‌شود.

◉ آیا روش‌های قابل‌ذکری برای این کار وجود دارد؟

مهم‌ترین روش اصلاح این سیستم بهبود سیستم اعتبارسنجی در بانک‌ها برای ارائه تسهیلات به گروه‌های واجد صلاحیت است. علاوه بر این کاهش دخالت دولت در پرداخت تسهیلات نامناسب که منجر به نکول می‌شود، یکی از روش‌هایی است که می‌تواند به بانک‌ها در کاهش کسری بودجه کمک کند. همچنین مبارزه با فساد و رانت در شبکه بانکی از جمله وام‌های روابطی از جمله اقداماتی است که به کاهش کسری بودجه دولت کمک خواهد کرد.

در حال حاضر بسیاری از وام‌های بزرگ با کمترین ضمانت‌ها برای بازپرداخت ارائه می‌شوند و در مقابل درخواست‌کنندگان وام‌های کوچک با بسیاری از موانع ریز و درشت برای دریافت تسهیلات مواجهند و می‌بینیم که بسیاری از شرکت‌های بزرگی که در حال حاضر در بورس هم حضور دارند از بدهکاران بانکی هستند، در حالی که اگر ضمانت لازم برای بازپرداخت وام دریافتی‌شان وجود داشت، امروز بانک‌ها با مشکلات کمتری در این حوزه مواجه بودند؛ بنابراین از دیگر عواملی که می‌تواند موثر باشد، اقدامات سریع برای اصلاح قوانین ضمانت و تسهیل وام‌های کوچک است.

در نهایت استفاده از ابزارهای جدیدی که امکان نکول کمتری دارند می‌تواند روش موثری برای بانک‌ها در کاهش مشکلات موجود باشد.

در این زمینه برنامه‌هایی مثل تامین مالی زنجیره تولید مانند «گواهی اعتبار مولد» (گام) که به‌تازگی معرفی شده، می‌تواند اعتماد بیشتر و نکول کمتری را به همراه داشته باشد.

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی (فشرده)

همه با هم جهاد کشاورزی
سازمان شیلات ایران

سازمان شیلات ایران در نظردارد طرح، تهیه، ساخت ،حمل، نصب و راه اندازی اسکله شناور در بندر مردمی سوزا جزیره قشم را از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به شرکتهای واجد صلاحیت در زمینه ساخت اسکله شناور واگذارنماید.لذا از متقاضیان واجد شرایط که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir ثبت نام کرده اند (ثبت نام در سامانه الزامی است) و تمایل به شرکت در مناقصه را دارند دعوت میشود برای دریافت اسناد مناقصه به مدت یک هفته بعد از تاریخ نشر آگهی نوبت دوم به سامانه مذکور مراجعه و پس از انقضای مدت یاد شده حداکثر ظرف مدت ۱۴ روز مهلت خواهند داشت تا اسناد و مدارک تکمیل شده را در سامانه فوق بارگذاری نمایند . متقاضیان محترم می توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن : ۵-۶۶۹۴۳۸۷۴-۰۲۱ تماس حاصل و یا به نشانی تهران : خ فاطمی غربی بین خ کارگر و جمالزاده پلاک ۲۳۶ – طبقه دوم شمالی – اداره کل توسعه و مدیریت بنادر ماهیگیری مراجعه نمایند. ضمنا کلیه مراحل مناقصه از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت با شماره تماس ۱۴۵۶-۰۲۱ انجام خواهد شد.

روابط عمومی شیلات ایران | شناسه آگهی ۱۱۴۰۲۴۲ | م الف ۷۷۴

www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری « گسترش نیوز» دنبال کنید

نمایشگاه دستاوردهای وزارت دفاع برگزار شد

در آستانه فرارسیدن سوم خرداد روز مقاومت، ایثار و پیروزی «نمایشگاه پیشرفت‌ها و دستاوردهای وزارت دفاع» در حوزه رزم زمینی با حضور رئیس مجلس شورای اسلامی افتتاح خواهد شد.

نمایشگاه بزرگ پیشرفت‌ها و دستاوردهای وزارت دفاع در حوزه رزم زمینی به همت سازمان صنایع دفاعی وزارت دفاع برپا شده است و در این نمایشگاه بزرگ، آخرین دستاوردهای حوزه موشک‌های ضدزره، زمین به زمین و تاکتیکی، انواع سلاح و مهمات هوشمند و آخرین نسل خودروهای تاکتیکی و در بخش غیرنظامی تجهیزات پیشرفته صنعتی در حوزه نفت، گاز، معادن، شیمیایی و اقلام و تجهیزات پدافند زیستی به نمایش درخواهد آمد.

شرط حضور ایران در نمایشگاه ترکیه

بعد از برپایی نمایشگاه تمامی اعضای پاویون ایران برای عزیمت به کشور تست کرونا انجام خواهند داد

رئیس مرکز شتابدهی و نوآوری رویداد و تجارت، انجام تست PCR را از الزامات شرکت‌های حاضر در نمایشگاه تجهیزات پزشکی ترکیه دانست و گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی باید ۲۴ ساعت قبل از حضور در کشور ترکیه، تست PCR انجام داده و در سایت سلامت وزارت بهداشت ایران نیز به‌منظور رصد بیماران کرونایی از سوی سازمان بهداشت جهانی ثبت‌نام کنند.

غلامرضا رضائیان، رئیس مرکز شتابدهی و نوآوری رویداد و تجارت و هماهنگ‌کننده نمایشگاه تجهیزات پزشکی ترکیه (Exposed Eurasia)، در رویداد یکشنبه‌های صادراتی صندوق نوآوری و شکوفایی، با اشاره به توسعه صنعت پزشکی کشور ترکیه، گفت: رشد خدمات درمانی این کشور از سال ۲۰۰۳ در دستور کار دولت و نهادهای مرتبط با این حوزه قرار گرفت، ترکیه با تمرکز بر گردشگری سلامت و کاهش ۳۰ تا ۵۰ درصدی هزینه‌های درمانی نسبت به کشورهای اروپایی توانسته توفیقات زیادی در حوزه گردشگری سلامت کسب کند. وی تاکید کرد: این امر می‌تواند فرصت خوبی برای ایران در زمینه صادرات تجهیزات پزشکی باشد. رضائیان با اشاره به برگزاری نمایشگاه تجهیزات پزشکی ترکیه با بیان اینکه این نمایشگاه بزرگ‌ترین نمایشگاه ترکیه و اوراسیاست، اظهارکرد: این نمایشگاه، به‌عنوان رویداد برتر ترکیه در حوزه بهداشت و درمان، تامین‌کنندگان بخش پزشکی را با صاحبان مشاغل در ترکیه و بازارهای در حال رشد کشورهای همسایه اوراسیایی مرتبط می‌کند. مدیر مرکز شتابدهی و نوآوری رویداد و تجارت ادامه داد: این نمایشگاه با مشارکت بیش از ۲۰۰ شرکت در زمینه‌های تجهیزات پزشکی، سیستم‌های عکسبرداری، آنالیز پزشکی، تشخیص، درمان، محصولات توانبخشی، دستگاه‌ها، سیستم‌ها، فناوری حوزه پزشکی، سیستم‌های تصویربرداری هسته‌ای و پلاسما باکیفیت بالا، تجهیزات سی‌سی‌یو، تجهیزات تنفسی، تجهیزات چشم‌پزشکی، ونتیلاتور، تجهیزات آزمایشگاهی، تجهیزات بیمارستانی و دیگر شاخه‌های مرتبط برگزار می‌شود. وی با تاکید بر اینکه سی‌امین دوره این نمایشگاه با حضور شرکت‌هایی از کشورهای امریکا، کانادا، چین، بلژیک، بریتانیا، سوئیس، روسیه، کره، تایوان و ۱۴ شرکت از ایران برگزار خواهد شد، گفت: مرکز نمایشگاه توپاپ استانبول با بیش از ۱۰۰ هزار مترمربع و ۱۴ سالن نمایشگاهی یکی از مهم‌ترین و بزرگ‌ترین مراکز برپایی نمایشگاه‌ها در ترکیه است که هر ساله حدود ۱۴ هزار شرکت‌کننده از ۶۰ کشور و ۲ میلیون بازدیدکننده از ۷۰ کشور دارد. رضائیان گفت: ترکیه هر ساله بودجه‌های مفصلی را برای رشد پزشکی و سلامت در کشور اختصاص می‌دهد و افتتاح بیمارستان‌ها و درمانگاه‌های پر تعداد و حمایت از پزشکان و کادردرمانی نشان از اهمیت سلامت در این کشور است که می‌تواند بازار خوبی برای شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه تجهیزات پزشکی ایرانی باشد.

رئیس مرکز شتابدهی و نوآوری رویداد و تجارت یادآور شد: ۱۴ شرکت حاضر در پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان جمهوری اسلامی ایران در نمایشگاه ترکیه باید ۲۴ ساعت قبل از حضور در کشور ترکیه تست پی‌سی‌آر انجام داده و باید در سایت سلامت وزارت بهداشت ایران نیز به‌منظور رصد بیماران کرونایی از سوی سازمان بهداشت جهانی ثبت‌نام کنند، همچنین بعد از برپایی نمایشگاه تمامی اعضای پاویون ایرانی برای عزیمت به کشور ایران تست کرونا انجام خواهند داد.

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

آمادگی نروژ برای همکاری نمایشگاهی با ایران

سفیر نروژ در ایران، خواهان افزایش همکاری‌های اقتصادی و نمایشگاهی با ایران در اکسپو و نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران شد.

در نشست صمیمانه‌ای که با حضور حسن زمانی، مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران و سیگوالد هاوگ، سفیر کشور نروژ در تهران برگزار شد، دو طرف بر گسترش روابط دوجانبه تاکید کردند.

در این نشست، حسن زمانی ضمن خوشامدگویی، تشکیل چنین جلساتی را باعث افزایش روابط بین دو کشور خواند و ابراز امیدواری کرد با بهبود روابط بین‌المللی کشورمان در عرصه جهانی ارتباطات اقتصادی و تجاری خوبی بین دو کشور برقرار شود.

ایشان همچنین با اشاره به روابط دیرینه خوب بین ایران و نروژ، برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی و تخصصی با مشارکت دو کشور و امضاء تفاهمنامه‌های همکاری را از جمله اهدافی دانست که می‌تواند در زمینه بسط و گسترش روابط تجاری موثر باشد.

مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران همچنین به این نکته اشاره کرد که با توجه به توانمندی‌های بالای دو کشور در زمینه کشتیرانی، نفت و انرژی می‌توان همکاری‌های خوبی را در این زمینه‌ها با یکدیگر ایجاد کرد.

ایشان با بیان اینکه شعار ایران در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی «ایران تمدن کهن و استوار، تنوع اقوام و میزبان ملت‌ها » است، از سفیر کشور نروژ خواست تا در مراسم روز ملی ایران در اکسپو ۲۰۲۰ شرکت کند و گفت که ما نیز در مراسم روز ملی کشور نروژ در اکسپو دوبی شرکت خواهیم کرد تا از فضای دوستی ایجادشده در پاویون دو کشور به‌طور مشترک و بهینه استفاده کنیم.

مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه افزود: برنامه‌های فرهنگی زیادی برای پاویون ایران در اکسپو دوبی پیش‌بینی‌شده که می‌توانیم بخشی از آن را به‌طور مشترک با کشور نروژ برگزار کرده و با تشکیل جلسات بیشتر سطح همکاری‌های متقابل را افزایش دهیم. سیگوالد هاوگه، سفیر کشور نروژ در تهران نیز با تشکر از دعوت و تشکیل این جلسه، گفت: به علت تحریم‌هایی که علیه ایران در مجامع بین‌المللی برقرارشده، باوجود عدم‌حمایت کشور نروژ از این تحریم‌های امریکا، متاسفانه سطح روابط دو کشور کاهش‌یافته که امیدواریم با به سرانجام رسیدن مذاکرات بین‌المللی شاهد شرایط بهتری برای ایران و در نتیجه افزایش روابط دو کشور در زمینه‌های گوناگون باشیم. وی همچنین بیان کرد که کشور نروژ با اطلاع از اینکه ایران دارای پاویونی بزرگ در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی است، خواستار همکاری با کشورمان و تشکیل جلساتی میان مسئولان و تجار دو کشور در حاشیه برگزاری رویداد جهانی اکسپو شد. سفیر کشور نروژ در تهران به این نکته هم اشاره کرد که موضوع پاویون کشورش در اکسپو درباره اقیانوس‌ها و کشتیرانی است و به علت آنکه هر دو کشور ایران و نروژ در این موضوع و همچنین مباحث مربوط به نفت و انرژی دارای ظرفیت‌های بالایی هستند، می‌توانند همکاری‌های خوبی را در این زمینه با یکدیگر داشته باشند. گفتنی است، سیگوالد هاوگه از مقامات و مسئولان ایرانی نیز دعوت کرد در مراسم روز ملی نروژ که ۲۳ فوریه برگزار خواهد شد حضور یابند و جلسات بیشتری نیز بین مسئولان دو کشور برای استفاده بهتر از فرصت این رویداد جهانی برگزار شود.

روز جهانی نمایشگاه‌ها و اقتصاد پساکرونا

مراسم روز جهانی صنعت نمایشگاهی با هدف گسترش فرهنگ نمایشگاهی در کشور و معرفی توانمندی‌های این صنعت برای تقویت بنیه‌های اقتصادی کشور برگزار خواهد شد.

هم‌زمان با انتخاب روز جهانی نمایشگاه‌ها از سوی ufi و bie برای تحقق اهداف آن از جمله ساماندهی فعالیت نمایشگاه‌ها و آگاه‌سازی جامعه از اهمیت نمایشگاه‌ها در توسعه اقتصادی کشور و قدردانی از فعالان این صنعت با پیشنهاد شاهرخ مدرس، پیشکسوت صنعت نمایشگاهی کشورمان، مبادرت به برگزاری روز جهانی نمایشگاه‌ها به‌صورت سالانه کرده است.

روز جهانی صنعت نمایشگاهی تنها یک رویداد نیست، بلکه یک اعلان عمومی برای تمام علاقه‌مندان و فعالان صنعت نمایشگاهی برای ترویج صنعت نمایشگاهی و به اشتراک گذاشتن یک‌صدای واحد و منسجم است. تمام فعالان صنعت نمایشگاهی در جهان بر این باورند که روز جهانی نمایشگاه‌ها سبب هم‌آوایی، هم‌گرایی و هم‌سویی بیشتر در صنعت نمایشگاهی خواهد شد. هدف اصلی برگزاری روز جهانی نمایشگاه‌ها ایجاد همبستگی جهانی بین تمامی فعالان این صنعت است. به همین منظور هر کشور به فراخور توانمندی‌های خود در این رویداد شرکت می‌کند و آن را گرامی می‌دارد. اما سال جاری به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و تاثیر آن بر صنعت نمایشگاهی که موجب به‌وجود آمدن شرایط بی‌سابقه‌ای در فعالیت‌های نمایشگاهی جهان شد، بزرگداشت این رویداد نیز دستخوش تغییراتی خواهد شد. بدون شک یکی از اهداف برگزاری مراسم روز جهانی نمایشگاه‌ها بر نقش کلیدی نمایشگاه‌ها برای بازسازی اقتصاد پساکرونا تاکید خواهد کرد. پیام و شعار روز جهانی نمایشگاه‌ها به تاثیر رویدادها در ایجاد بسترهایی برای رشد و بازیابی و همچنین ایجاد اعتماد برای شرکت در نمایشگاه‌هایی که اولویت آنها ایمنی و موفقیت است، متمرکز خواهد شد. طبق اعلام انجمن جهانی صنعت نمایشگاهی (یوفی) روز جهانی نمایشگاه‌ها سال جاری در تاریخ ۲ ژوئن ۲۰۲۱ (چهارشنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۰) گرامی داشته خواهد شد. این مراسم در کشور ما ۱۱ خرداد برگزار خواهد شد که جزئیات آن به‌زودی در اختیار فعالان و علاقه‌مندان به این صنعت قرار داده خواهد شد.

حضور رئیس قوه قضاییه در نمایشگاه اینوتکس

سیدابراهیم رئیسی ظهر جمعه با حضور در نمایشگاه اینوتکس ۲۰۲۱ از نزدیک در جریان فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌های حاضر در این نمایشگاه قرار گرفت. رئیس قوه قضاییه در گفت‌وگوی رودرو با غرفه‌داران جوان حاضر در این نمایشگاه گفت: کلید پیشرفت کشور در دست جوانان است و این نسل است که می‌تواند پیشران این حرکت تحول‌گرایانه و فناورانه در آینده ایران ما باشد. وی افزود: جوان خوش‌استعداد ایرانی هر جا باشد، چه در یک شرکت دانش‌بنیان، چه در یک مدرسه و چه در یک محله، همان‌جا را با مردم و برای مردم و به نفع مردم مسئولانه می‌سازد. سید ابراهیم رئیسی ضمن قدرشناسی از مراکز دانش‌بنیان، گفت: رمز ساختن ایران زیبا و پیشرفته در نگاه امیدوار و اراده مصمم جوان با دانش ایرانی است و من قدر این نگاه و تلاش‌ها را می‌دانم. در پایان بازدید، سیدابراهیم رئیسی برای دقایقی در مراسم اختتامیه این نمایشگاه که همراه با تقدیر از نفرات و استارت‌آپ‌های برتر بود، حضور یافت. او پیش از این نیز با برگزاری نشستی با حضور مهم‌ترین شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپی کشور، از آنها دعوت کرده بود برای کمک به ایجاد قوه قضاییه هوشمند به یاری این قوه بشتابند. پس از این نشست با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری نخستین پارک علم و فناوری قضایی کشور سال گذشته با حضور رئیس قوه قضاییه و سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری افتتاح شد تا شرکت‌های دانش‌بنیان با حضور در این پارک علم و فناوری بتوانند آخرین دستاوردهای علمی خود را در اختیار دستگاه قضایی قرار دهند. از نتایج این همکاری‌ها می‌توان به راه‌اندازی بیش از ۴۰ سامانه هوشمندسازی قوه قضاییه از جمله تشخیص هویت آنلاین افراد برای امکان استفاده از سامانه ثنا و همچنین خدمات متعدد الکترونیک از طریق اپلیکیشن عدالت همراه و سایت عدل ایران به عموم مردم کشور اشاره کرد. براساس همین همکاری‌ها پیش‌بینی می‌شود در سال جاری نیز با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان ۵۰ سامانه هوشمند دیگر به سامانه‌های هوشمند قوه قضاییه افزوده شود و گام نهایی در تبدیل قوه قضاییه به قوه قضاییه هوشمند برداشته شود. در این بازدید معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری نیز رئیس قوه قضاییه را همراهی می‌کرد.

خبر روز

افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان

بیست و نهمین همایش بین‌المللی سالانه انجمن مهندسان مکانیک ایران و هشتمین همایش صنعت نیروگاه‌های حرارتی در سالن دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی برگزار شد. در این مراسم، مدیرعامل گروه مپنا به‌عنوان سخنران کلیدی به موضوع تحولات حوزه انرژی در گذار از برقی‌سازی پرداخت.

به گزارش روابط‌عمومی گروه مپنا، عباس علی‌آبادی با تبیین سبد مصرف انرژی در جهان و پیش‌بینی سهم منابع تجدیدپذیر در تامین انواع انرژی مورد نیاز بشر گفت: سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان به طور چشمگیری در حال افزایش است و در سال ۲۰۲۰ میلادی شاهد کاهش نرخ رشد تولیدات تجدیدپذیر بودیم. البته تولید دی اکسید کربن نیز در حال کاهش است که دلیل آن نیز معاهدات جهانی مانند معاهده پاریس یا تعهدات دولت‌ها نیست، بلکه به کاهش شدید قیمت تولید برق از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر بازمی‌گردد، به گونه‌ای که قیمت انرژی‌های خورشیدی طی ۱۰ سال گذشته حدود ۸۲ درصد کاهش یافته است.

علی‌آبادی با تشریح نمودار پیش‌بینی روند استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر گفت: افزایش سهم مصرف برق در سبد انرژی طی سال‌های اخیر همواره زیاد بوده است. با این حال، پیش‌بینی می‌شود این رشد در سال ۲۰۲۱ میلادی به دلیل اثرات بیماری کرونا کمتر باشد اما دوباره به شرایط عادی باز خواهیم گشت.

وی همچنین گفت: پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد در آینده، انرژی الکتریکی نوع انرژی غالب مورد استفاده بشر خواهد بود، ضمن آنکه در آینده، عمده روند برقی‌سازی در بخش حمل و نقل به وقوع می‌پیوندد.

وی هیدروژن را رقیب برقی‌سازی دانست و تاکید کرد: برقی‌سازی نیازمند شبکه هوشمند است و به دلیل محدودیت‌های حوزه برقی‌سازی، در آینده بشر با استفاده از هیدروژن می‌تواند به اهداف خود در حوزه انرژی برق نزدیک‌تر شود.

پیگیری طرح‌های تیران و کرون

مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان در نشست مشترک با تنی چند از مسئولان شهرستان تیران و کرون ضمن پیگیری طرح‌های راه و شهرسازی این شهرستان بر همدلی و وحدت مسئولان در نهادهای مختلف برای توسعه خدمت‌رسانی به مردم تاکید کرد.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی اصفهان، علیرضا قاری قرآن، مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان به همراه معاونان این اداره کل، به منظور پیگیری طرح‌های راه و شهرسازی تیران و کرون با فرماندار و شهرداران این شهرستان دیدار کرد. در طی این جلسه، طرح‌های عمرانی و اجرایی حوزه راه و شهرسازی شهرستان تیران و کرون و روند اعتباری طرح‌های در دست اجرا مورد بررسی قرارگرفت و برای رفع موانع، راهکارهایی ارائه شد.

مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان هدف از این نشست مشترک را تعامل و همکاری به منظور بررسی مشکلات حوزه راه و شهرسازی این شهرستان عنوان کرد و گفت: شهرستان تیران و کرون ظرفیت‌های ویژه‌ای برای ایجاد توسعه پایدار دارد که مستلزم برنامه‌ریزی دقیق و همکاری همه نهادهای ذی‌ربط است.

وی با بیان این مطلب که یکی از ماموریت‌های جدی دولت خدمت‌رسانی به مردم است، گفت: رفع مشکلات در حوزه‌های مختلف رضایت مردم را در پی دارد که به لطف خدا در امر توسعه خدمت‌رسانی به مردم این شهرستان تصمیمات خوبی اتخاذ شده است.

قاری‌قرآن با بررسی مشکلات اراضی این شهرستان و کارگاه‌های مزاحم و نیمه‌مزاحم شهری، ضمن ارائه راهکارهای مناسب، دستورات لازم در این باره را به معاونان این اداره کل ابلاغ کرد.

وی به برنامه‌ریزی و تلاش مضاعف برای سرعت بخشیدن به روند اجرایی پروژه‌ها تاکید کرد و گفت: همت و غیرت به همراه تلاش و کوشش تمامی دست‌اندرکاران برای اتمام پروژه‌ها ستودنی است.

امکان عبور از پیک خشکسالی با کاهش مصرف

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شیراز گفت: با توجه به در پیش بودن فصل گرم سال و شیوع ویروس کرونا و ضرورت رعایت مسائل بهداشتی، از مردم درخواست داریم تا در حد امکان مدیریت مصرف را سرلوحه خود قرار داده تا بتوانیم فصل گرم سال را به‌خوبی مدیریت کرده و در امر خدمت‌رسانی پیشگام باشیم. به گزارش شرکت آب و فاضلاب شیراز، بهمن بهروزی با اشاره به کاهش ۵۰ درصدی بارندگی نسبت به زمان مشابه سال قبل یادآور شد: با توجه به وضعیت بارش‌ها و کاهش بارندگی در سال آبی جاری تا ۵۰ درصد نسبت به زمان مشابه سال قبل و همچنین کاهش حجم منابع آبی سطحی و افت سفره‌های آب زیرزمینی سال بسیار سختی را پیش‌بینی می‌کنیم. بهروزی خاطرنشان کرد: گذر از تابستان پرتنش با مدیریت مصرف آب ممکن است و در صورت رعایت نکردن الگوی مصرف، مجبور به اعمال جریمه مازاد بر الگوی مصرف و حتی قطع آب مشترکان بد مصرف باشیم. بنابراین از تمامی شهروندان عزیز تقاضا داریم مصرف آب را مدیریت کنند. بهروزی با تاکید بر برنامه‌های شرکت آبفا شیراز برای گذر از بحران کم‌آبی در سال ۱۴۰۰ گفت: پروژه‌های مدیریت تامین آب شامل حفاری چاه‌های جدید، افزایش ظرفیت و مهندسی دوباره و بهسازی چاه‌ها و نیز استفاده بهینه از آب‌های سطحی است. این مقام مسئول بر مدیریت توزیع آب اشاره کرد و گفت: اصلاح و بهسازی شبکه اجرای خطوط انتقال بین مخازن، اصلاح و احداث ایستگاه‌های پمپاژ و هوشمندسازی شبکه از دیگر برنامه‌های آبفا شیراز برای گذر از تابستان است.

برنامه‌های سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران تشریح شد

توسعه شهرک‌های صنعتی فارس در دستور کار

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

براساس قانون، دستگاه‌های خدمات‌رسان باید زیرساخت‌ها را تا ورودی شهرک صنعتی تامین کنند، اجرای تعهدات آنها می‌تواند سبب تسریع در راه‌اندازی این شهرک صنعتی شود

علی رسولیان

احد فتوحی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در سفر به استان فارس از شهرک صنعتی در حال ساخت دارویی در شهرستان بیضا و نیز طرح توسعه شهرک صنعتی بزرگ شیراز و تصفیه‌خانه فاضلاب این شهرک صنعتی بازدید کرد و به بررسی مسائل و مشکلات موجود پرداخت.

علی رسولیان در بازدید از شهرک صنعتی دارویی بیضا گفت: این شهرک صنعتی که در نزدیکی آزادراه شیراز به اصفهان در مرحله ایجاد زیرساخت‌ها است در آینده به یکی از مهم‌ترین شهرک‌های صنعتی فارس و حتی کشور تبدیل خواهد شد و سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، این شهرک صنعتی را در اولویت تخصیص اعتبارات قرار دارد.

وی با بیان اینکه هم‌اکنون مراحل ایجاد زیرساخت‌های داخلی این شهرک صنعتی از سوی شرکت شهرک‌های صنعتی فارس در حال انجام است، گفت: با توجه به اینکه براساس قانون، دستگاه‌های خدمات‌رسان باید زیرساخت‌ها را تا ورودی شهرک صنعتی تامین کنند، اجرای تعهدات آنها می‌تواند سبب تسریع در راه‌اندازی این شهرک صنعتی شود.

علی رسولیان افزود: تفاهمنامه‌ای برای تامین برق این شهرک صنعتی بین سازمان مدیریت، شرکت توزیع برق شیراز و شرکت شهرک‌های صنعتی امضا شده که براساس آن ۳۰درصد از هزینه طرح از سوی شرکت شهرک‌ها، ۴۰درصد شرکت توزیع برق و ۴۰درصد نیز از منابع استانی تامین و پرداخت خواهد شد.

رسولیان همچنین با اشاره به تخصیص آب از محل خط انتقال سد درودزن به شیراز به این شهرک صنعتی نیز گفت: آمادگی کامل برای اجرای خط انتقال آب از نزدیک‌ترین محل این خط به شهرک صنعتی را داریم.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: در صورت تامین آب و برق تا ورودی شهرک صنعتی، کار واگذاری اراضی به متقاضیان آغاز می‌شود.

مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در ادامه با بیان اینکه یکی از سیاست‌های این سازمان، ایجاد شهرک‌های صنعتی بزرگ در مناطق دارای توجیه اقتصادی و در جوار آزادراه‌ها است، گفت: با توجه به موقعیت مناسب شهرک صنعتی بیضا و نیز وجود امکان توسعه شهرک صنعتی تا ۱۰۰۰هکتار، آمادگی کامل وجود دارد تا این شهرک صنعتی به یکی از بزرگ‌ترین شهرک‌های صنعتی استان و کشور تبدیل شود.

در این برنامه که نماینده مردم شهرستان‌های سپیدان و بیضا در مجلس شورای اسلامی و فرماندار و جمعی از مسئولان حضور داشتند مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس نیز گفت: این شهرک صنعتی در فاز اول در زمینی به مساحت ۱۸۰ هکتار ایجاد خواهد شد که در فازهای توسعه مساحت آن افزایش می‌یابد. احد فتوحی افزود: این شهرک صنعتی از مصوبات هیات دولت است که در آن بیش از ۵۰۰ واحد تولیدی و صنعتی مستقر خواهند شد که پیش‌بینی می‌شود در این واحدها برای افزون‌بر ۵ هزار نفر اشتغال پایدار ایجاد شود.

وی با بیان اینکه رویکرد اصلی ایجاد این شهرک صنعتی، استقرار صنایع مرتبط با دارویی و تجهیزات پزشکی و نیز فراوری گیاهان دارویی است، گفت: با توجه به اخذ رده ششم زیست‌محیطی امکان استقرار طیف گسترده‌ای از صنایع در این شهرک صنعتی وجود دارد.

فتوحی افزود: تاکنون ۳۰میلیارد ریال در این شهرک هزینه شده و امسال نیز ۱۰۰میلیارد ریال اختصاص یافته است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران همچنین در بازدید از شهرک صنعتی بزرگ شیراز نیز از برنامه این سازمان برای ایجاد ۱۰۰هزار شغل در سال جاری خبر داد و گفت: این میزان اشتغال از محل بهره‌برداری از ۳۳۰۰واحد تولیدی در حال ساخت‌وساز محقق خواهد شد.

وی در ادامه از برنامه‌ریزی برای ساخت و به بهره‌برداری رسیدن حداقل ۱۰۰۰ کارگاه تولیدی در شهرک‌های صنعتی کشور خبر داد و گفت: سهم استان فارس در این بخش ۱۲۰ کارگاه تولیدی است که بخش زیادی از آنها از سوی بخش خصوصی و بخشی نیز با مشارکت دولتی اجرا می‌شود.

رسولیان در ادامه با بیان اینکه سال گذشته ۱۵۵۰واحد راکد با بیش از ۳۵۰۰میلیارد تومان به چرخه تولید بازگشتند، گفت: امسال نیز احیای ۱۶۰۰واحد تولیدی در شهرک‌های صنعتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی با کمک ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان‌ها و نهاد قضایی در دستور کار قرار دارد که از این تعداد سهم استان فارس ۱۰۰واحد است که باجدیت انجام می‌شود.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه با اشاره به لزوم مانع‌زدایی از تولید و برنامه این سازمان در این بخش گفت: در راستای اصلاح قوانین و مقررات و با دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت، موارد شناسایی و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال شده که مهم‌ترین آنها بهره‌مندی شهرک‌های صنعتی از یک درصد ارزش افزوده و نیز تامین زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس نیز در بازدید معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و معاون فنی سازمان از تصفیه‌خانه شهرک صنعتی بزرگ شیراز، از اجرای طرح ارتقای ظرفیت تصفیه پساب این تصفیه‌خانه از ۴۰۰۰ مترمکعب به ۵۰۰۰ مترمکعب خبر داد و گفت: این طرح با ۴۰ میلیارد ریال اعتبار در حال انجام است.

فاز نخست مجتمع صنفی خشکبار اصفهان بهره‌برداری شد

ساماندهی مشاغل شهری در ۴۰ واحد کارگاهی

شهردار اصفهان با اشاره به اینکه در ادامه افتتاحیه‌های هفتگی شهرداری اصفهان، پروژه‌های سازمان میادین شهرداری افتتاح می‌شود، گفت: در همین راستا فاز نخست مجتمع صنفی خشکبار اصفهان با اعتباری افزون‌بر یک هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال بهره‌برداری شد.

به گزارش اداره ارتباطات رسانه‌ای شهرداری اصفهان، قدرت‌الله نوروزی در ارتباط زنده رادیویی با برنامه «سلام اصفهان» با اشاره به گرامیداشت سوم خرداد، سالروز آزادسازی خرمشهر اظهار کرد: هفته قبل چند پروژه مهم محیط زیستی در سازمان مدیریت پسماند شهرداری اصفهان افتتاح شد که از آن جمله می‌توان به گشایش خطوط جدید پردازش پسماند اشاره کرد که ظرفیت اصفهان برای بازیافت زباله را ۵۰ درصد افزایش داد.

وی ادامه داد: البته با تفکیک پسماند خشک از تر، از سوی مردم این اقدام محیط زیستی به شکل بهتری قابل تعمیم است.

شهردار اصفهان تصریح کرد: دومین پروژه پسماند که هفته گذشته افتتاح شد کارکرد مهم و ویژه‌ای دارد به طوری که از نفوذ شیرابه‌ها به خاک جلوگیری می‌کند. نفوذ شیرابه‌های ناشی از زباله تر به خاک و منابع آب زیرزمینی مشکلات بهداشتی و محیط زیستی ایجاد می‌کند که با توسعه لاگون‌های تبخیری و کانال‌های انتقال شیرابه از این نظر هم اتفاق مهمی رقم خورد.

وی بیان کرد: سومین طرح، بهره‌برداری از دستگاه هاضم بی‌هوازی بود؛ فاز اول این دستگاه افتتاح شد تا از این پس شاهد تبدیل پسماند به انرژی در شهر اصفهان باشیم.

وی ادامه داد: شهرداری اصفهان خود را پاسدار شهر زیبای اصفهان می‌داند و این پروژه‌ها در همین راستا افتتاح شده تا هوای محیط‌زیست شهرمان را داشته باشیم.

شهردار اصفهان افزود: این طرح‌های حوزه مدیریت پسماند با مجموع اعتبار ۵۰۰ میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که یکی از اقدامات مهم و ویژه در اصفهان است.

ایجاد مجتمع‌های صنفی برای ساماندهی

وی با اشاره به اینکه در ادامه افتتاحیه‌های هفتگی چندین پروژه سازمان میادین اصفهان افتتاح شد که برای شهر و شهروندان بسیار حائز اهمیت است، گفت: بهره‌برداری از فاز نخست مجتمع صنفی خشکبار و خوار و بار اصفهان از جمله این طرح‌هاست که در قالب این طرح ۴۵ سوله با اعتباری افزون‌بر یک هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال افتتاح شد.

نوروزی افزود: همزمان هم فاز دوم این پروژه آغاز می‌شود؛ یکی از وظایف شهرداری ساماندهی مشاغل شهری است که در این مجتمع سعی شده فضایی فراهم شود تا واحدهای صنفی خیابان‌های جهاد، ولیعصر (عج) و صارمیه در این مکان تجمیع شود. وی با اشاره به اینکه با تکمیل پروژه در فازهای بعدی، اصفهان به یکی از قطب‌های خشکبار در مرکز کشور تبدیل می‌شود، اظهار کرد: همچنین برای ساماندهی مشاغل شهر، مجموعه‌ای دیگر در شهرک نیک‌اندیش به بهره‌برداری رسید که با عنوان بلوک‌های x،y،z دارای ۴۰ واحد کارگاهی است.

شهردار اصفهان افزود: ۳۵۰ میلیارد ریال اعتبار برای این مجموعه صرف شده که برای ساماندهی مشاغلی همچنون تراشکاری، در و پنجره‌سازی و سایر مشاغل مزاحم در سطح شهر ساخته شده است. این واحدها از طریق مزایده در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد و برای استقرار در این شهرک مشوق‌هایی همچون فروش اقساطی نیز در نظر گرفته شده است.

وی گفت: تحقق این کار هم به نفع شهروندان و هم صاحبان مشاغل است که می‌توانند کار خود را بهتر انجام دهند.

نوروزی درباره ساماندهی وسایل بازی در باغ جوان که مورد پرسش یکی از شهروندان از طریق پیامک بود، اظهار کرد: این موضوع نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد.

وی درباره تقاطع خاکی جاده قلعه شور که در حریم شهر واقع شده و در محدوده شهر اصفهان نیست هم گفت: با وجودی که این مکان در شهر اصفهان قرار ندارد اما این مسئله هم مورد پیگیری قرار می‌گیرد.

آبفای اصفهان پیشگام در توسعه دولت الکترونیک

حذف قبوض کاغذی با هدف حفظ محیط‌زیست و صیانت از منابع طبیعی اقدامی موثر در تحقق اهداف برنامه‌های دولت الکترونیک، مسئولیت اجتماعی و پیشبرد اهداف شهر هوشمند است چراکه دولت الکترونیکی مقدمه‌ای برای عدالت اجتماعی است که با شفافیت فرآیندها و نظارت کارآمد، توسعه پایدار جامعه را تسهیل می‌کند. به گزارش صمت از اصفهان، معاون خدمات مشترکین آبفای استان اصفهان معتقد است مکعب غیرحضوری خدمت آبفا براساس سلایق، تجهیزات الکترونیکی و توانایی‌های شهروندان در استان ابداع شده و شیوه‌ها و زیرساخت‌هایی را فراهم می‌کند که متقاضیان بتوانند هرچه سریع‌تر و ساده‌تر به خدمات دسترسی پیدا کنند. سید محسن صالح با تاکید بر اینکه عملیاتی شدن فناوری نوین «مکعب خدمت» مراجعات حضوری ارباب‌رجوع به ادارات آبفا در سطح استان را به حداقل ممکن می‌رساند، گفت: مکعب خدمت شامل ۶ روش غیرحضوری دریافت خدمات و رفع مشکلات مشترکین مرتبط آبفای استان است که در یکی از شیوه‌ها متقاضیان با دسترسی به اینترنت از طریق وب‌سایت www.abfaesfahan.ir پس از ورود به پورتال شرکت گزینه میز خدمت الکترونیک را انتخاب و به صورت مجازی درخواست‌های خود را ثبت یا پیگیری می‌کنند.

نصب اپلیکیشن همراه آبفا اصفهان

* صالح، نصب اپلیکیشن abfaesfahan.ir را یکی از سهل‌ترین روش‌های فناوری مکعب خدمت دانست و بیان کرد: در این روش متقاضیان با دانلود اپلیکیشن همراه آبفای اصفهان بر گوشی‌های اندروید، درخواست‌های خود را ثبت و پیگیری می‌کنند. شایان ذکر است، نسخه اندرویدی خدمات همراه آبفای استان اصفهان هم‌اکنون به‌طور رایگان از فروشگاه‌های اینترنتی کافه بازار، ایران اپس و مایکت قابل دریافت و نصب روی تلفن‌های همراه است.

* ارسال کد دستوری #۱۵۱۵۲۲*۶۶۵۵*

میثم اعلایی، مدیر خدمات مشترکین آبفای استان اصفهان نیز اظهار کرد: متقاضیانی که دسترسی به گوشی هوشمند و اینترنت ندارند می‌توانند با شماره‌گیری کد دستوری #۱۵۱۵۲۲*۶۶۵۵* اقدام به ثبت شماره کنتور واحد مسکونی خود کنند. گفتنی است استفاده از کدهای دستوری نیازمند نصب هیچ نرم‌افزاری نیست و متقاضیان می‌توانند با گرفتن کد دستوری یادشده با تلفن همراه خود، خدمات غیرحضوری شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان را دریافت کنند.

* تماس با سامانه ۱۵۲۲

اعلایی خدمات غیرحضوری ۱۵۲۲ را یکی دیگر از ۶ روش فناوری ارتباطات و اطلاعات مکعب خدمت آبفای استان اصفهان معرفی کرد و گفت: این سامانه با اتصال به تلفن گویای ۲۴ ساعته آماده دریافت و ثبت درخواست‌های متقاضیان است و هدف آن حذف مراجعه شهروندان به ادارات آبفا و ارائه خدمات فروش و پس از فروش به صورت تلفنی است.

* مراجعه به دفاتر منتخب پیشخوان دولت

وی استفاده از دفاتر پیشخوان را به‌عنوان آخرین آیتم ۶ روش غیرحضوری مکعب خدمت مشترکین آبفای استان اصفهان معرفی می‌کند چراکه برخی افراد با عدم دسترسی به اینترنت، گوشی‌های هوشمند و سن بالا نمی‌توانند درخواست‌های خود را در سامانه آبفا عملیاتی کنند و مجبور هستند با مراجعه به دفاتر پیشخوان منتخب دولت در سطح استان که با آنها تفاهمنامه‌ای از طرف شرکت منعقد شده، خدمات مورد نظر خود را ثبت و پیگیری کنند. مدیر دفتر خدمات مشترکین آبفای استان اصفهان با بیان اینکه تمام تلاش ما در شرایط اضطراری ناشی از شیوع ویروس کرونا حفظ سلامت عموم شهروندان است و اولویت را تا حدامکان بر اجرای اقدامات از راه‌های مختلف با هدف پیشگیری از گسترش این ویروس قرار داده‌ایم، اظهار کرد: با همه‌گیری شیوع کرونا در سطح جامعه، فناوری مکعب خدمت شرکت آبفا توانسته به طور مطلوبی موقعیت ارتباطات غیرحضوری خود را پیدا کند.

ورود چادرملو به فاز جدیدی از اکتشافات

با ورود ۲ دستگاه ماشین‌آلات حفاری عمیق خریداری شده از سوی شرکت معدنی و صنعتی چادرملو به مجتمع معدنی این شرکت، چادرملو وارد فاز جدیدی از اکتشافات گسترده در فلات مرکزی و ایران شد. ناصر تقی‌زاده، مدیرعامل و عضو هیات‌مدیره چادرملو با بیان اینکه یکی از اولویت‌های مهم شرکت چادرملو موضوع اکتشاف است، افزود: برای تحقق این استراتژی، برای خرید ۱۰ دستگاه حفاری عمیق اقدام کرده‌ایم که ۲دستگاه از آنها به محدوده معدنی این شرکت وارد شد و استقرار یافت. تقی‌زاده تاکید کرد: هم‌اکنون چادرملو آماده انجام هرگونه عملیات اکتشاف عمیق در سراسر ایران است. گفتنی است، این ماشین‌آلات حفاری که از فناوری روز دنیا و توان حفاری و مغزه‌گیری تا عمق ۲۵۰۰ متر و توان موتور ۳۸۰ اسب بخار برخوردار هستند با نظارت و راهبری مستقیم کارشناسان حوزه اکتشاف شرکت چادرملو در فرآیند تولید شرکت سازنده ساخته شده است تا سازگاری کامل با شرایط دشوار حفاری در کشورمان را داشته باشند. ادوات درون‌چاهی نیز به گونه‌ای انتخاب شده‌اند تا ریسک عملیات حفاری مغزه‌گیری عمیق را تا حداکثر ممکن کاهش دهند.

سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه خلیج‌فارس

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس از انعقاد ۵ قرارداد با سرمایه‌گذاری ۶۶۰ میلیون دلاری از ابتدای امسال تاکنون در این منطقه اقتصادی خبر داد. به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی ایران (ایمیدرو)، حسن خلج‌طهرانی مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس در راستای تاکید منویات رهبر معظم انقلاب، پشتیبانی از صنایع و مانع‌زدایی از فعالیت سرمایه‌گذاران را هدف اصلی منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس خواند و افزود: در فروردین و اردیبهشت امسال ۵ قرارداد در زمینه‌های تولید و بسته‌بندی قیر، تولید شمش سرب و روی، تولید حلال‌های شیمیایی، تولید اسیدفسفریک و ورق فولادی به امضا رساندیم که امیدواریم سبب اشتغالزایی گسترده در منطقه شود.

وی میزان اشتغالزایی مستقیم این طرح‌ها را حدود ۱۱۰۰ نفر اعلام و اظهارکرد: چنین حجمی از سرمایه‌گذاری چرخ‌های اقتصاد منطقه را بیش از گذشته به حرکت درخواهد آورد. مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس تصریح کرد: با توجه به جذب سرمایه‌گذاری انجام‌شده در سال گذشته و ۲ ماه امسال، ۱۴ سرمایه‌گذار جدید افزون بر ۳۹۱۵ میلیون دلار سرمایه‌گذاری در این منطقه جذب شد.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس افزود: امیدواریم با توجه به اقدامات توسعه‌ای در این منطقه اقتصادی، بتوانیم به توسعه اقتصادی و کاهش نرخ بیکاری در کشور و به‌ویژه استان هرمزگان کمک کنیم.

در گفت‌وگو با فعالان صنایع فولاد مطرح شد:

سیل نقدینگی فولاد را هم هدف گرفت

در سال‌های اخیر شاهد رشد قابل‌توجه نقدینگی در کشور بودیم. این رشد از منظر اقتصادی با انتقاد روبه‌رو است و در همین حال، اثراتی در عملکرد صنایع دارد. در دوره‌هایی که شاهد رشد نقدینگی هستیم، تقاضای غیرمصرفی یا کاذب برای بسیاری از محصولات افزایش می‌یابد. کما اینکه در یک سال گذشته، تقاضا برای خرید فولاد و محصولات فولادی به‌شدت افزایش یافته است. این رشد تقاضا در شرایطی است که طی مدت زمان موردبحث، ساخت‌وساز در کشور رونق چندانی نداشته است. از یک‌سو همه‌گیری ویروس کرونا مانع رشد ساخت‌وساز شده و از سوی دیگر، بودجه‌های عمرانی محدود شده‌اند. موارد یادشده ادعای غیرمصرفی بودن خرید فولاد و محصولات فولادی را اثبات می‌کند.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

> در دوره‌هایی که شاهد رشد نقدینگی هستیم، تقاضای غیرمصرفی یا کاذب برای بسیاری از محصولات افزایش می‌یابد. کما اینکه در یک سال گذشته، تقاضا برای خرید فولاد و محصولات فولادی به‌شدت افزایش یافته است

رشد ۱۹ درصدی مصرف ظاهری فولاد

براساس آمار منتشرشده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، میزان مصرف ظاهری کل مقاطع طویل فولادی کشور در سال ۱۳۹۹ برابر ۹۴۸۷ هزار تن برآورد شده است. این در حالی است که این رقم در مدت مشابه سال ۱۳۹۸ برابر ۷۶۶۲ هزار تن گزارش شد؛ یعنی مصرف ظاهری این دسته از محصولات فولادی در سال ۹۹ و در مقایسه با سال ۹۸ حدود ۲۴ درصد رشد داشته است. در همین حال، مصرف ظاهری کل مقاطع تخت فولادی نیز در سال ۹۹ برابر ۹۰۰۴ هزار تن گزارش شد، درحالی که این رقم در سال ۹۸ حدود ۷۹۳۵ هزار تن بود. بنابراین مصرف ظاهری مقاطع تخت فولادی کشور در سال گذشته و در مقایسه با سال ۹۸، رشد ۱۳ درصدی را از آن خود کرده است. از مجموع ارقام و اعداد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که مصرف ظاهری کل محصولات فولادی در سال ۹۹ و در مقایسه با سال ۹۸، رشد ۱۹ درصدی را از آن خود کرده است. رشد مصرف ظاهری فولاد حکایت از تاثیر رشد نقدینگی بر بازار فولاد کشور دارد و موید تقویت خریدوفروش غیرمصرفی در این بازار است.

خسارت به بازار آهن‌آلات

حمیدرضا رستگار، رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد در گفت‌وگو با صمت و در پاسخ به سوالی مبنی بر تاثیر رشد نقدینگی بر بازار فولاد گفت: رشد نقدینگی بدون پشتوانه در طول سال‌های گذشته ضررهای بسیاری به اقتصاد کشور وارد کرده است. در همین حال، خسارت‌های غیرقابل جبرانی به صنایع وارد شده است.

در چنین فضایی، تمایل به خرید با هدف حفظ ارزش پول در میان مردم افزایش یافته تا جایی‌که در چنین شرایطی بسیاری از کالاها حکم سرمایه یافته‌اند.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد اظهارکرد: فولاد کالایی مصرفی است اما در موقعیت کنونی به محصولی سرمایه‌ای تبدیل شده و درنتیجه چنین تغییر روندی، تقاضایی کاذب برای خرید این محصول شکل گرفته است.

همین تقاضا نیز به رشد قیمت این محصول منجر خواهد شد. بازار آهن و فولاد طی ماه‌های گذشته با التهابات گسترده‌ای روبه‌رو بوده است. این تنش‌ها از دلایل گوناگونی نشأت می‌گیرد که بارها از سوی فعالان صنعت فولاد به آن اشاره شده است.

با این وجود، بخشی از این چالش‌ها در سایه رشد نقدینگی و موضوعات موردبحث بوده است. البته این خاصیت اقتصاد تورمی است و شاهد چنین وضعیتی در سایر حوزه‌های صنعتی نیز هستیم؛ یعنی در همین دوران تقاضا برای خرید سایر محصولات نیز به‌شدت افزایش یافته است.

رستگار در ادامه افزود: در همین حال، عده‌ای با هدف واسطه‌گری به بازار فولاد روی آورده‌اند. این افراد نقدینگی خود را به این بازار وارد کرده و پس از کسب سود از آن خارج می‌شوند. هرچند عده‌ای نیز به سبب نداشتن تخصص و اطلاعات کافی متضرر می‌شوند.

این فعال صنعت فولاد گفت: متاسفانه شاهدیم که سرمایه سرگردان و بدون پشتوانه‌ای که در کشور وجود دارد، هر از چندگاهی یک بازار را هدف می‌گیرد و به رشد دور از انتظار قیمت‌ها در آن بازار منجر خواهد شد. در چینی شرایطی، از یک‌سو شاهد گرانی کاذب هستیم و از سوی دیگر، انضباط بازار بر هم می‌خورد.

وی با تاکید بر نقش دولت به‌عنوان متولی اقتصاد، گفت: دولت مسئول این دست نابسامانی‌هاست و باید فکری برای بهبود شرایط بکند. در غیر این صورت، مردم و فعالان واقعی بازار متضرر خواهند شد.

رشد قیمت و رکود مصرف

رضا شهرستانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت و با اشاره به رشد قابل‌توجه بهای فروش فولاد و محصولات فولادی در سطح بین‌المللی و در بازار داخلی، گفت: بهای فروش فولاد در سطح بین‌المللی در یک سال اخیر رشد قابل‌توجهی را از آن خود کرده است. همین رشد قیمت نیز زمینه افزایش نرخ این محصول استراتژیک را در بازار داخلی فراهم کرده است.

تغییر سیاست چین مبنی بر کاهش تولید فولاد معمولی و ساختمانی و حرکت به سمت افزایش ظرفیت تولید فولاد آلیاژی و با ارزش‌افزوده بالاتر، به رشد بهای فولاد در بازار جهانی منجر شد، چراکه تقاضای خرید چین برای فولاد غیرویژه و ساختمانی به‌شدت افزایش یافت.

در همین حال، طی سال ۲۰۲۰ میلادی و با توجه به همه‌گیری ویروس کرونا و رکودی که بر صنایع مصرف‌کننده فولاد همچون صنعت ساخت‌وساز و خودروسازی حاکم بود، شاهد افت تولید این‌گونه محصولات در اغلب کشورهای جهان بودیم؛ بنابراین قیمت‌های بین‌المللی فولاد به‌شدت رو به رشد بود.

وی در ادامه اظهارکرد: بهای دلار نیمایی نیز از اثرگذاری مستقیمی بر بازار فولاد برخوردار است. در چنین شرایطی و با رشد قابل‌توجه نرخ دلار در بازار داخلی، شاهد شدت گرفتن بهای فروش فولاد و محصولات فولادی در بازار داخلی بودیم.

این عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: با این وجود در سال گذشته، صنایع مصرف‌کننده فولاد در کشور رونق آن‌چنانی نداشتند. به‌عنوان مثال، ساخت‌وساز و فعالیت‌های عمرانی با رکود همراه بودند. در همین شرایط، تقاضا برای خرید فولاد گران، بیش از انتظار بود. تاجایی که در مواردی شاهد رشد بیشتر قیمت فولاد و محصولات فولادی در سایه رقابت برای خرید آنها بودیم.

این رشد رقابت غیرمصرفی در سایه افزایش نقدینگی در کشور، تورم و تمایل مردم به سرمایه‌گذاری و حفظ ارزش پول ملی، ایجاد می‌شود. خریدوفروش محصولات فولادی به‌آسانی انجام می‌شود و این محصول قابلیت نقدشوندگی بالایی دارند؛ بنابراین در دوره‌هایی که تورم در کشور تصاعدی افزایش می‌یابد؛ بخشی از نقدینگی جذب بازار فولاد خواهد شد. این موضوع خود بیش از پیش بر التهابات بازار فولاد می‌افزاید.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که میزان تولید محصولات طویل فولادی به‌مراتب بیشتر از مصرف آنها در داخل کشور است. به‌ویژه که فعالیت عمرانی ویژه‌ای نیز به‌دلیل محدودیت در تامین بودجه جریان ندارد؛ درنتیجه آنقدر محصولات فولادی طی یک سال گذشته تولیدشده و به فروش رفته که دیگر بازار خریدوفروش این محصول رونق ندارد.

> تغییر سیاست چین مبنی بر کاهش تولید فولاد معمولی و ساختمانی و حرکت به سمت افزایش ظرفیت تولید فولاد آلیاژی و با ارزش‌افزوده بالاتر، به رشد بهای فولاد در بازار جهانی منجر شد

سخن پایانی

رشد نقدینگی یکی از مهم‌ترین مسائل اقتصادی است که اثرات منفی بر توسعه اقتصادی دارد و همواره از سوی متولیان امر و سیاست‌گذاران موردانتقاد قرار دارد. چالش‌های ناشی از نقدینگی به‌قدری جدی هستند که از آن حتی با عنوان متهم نوسانات ارزی یاد می‌شود. این سیل نقدینگی عملکرد صنایع و بازارهای گوناگون را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. صنایع فولاد نیز از این روند متاثر شده است. در چنین فضایی، فولاد که حکم کالایی مصرفی دارد به جرگه محصولات سرمایه‌ای پیوسته و ضررهای غیرقابل جبرانی را به عملکرد این بازار وارد کرده است. ازجمله آنکه قیمت‌ها حتی در شرایط رکود نیز رو به رشد هستند یا بر تنش‌های این بازار بیش از پیش افزوده خواهد شد.

مدیر فروش داخلی فولاد مبارکه خبر داد:

رقابت برای خرید ورق گرم پایان می‌یابد

عرضه اختصاصی ورق گرم فولاد مبارکه برای تولیدکنندگان ورق سرد به‌زودی آغاز خواهد شد. به‌گزارش چیلان، محمد تاجمیرریاحی، مدیر فروش داخلی شرکت فولاد مبارکه اصفهان از عرضه اختصاصی ورق گرم تولیدی شرکت فولاد مبارکه برای تولیدکنندگان بزرگ ورق سرد کشور در تناژ ثابت و در آینده نزدیک خبر داد. عرضه اختصاصی ورق گرم برای نوردکاران ورق سرد، با هدف ایجاد ثبات در بازار ورق فولادی و دسترسی پایدار واحدهای نورد به مواد اولیه انجام می‌شود.

مدیر فروش داخلی شرکت فولاد مبارکه اصفهان در ادامه افزود: به‌زودی و طی یکی‌دو هفته آینده، ورق گرم برای واحدهای نورد که فهرست آنها از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به فولاد مبارکه اعلام شده، عرضه اختصاصی خواهد شد. وزارت صنعت، معدن و تجارت موافقت خود را با عرضه اختصاصی ورق گرم فولاد مبارکه برای تولیدکنندگان ورق سرد اعلام کرده و به‌زودی شاهد این عرضه‌ها خواهیم بود.

نحوه عرضه اختصاصی ورق گرم

تاجمیرریاحی افزود: پیشنهاد فولاد مبارکه این است که عرضه اختصاصی ورق گرم فولاد مبارکه برای نوردکاران ورق سرد در خارج از بورس کالا و طبق فرمول پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت و با تناژ ثابت انجام و اطلاعات معاملات این عرضه‌های اختصاصی در سامانه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت ثبت شود.

مدیر فروش داخلی فولاد مبارکه اظهارکرد: بورس کالا محلی برای کشف نرخ عادلانه است و وقتی نرخ واقعی کشف شود، عرضه اختصاصی می‌تواند خارج از بورس کالا نیز انجام شود. با عرضه خارج از بورس با نرخ مشخص و با تناژ ثابت، این اطمینان حاصل خواهد شد که به واحدهای بزرگ نورد سرد طبق سهمیه‌های تعیین‌شده، کلاف گرم اختصاص می‌یابد و با عدم‌ورود این عرضه‌های اختصاصی به تابلوی بورس کالا، رقابتی نیز بین این واحدها برای خرید ورق گرم انجام نخواهد شد و نرخ نیز در نتیجه رقابت شدید افزایش نخواهد یافت.

فولاد مبارکه دنبال گران‌فروشی نیست

مدیر فروش داخلی شرکت فولاد مبارکه اصفهان اظهارکرد: فولاد مبارکه به‌دنبال قیمت‌های منصفانه و واقعی است و به هیچ وجه به‌دنبال گران کردن نرخ ورق نیست. بهترین حالت این است که با اصلاح سهمیه‌های بهین‌یاب، تقاضای غیرواقعی وارد بورس کالا نشود. برخی خریداران برای اینکه سهمیه بهین‌یاب خود را از دست ندهند، در بورس کالا با رقابت شدید اقدام به خرید ورق گرم می‌کنند، چون اساس سهمیه بهین‌یاب، خرید سنوات گذشته شرکت‌هاست که این موضوع باید اصلاح شود و میزان تولید شرکت‌ها باید ملاک باشد. عرضه اختصاصی برای تولیدکنندگان بزرگ ورق سرد، کمک می‌کند تا تقاضا برای ورق گرم در تابلوی بورس کالا واقعی شود و در بازار ورق ثبات ایجاد شود.

یادداشت

ارتقای بهره‌وری کلید تحقق چشم‌انداز فولاد

حسام خوشبین‌فر
کارشناس صنعت فولاد

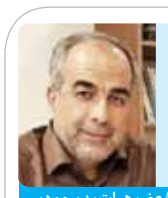
ارتقای بهره‌وری و استفاده از فناوری‌های نوین، سریع‌ترین و آسان‌ترین مسیر برای تحقق اهداف چشم‌انداز صنعت فولاد است. کشور ما از منابع غنی انرژی و انواع کانی‌های فلزی و غیرفلزی برخوردار است اما براساس اصول توسعه‌پایدار استفاده از این ذخایر در صنایع منبع‌محور باید همراه با صیانت از این منابع باشد که بخش زیادی از این موضوع مربوط به بهبود بهره‌وری است. بهره‌وری در صنایع منبع‌محور زمینه رقابتی‌شدن محصولات این صنعت را فراهم می‌کند و در همین حال به توسعه صادرات و حفظ بازارهای خارجی منجر خواهد شد. در این میان، انتظار می‌رود این محصولات در بازار داخلی نیز با قیمت پایین‌تری در اختیار صنایع پایین‌دستی قرار گیرد. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که درحال حاضر صنعت فولاد به نسبت سایر صنایع توانسته از چالش تحریم و کرونا عبور کند و روند رو به رشد خود را حفظ کند. با این وجود، برای رسیدن به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴، باید برخی از چالش‌های پیش‌روی صنایع را از بین برد. بهره‌وری یکی از چالش‌های اصلی صنایع به‌ویژه در بخش فولاد است که رفع آن زمینه توسعه و تولید بیشتر را فراهم خواهد کرد. بهره‌گیری از فناوری‌های روز با ارتقای بهره‌وری در صنایع ارتباط تنگاتنگی دارد. در حال حاضر، کشورهای بزرگ فولادی همچون چین، هند و... استراتژی‌های صنعتی خود را مبتنی بر استفاده از فناوری‌های نوین و افزایش بهره‌وری تنظیم کرده‌اند و باید پذیرفت علاوه بر امکانات موجود باید از شیوه‌های جدید برای شتاب در رشد تولید فولاد استفاده کرد. عوامل متعددی زمینه رشد بهره‌وری در تولید را فراهم می‌کند که ازجمله آنها می‌توان به بروزرسانی ماشین‌آلات و تجهیزات، استفاده از نیروی کار متخصص و استفاده از فناوری‌های خارجی از طریق جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در بهبود بهره‌وری و فناوری صنایع اشاره کرد. امید می‌رود با رفع تحریم‌ها زمینه توسعه فناوری در این صنایع فراهم شود. در پایان باید خاطرنشان کرد که بهبود فناوری و هوشمندسازی اتوماسیون می‌تواند باعث شود بهره‌وری تولید تا ۱۰ درصد افزایش یابد. خطای نیروی انسانی در فرآیند تولید تاثیرگذار است و هرقدر صنایع به سمت اتوماسیون‌های پیشرفته‌تر حرکت کنند با بهره از فناوری می‌توان خطاهای انسانی را کاهش داد و بهره‌وری تولید را ارتقا بخشید.

خبر

افزایش ۳.۸ درصدی تولید غول‌های مس جهان

پیش‌بینی می‌شود میزان تولید مس ۱۰ شرکت برتر تولیدکننده فلز سرخ تا پایان سال ۲۰۲۱ میلادی، با رشد ۳.۸ درصدی نسبت به سال گذشته میلادی به ۱۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن افزایش یابد. به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، این در حالی است که میزان تولید این شرکت‌ها طی سال ۲۰۲۰ میلادی به‌دلیل تاثیر همه‌گیری شیوع ویروس کرونا به‌ویژه در بخش معدن، با افت ۰.۲ درصدی نسبت به مدت مشابه سال پیش از آن، به ۱۱ میلیون و ۷۶۰ هزار تن کاهش یافت. با این وجود، شرکت فرست‌کوانتوم کانادا طی سال ۲۰۲۰ میلادی، با رشد ۱۰.۴ درصدی بیشترین میزان تولید مس جهان را به خود اختصاص داد. شرکت معدنی کودلکو، با ۳ هزار و ۴۰۰ پروژه فعال در بخش مس فقط توانست افزایش ۱.۲ درصدی را طی سال ۲۰۲۰ میلادی به ثبت رساند. این شرکت برنامه ۴ مرحله‌ای را به‌منظور تضمین سلامت و ایمنی کارکنان در برابر ویروس کرونا اجرا کرد. اجرای برنامه یادشده هیچ مانعی در روند تولید مس شرکت کودلکو ایجاد نکرد. تولید ۶ شرکت از ۱۰ شرکت برتر تولیدکننده مس جهان طی سال گذشته میلادی با افزایش همراه بود. اگرچه میزان تولید فلز سرخ طی سال ۲۰۲۰ میلادی در شرکت‌های گلنکور ۸.۲ درصد، آنتافاگاستا ۴.۷ درصد، بی‌اچ‌پی ۳.۹ درصد و فریپورت مک‌موران ۱.۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. براساس این گزارش، علت این افت تولید مس در شرکت‌های بزرگ طی سال گذشته میلادی، محدودیت‌های ناشی از شیوع ویروس کرونا، کم‌عیار بودن سنگ‌ها و توقف تولید به‌منظور عملیات نگهداری و تعمیرات عنوان شده است.

یادداشت

بهره‌برداری نامناسب از معادن ایران

علی معصومی/ عضو هیات‌مدیره و دبیر انجمن تحقیق و توسعه صنایع و معادن

از نظر کارشناسان و فعالان معدنی اصلی‌ترین و مهم‌ترین مسئله موجود در معادن کشور، بهره‌وری پایین بخش معدن است. نکته حائز اهمیت آن است که درباره بهره‌وری پایین یک بنگاه اقتصادی صحبت نمی‌کنیم، بلکه درباره بهره‌برداری کم از یک بخش کلان و مهم اقتصادی بحث می‌شود و این موضوع به‌طور ویژه قابل توجه است. از جمله دلایل پایین بودن بهره‌وری از معادن را می‌توان به نبود نگاه ویژه دولت به این بخش معرفی کرد. همچنین متاسفانه بخش خصوصی برای فعالیت در معادن از سوی دولت حمایت نشده و به همین دلیل اقدامات گسترده و مناسبی برای توسعه بخش معدنی نه از سوی نهادهای دولتی و نه بخش خصوصی صورت نگرفته است. کارشناسان اقتصاد معتقدند اگر از تمام توانمندی‌های بخش معدن استفاده کنیم، این بخش به‌راحتی می‌تواند جایگزین درآمدهای نفتی شود که این نظر درستی است. اما این اقدام به شیوه‌ای گسترده و کلان تاکنون صورت نگرفته و همچنان بر درآمدهای نفتی تکیه داریم. یکی دیگر از دلایل مهم پایین بودن بهره‌وری بخش معدن را می‌توان نبود ارزش‌افزوده بالا و مناسب برای این بخش دانست. محصولات معدنی اغلب به‌صورت خام فروخته یا با ارزش‌افزوده بسیار پایین وارد بازار می‌شوند. همچنین در بخش معدن و صنایع معدنی بعضی از حلقه‌ها را به طور کلی نداریم؛ به این معنا که بعضی از صنایع معدنی باید در زنجیره ارزش افزوده ماده معدنی جای گیرند، این در حالی است که برخی از محصولات معدنی از روی اجبار به‌شکل خام فروخته می‌شود. می‌توان گفت ریشه موضوعات مطرح‌شده، کمبود فناوری و همچنین بحث‌های مدیریتی و تولیدی است. به عبارتی دیگر، علاوه‌بر آنکه حل مشکلات معادن در گرو حمایت از معادن و معدنکاران مستقل است، به نظر می‌رسد باید تصمیمی درباره تامین مناسب فناوری در فعالیت‌های معدنی اتخاذ شود. فناوری‌های موردنیاز کشور از دو طریق قابل تامین است؛ راه نخست واردات است و دیگری تولید آنها در داخل کشور. تولید فناوری به آن معناست که شرکت‌های دانش‌بنیان و پژوهشگاه‌های مربوطه با بکارگیری علوم و فنون اقدام به تولید این دست فناوری‌ها کنند. تا امروز بخش معدن از فناوری و نوآوری‌های روز بهره‌مند نشده و به همین دلیل فعالان معدنی نتوانسته‌اند محصولات خود را با ارزش افزوده مناسبی به بازار عرضه کنند به طوری که معادن کشور به دلیل شرایط نامناسب فناوری و اقتصادی، به‌طور میانگین با راندمان ۳۰ تا ۴۰ درصد در حال فعالیت هستند. البته لازم به ذکر است در برخی از صنایع معدنی مانند فولاد طی سال گذشته اقدامات موثر و خوبی انجام و این فعالیت‌ها موجب تسهیل روند کار و رونق بیشتر صنعت فولاد شده اما به طور کل راندمان و ارزش افزوده هم در بخش معدن و هم صنایع معدنی پایین است. از دیگر مواردی که علت بهره‌برداری پایین ما از معادن کشور است را می‌توان تحریم و شیوع ویروس کرونا نام برد. دلایل یادشده از جمله مواردی هستند که طی چند سال اخیر باعث شدند فعالیت زیادی در راستای گسترش معادن و رفع مشکلات این حوزه صورت نگیرد. با وجود این، امسال اقدامات مناسبی در معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری برای توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در بخش معدن صورت گرفت. امسال بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان وارد بخش‌های اقتصادی معادن شدند و آغاز به فعالیت کردند؛ به عنوان مثال، یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان ماده معدنی را با نانوترکیب و محصولی جدید وارد بازار کرد. بنابراین می‌توان گفت امسال عمده اقدامات توسعه‌ای در بخش شرکت‌های دانش‌بنیان بوده است. به طور کلی می‌توان گفت تا به حال برنامه هدفمندی برای توسعه سطح فناوری و تکمیل زنجیره‌های ارزش افزوده، تدوین نشده است. در گام نخست باید هدف‌گذاری مشخصی برای هر بخش معدنی صورت گرفته و براساس این هدف‌گذاری، زنجیره ارزش افزوده آن مشخص شود. همچنین در ادامه تصمیماتی در جهت بالا بردن سطح زنجیره ارزش افزوده و تکمیل حلقه‌های گمشده آن اتخاذ شود. در رأس تمامی راهکارهای عنوان‌شده، حمایت از فعالان بخش خصوصی نیز باید از سوی دولت بیش از پیش در دستور کار قرار گیرد.

تولیدکننده قطعه در گفت‌وگو با صمت:

با احیای برجام هم رونق تولید قطعی نیست

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

نرخ نقدینگی در ایران با سرعتی بیش از انتظار افزایش پیدا می‌کند. در طول ۳ سال گذشته نقدینگی کشور دو برابر شده است. این در حالی است که بررسی عملکرد دولت‌های پس از انقلاب هم نشان می‌دهد در تمام ۴دولت پس از انقلاب به ازای هر ۸ سال میزان نقدینگی ۷ برابر شده است. این امر سبب شده بسیاری عامل اصلی ایجاد نقدینگی در کشور ما را تورم بدانند. اما همزمان با این معضل می‌بینیم که تولیدکنندگان از کمبود نقدینگی یا جذب سرمایه شکایت دارند.

در همین باره محمود نجفی سهی، تولیدکننده بخش قطعات به صمت گفت: دلیل این تناقض کم‌سود بودن فعالیت‌های تولیدی و بالا بودن نرخ سود فعالیت‌های سوداگرانه است. او تصریح کرد که بزرگ‌ترین مشکل اقتصاد و تولید ایران بی‌برنامگی است و از همین نتیجه گرفت که حتی ممکن است مذاکرات موفق در وین هم به زیان تولید تمام شود.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید:

به تولید بی‌مهری شده است. گویا تولید فرزند ناخواسته‌ای است که سر نخواستن آن میان والدین اختلاف افتاده است. من اینجا یک ادعای بزرگ می‌کنم و پای تبعات آن هم می‌ایستم

محمود نجفی سهی

گوش همه از شعار پر است و اکنون وقت عمل است. باید در عمل مشکلات تولید را فهم کنند و سپس برای حل آن گام بردارند

◉ در ماه‌های گذشته بارها شنیده شده که روند افزایش نقدینگی در کشور به شکل فزاینده‌ای زیاد بوده است. آخرین آمارها هم نشان می‌دهد در بهمن ۹۹ نسبت به یک سال قبل از آن نقدینگی بیش از ۳۰درصد رشد کرد. اما همزمان با این اخبار شنیده می‌شود تولید دچار کمبود تولید یا همان سرمایه‌گذاری است. این تناقض را چگونه می‌توان توضیح داد؟

این تناقض را به نظر من از اینجا نمی‌توان به‌درستی توضیح داد چراکه ریشه مشکلات اینجا نیست. ریشه مشکلات تولید را باید در کلیت اقتصاد ایران درک کرد. پاسخ این سوال شما این است که نقدینگی ایجاد شده در اقتصاد ایران از آنجا اثرات تورمی به بار آورده که به سمت بخش‌های نامولد و سوداگرانه سوق یافته است.

این صرفا درباره نقدینگی کشور هم صادق نیست بلکه در تمام فعالیت‌های اقتصادی قابل مشاهده است که تمایل بیشتر به بخش‌های سوداگرانه است تا بخش‌های مولد.

◉ چرا بخش‌های نامولد چنین جذاب هستند؟

چون سوددهی فوق‌العاده‌ای دارند. سرمایه جایی می‌رود که سود بیشتری به ارمغان آورد و برایش فرقی ندارد این فعالیت چقدر مخرب یا سازنده است.

هنگامی که در کشور ما تولید سود کمی دارد و در مقابل به‌شدت پردردسر است، سرمایه ترجیح می‌دهد به بخشی چون ارز یا مسکن برود که سوددهی اغلب ۳ رقمی دارند و دارایی هم به‌سرعت قابلیت نقد شدن را دارد. در مقابل نیازی به سر و کله زدن با کارگر، وزارتخانه‌ها و نمایندگان بیمه هم ندارد. به‌راحتی سود خود را به دست می‌آورد و از زندگی خود لذت می‌برد.

این عوامل سبب می‌شوند که تمایل به افزایش تولید یا جذب سرمایه در کشور ما به حداقل برسد. شرایط به گونه‌ای است که من هم‌اکنون نسبت به آینده هم نگرانی‌های فراوانی دارم و فکر می‌کنم آینده تولید در ایران چندان روشن نخواهد بود.

برای حل مشکلات باید شعارها در عمل اجرا شوند. مگر فقط امسال به نام تولید نام‌گذاری شده است؟ شما به اسامی سال‌ها نگاه کنید ۹۰ درصد سال‌ها اسامی اقتصادی و در جهت حمایت از تولید دارند اما در کدام از این سال‌ها شرایط تولید بهتر شد؟ این روش تاکنون دستاوردی نداشته چون به آن توجه ریشه‌ای نشده و ساختار اقتصادی به نفع این اهداف سازمان نیافته‌اند.

چنانچه اصلاحاتی در اقتصاد صورت گرفته بود که فعالیت‌های مولد را توجیه‌مند می‌کرد امروز دلیلی نداشت که ما ببینیم از بانک‌ها تسهیلات بگیرند به اسم تولید و با آن ارز بخرند. امروز بازدهی بخش مسکن که معاف از مالیات است ۲۰۰ درصد نبود. تولید در بهترین حالت اکنون چندین برابر کمتر از مسکن سود دارد. در مقابل شما باید مالیات را هم بپردازی.

من حتی به آمارهایی که گاه واقعیت را هم نشان نمی‌دهند، کاری ندارم. هر آنچه می‌گویم مشاهدات خودم به‌عنوان یک فعال بخش صنعتی و قطعه‌سازی است. به هر حال من فکر می‌کنم دلیل اینکه نقدینگی به بخش دلالی، طلا و مسکن می‌رود نشان‌دهنده مشکلات تولید در کشور است. فراموش نکنیم اگر نقدینگی وارد بخش تولید شود اثرات تورمی آن به‌شدت کاسته می‌شود و در مقابل موجب اشتغالزایی و رقابتی‌تر شدن اقتصاد می‌شود. حال آنکه همین نقدینگی هنگامی که به بخش‌های سوداگرانه می‌رود چیزی جز تورم و دشواری برای مردم و به‌ویژه فرودستان به همراه نمی‌آورد. این موضوع را تنها من نمی‌گویم بلکه بسیاری از کارشناسان دلسوز اقتصاد کشور هم به این امر معترف هستند اما متاسفانه نقدینگی در کشور ما به هر بخشی ممکن است برود جز تولید.

◉ فکر می‌کنید سیاست‌گذاران چگونه می‌توانند به این مشکل پاسخ دهند؟

قبل از هر چیز باید دست از شعار دادن بردارند. گوش همه از شعار پر است و اکنون وقت عمل است. باید در عمل مشکلات تولید را فهم کنند و سپس برای حل آن گام بردارند. حتی اگر ما مسئله آنها نیستیم لااقل به توصیه‌های رهبر معظم انقلاب گوش دهند و به جای تکرار کلمات، آن را در عمل نشان دهند. متاسفانه تاکنون آنچه از سیاست‌گذاران و دولتمردان، جدا از اینکه از کدام جناح هستند، دیدیم مغایر با این چیزهایی است که من گفتم.

◉ در شرایطی که گفته می‌شود فشار تحریم‌ها امسال تخلیه خواهد شد و مذاکراتی هم در وین برای کاهش تحریم‌ها ادامه دارد، چه آینده‌ای برای تولید می‌بینید؟

تا کنون که تحرک یا تکاپویی نسبت به تغییر اوضاع، دیده نمی‌شود. درواقع شرایط به گونه‌ای است که گاهی به نظر می‌رسد حتی اگر تحریم‌ها لغو هم شوند باز تولید زیان خواهد کرد. دقت کنید در دو ماه گذشته نرخ دلار به‌تدریج کاهش یافته از حدود ۲۵ هزار تومان به حدود ۲۲ هزار تومان رسیده است.

در همین مدت ما به جای اینکه با کاهش قیمت‌ها مواجه شویم، می‌بینیم که باز هم قیمت‌ها در حال افزایش است. اکنون نرخ ورق آهنی افزایش یافته است. چطور ممکن است هم زمانی که دلار گران می‌شود ورق آهنی گران شود و هم زمانی که دلار ارزان می‌شود باز هم نرخ آن افزایش یابد؟ از یک طرف تولیدکنندگان نیازمند مواد اولیه‌ای چون فولاد هستند و از سوی دیگر مشاهده می‌کنیم که فولاد صادر می‌شود. کاش صادر می‌کردند و ارز آن را به فعالیت‌های تولیدی اختصاص می‌دادند. در عمل نه ارز آن به کشور بازمی‌گردد و نه اگر برگردد به دست تولید و تولیدکنندگان خواهد رسید.

همین روند سبب می‌شود مجبور باشیم قیمت‌ها را افزایش دهیم و از سوی دیگر با کاهش فروش مواجه می‌شویم. این امر تولید و تولیدکنندگان را سردرگم و بلاتکلیف کرده است.

◉ اکنون اگر بخواهید مهم‌ترین مشکل تولید در کشور را نام ببرید، به کدام مشکل اشاره می‌کنید؟

به نظر من، بزرگ‌ترین مشکل تولید که همزمان بزرگ‌ترین مشکل اقتصاد کشور ما هم هست، بی‌برنامگی است. منظور من از برنامه صرفا نوشتن برنامه‌های ۵ ساله توسعه نیست؛ از این چیزها در کشور فراوان داریم از قانون برنامه تا چشم‌انداز و قوانین بودجه‌ای گوناگون. اما هیچ‌کدام از اینها در واقعیت برنامه نیستند زیرا واقعا در عمل اجرا نمی‌شوند و صرفا به‌عنوان یک تکلیف انجام می‌شود.

این بی‌برنامگی به همه بخش‌های صنعت ما آسیب زده است. مثلا نمی‌دانیم در صنعت خودرو در سال آینده بنا است چند خودرو تولید کنیم، چه تعداد قرار است وارد شود و چه تعداد باید مونتاژ شود. هیچ نمی‌دانیم و باید دائم منتظر باشیم که تصمیم‌گیران در عمل چه می‌کنند. گاهی شرایط چنان مبهم است که انجام مذاکرات که در سوال‌های قبل به آن اشاره کردید هم به جای اینکه دلگرم‌کننده باشد نگران‌مان کرده است.

◉ چگونه ممکن است رفع تحریم‌ها به تولید و صنعت آسیب بزند؟

هنگامی که در یک اقتصاد اولویت با بخش‌های سوداگرانه و دلالی است و تولید اهمیتی ندارد و منزوی شده است هر گشایشی درنهایت به سود همان بخش‌های نامولد خواهد شد اما تبعاتش نصیب تولید می‌شود. مثلا من به‌عنوان یک قطعه‌ساز واقعا نگرانم که توافقی در وین حاصل شود و سرانجام باز هم تولید ضرر کند. در یکی از جلسات رسمی که نمایندگان تشکل‌ها و برخی وزارتخانه‌ها و قوا بودند هم این نگرانی کاملا مشهود بود. من در آن جلسه حضور داشتم و دیدم برخی از معاونان و کارمندان نگران هستند که اگر تنش‌ها با غرب ختم به خیر شد، با ارزان شدن ارز واردات شدت بگیرد. طبیعی است هنگامی که واردات شدت بگیرد باز هم تولید تضعیف می‌شود. این به این معناست که کسانی که امروز یا قبلا سرمایه‌گذاری کرده‌اند متضرر خواهند شد.

◉ چرا به این وضع دچار شدیم؟

چون به تولید بی‌مهری شده است. گویا تولید فرزند ناخواسته‌ای است که سر نخواستن آن میان والدین اختلاف افتاده است. من اینجا یک ادعای بزرگ می‌کنم و پای تبعات آن هم می‌ایستم؛ من مامور امنیتی نیستم که شواهد آن را به شکل یک پرونده به کسی ارائه دهم اما با قاطعیت ادعا می‌کنم عمدی در کار بوده است که تولید را در کشور ما چنین زمین‌گیر و تضعیف کند.

◉ بر چه اساس چنین تصوری دارید؟

بر این اساس که در هر حال و با هر اتفاقی که رخ دهد تولید تضعیف می‌شود. شما ببینید مواد اولیه‌ای که در داخل تولید می‌شوند چه ارتباطی با نرخ ارز دارند؟ اما هنگامی‌که ارز گران می‌شود شتاب افزایش نرخ این مواد گاه از شتاب میانگین کل اقتصاد کشور بیشتر می‌شود. یا درباره ورق آهن به شما گفتم که با وجود کاهش نسبی نرخ ارز در همین یکی دو روز اخیر نرخ آن افزایشی شده است.

این در حالی است که در تمام کشورهای توسعه‌یافته یا کشورهایی که سیستم اقتصادی منظمی دارند دولت حتما به تولید صنایع بالادستی خود اهمیت می‌دهد و در قیمت‌گذاری آن مستقیم دخالت می‌کند. اما دولت ما در مقابل صنایع مادر هیچ کاری انجام نمی‌دهد. در مقابل هر جا که بخش خصوصی و مردم خود می‌توانند کاری را انجام دهند دولت به وسط میدان می‌آید و در امور به طور مستقیم دخالت می‌کند. از نظر من این مسائل صرفا اتفاقی نیست و مادامی که این شرایط ادامه داشته باشد سرمایه به میدان نخواهد آمد. واقعا سرمایه ترسو است و در هر میدانی پا نخواهد گذاشت.

این وسط سرمایه‌ای که می‌توانست با جذب شدن در تولید به سود کشور و مردم باشد به بخش سوداگری می‌رود و در آن بخش هم همواره بازار سیاه ایجاد می‌شود تا افراد بتوانند به اقدامات سودجویانه دست بزنند. به همین دلیل سرمایه‌گذار هم در کشور ترجیح می‌دهد به خرید و فروش خودرو، مسکن، ارز و طلا دست بزند و به سمت تولید با دردسرهای فراوان آن نیاید.

این شرایط سبب شده با وجود نرخ بالای بیکاری در کشور، برای جذب نیرو و کارگر در تولید دچار مشکل باشیم. من در استان سمنان فعالیت می‌کنم. پیش‌تر کارگران و مردم شمالی فراوانی برای کار کردن به این استان می‌آمدند اما با نیامدن آنها اکنون من ماه‌هاست دنبال کارگر برای خطوط مختلف تولید می‌گردم اما کسی را پیدا نمی‌کنم. به هر حال اگر دقت کنید متوجه می‌شوید تنها تناقض اقتصاد ما بالا بودن نقدینگی در کل اقتصاد و کم آمدن آن به تولید نیست بلکه موارد دیگری از این دست را هم اگر دقت کنیم به وفور در کشور مشاهده خواهیم کرد.

◉ این تناقض‌ها محصول چیست؟

همان‌طور که در بحث اولویت‌های تولید گفتم من فکر می‌کنم در اینجا باز هم بی‌برنامگی بسیار موثر بوده است. بی‌برنامگی در حال نابود کردن شرایط زیست در کشور ما است. کشور ما با بی‌آبی مزمن روبه‌رو است اما همزمان گوجه فرنگی و هندوانه صادر می‌کنیم. بعد چون دچار کم‌آبی هستیم مجبور می‌شویم، گندم وارد کنیم. در کدام کشور چنین کاری می‌کنند؟ در کشورهایی مانند ایران اگر به کلی با کاشت گوجه فرنگی و هندوانه مخالفت نکنند لااقل از تولید بیش از نیاز مصرف داخل جلوگیری می‌کنند. اما ما با گشاده‌دستی آب کشور خود را به همسایگان صادر می‌کنیم و احساس می‌کنیم عجب کار بزرگی کردم که صادرات غیرنفتی را به این شکل افزایش دادیم درحالی‌که این کار مصداق خیانت است.

◉ فکر می‌کنید نتایج مذاکرات به هیچ وجه نمی‌تواند به سود تولید هم تمام شود؟

تا این حد نمی‌خواهم بدبین باشم اما بزرگ‌ترین نگرانی من این است که غربی‌ها حاضر به آزاد کردن منابع ارزی کشور نشوند و به ازای آن ما را مجبور کنند که کالا وارد کنیم. اینجا باید دقت کنیم آنها کالاهای مورد نیاز ما را نمی‌دهند بلکه چیزهایی را می‌دهند که دوست دارند؛ یعنی اگر به جای دارایی‌های بلوکه‌شده مواد اولیه تولید یا ماشین‌آلات مورد نیاز کشور را می‌دادند باز هم امیدوارکننده بود اما آنها چنین نخواهند کرد. حتی کشورهایی که روابط به‌نسبت بهتری با جمهوری اسلامی دارند، مانند چین نیز این رفتار را با ما در پیش گرفتند.

◉ شما منتقد سند همکاری ۲۵ ساله با چین هستید؟

در اینجا من بحثی در این باره ندارم چون اطلاعات مربوط به آن در دستم نیست و نظری هم ندارم. این نتیجه تجربه ۴۰ ساله من در بخش صنعت است. آنها هر کالایی که ما در داخل تولید می‌کنیم را چنان ارزان به کشور ما صادر می‌کنند که تولید آسیب می‌بیند. این در حالی است که ماشین‌آلات و مواد اولیه مورد نیاز ما را که توان تولید آن را نداریم به گران‌ترین شکل ممکن به ما می‌دهند. درواقع آنها می‌خواهند همیشه ما وابسته باشیم.

کشور ما متخصصان و کارشناسان دلسوز فراوانی دارد. در هر حال با وجود همه ناامیدی‌ها امیدوارم به این نظرات کارشناسانه از سوی دلسوزان توجه کافی صورت بگیرد.

رئیس‌جمهوری از پیشرفت‌های صنعت خودرو تمجید کرد

رئیس‌جمهوری در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت از صنعت خودرو کشور تمجید کرد.

به‌گزارش شاتا، حسن روحانی، رئیس‌جمهوری کشور گفت: با وجود تمام فشارهای جنگ تحمیلی اقتصادی و عوارض اقتصادی ناشی از اپیدمی ویروس کرونا، این صنعت در سال ۱۳۹۹ خورشیدی توانسته به رشد تولید دست یابد.

روحانی با تاکید بر پیروزی ملت ایران در جنگ اقتصادی، افزود: ارقام رشد تولید در بخش‌های گوناگون صنعتی کشور، بهترین شاهد بر بی‌ثمر بودن سیاست فشار حداکثری امریکاست که خود آنها را به اعتراف به شکست این سیاست‌ها وادار کرده است.

او در ادامه اضافه کرد: با توجه به مذاکرات اخیر انجام‌شده در وین، به‌صراحت آمادگی خود را برای رفع تحریم‌ها وفق برجام اعلام کرده‌اند و ما به مذاکرات تا توافق نهایی ادامه خواهیم داد.

روحانی همچنین تصریح کرد: صنعت خودرو که در سخت‌ترین شرایط، توانسته مقاومت کند و تولید خود را افزایش دهد، به‌طور قطع با تغییر شرایط و گشایش در دسترسی به بازارهای خارجی و کاهش هزینه مبادله، فضای مساعدتری را تجربه خواهد کرد و رشد و توسعه خود را در محیط اقتصادی متعادل‌تر ادامه خواهد داد.

رئیس‌جمهوری در پایان یادآور شد: سیاست دولت نیز حمایت از این صنعت و تقویت توان رقابتی خودروسازهای داخلی خواهد بود.

شاهین و تامین رضایت مشتریان

مرداد ۹۷ امریکا با خروج از برجام، تحریم‌ها را به کشور ما تحمیل کرد. در این ۳ سال شاهد هستیم که خودروسازان داخلی موفق شدند ۲ مدل جدید وارد سبد محصولات خود کنند؛ خودروهایی از پروژه‌های قبلی که در فضای برجامی به‌نتیجه نرسیده بودند. محدودیت‌های بین‌المللی سبب شد با ناامید شدن از همکاران خارجی، صنعتگران با تکیه بر ظرفیت‌های موجود، تولید داخل را ادامه دهند و حاصل این چند سال تلاش ورود خودرویی مانند شاهین به بازار داخل است.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

تضمین‌های کیفی

درحال‌حاضر خودرو شاهین نه‌تنها براساس ارزیابی فنی سازمان بازرسی کیفیت و استاندارد ایران، ستاره‌های کیفی را کسب کرده، بلکه از تست R۹۵ و استاندارد ECE یکی از مراکز ایمنی‌سنجی اروپایی نیز با موفقیت عبور کرده است. براساس گزارش‌های ماهانه و سالانه سازمان بازرسی کیفیت و استاندارد ایران، کیفیت خودروها در ایران روندی افزایشی داشته و این شاخصی برای ارتقای صنعت خودرو کشور در سال‌های اخیر بوده و از آنجایی که این شاخص‌ها براساس استانداردهای بین‌المللی تعریف و در خطوط تولید خودروها تست می‌شوند و موردارزیابی قرار می‌گیرند، نتایج بکارگیری این شاخص‌ها نکات منفی خودروها را مشخص می‌کند و بر این اساس، ستاره‌های کیفی خودروها وضعیت آنها در میان سایر خودروها را نشان می‌دهد.

ارزیابی انتقادات مردم از خودروها نشان می‌دهد که آنها باید کیفیت را در خود خودرو حس کنند و این یعنی علاوه‌بر ارزیابی فنی که با ستاره‌های کیفی وضعیت خودرو را نشان می‌دهد، شرکت‌های خودروسازی هم برای کسب اعتماد و اطمینان‌خاطر مشتریان باید اقدامات ویژه‌ای انجام دهند. در همین راستا، شرکت سایپا درباره خودرو شاهین دست به انجام چنین اقداماتی زده، به‌طوری که برای نخستین‌بار در بین خودروهای داخلی، ۳ سال گارانتی یا ۶۰ هزار پیمایش برای این خودرو در نظر گرفته که نشان‌دهنده کیفیت این خودرو و گامی موثر در افزایش کیفیت و تامین رضایت مشتریان است. علاوه‌بر این، تحریم‌های بین‌المللی و محدودیت‌ها باعث‌شده خودروسازان ایرانی نتوانند از توان و ظرفیت شرکت‌های خارجی استفاده کنند، با این حال سایپا توانسته این محصول را با سطحی از کیفیت تولید و در مشتری حس مثبت کیفی را ایجاد کند. پیش‌تر سایپا تست‌هایی از این خودرو که در فرآیند تولید در داخل و خارج از کشور انجام‌شده را منتشر کرد که برای نخستین‌بار در کشور برای خودروهای داخلی انجام شد.

بررسی‌های یکی از مراکز ایمنی‌سنجی اروپایی روی سازه شاهین نشان داد که این خودرو توانسته از تست R۹۵ و استاندارد ECE سربلند بیرون بیاید. در این تست، خودرو موردنظر ثابت است و جسم متحرکی به جرم ۹۵۰ کیلوگرم با سرعت ۵۰ کیلومتر بر ساعت با زاویه ۹۰ درجه به بخش کناری آن برخورد می‌کند و بر مبنای وضعیت خودرو، سلامت راننده (ES-۲) موردبررسی قرارگیرد که در تست شاهین با درنظر گرفتن پارامترها اصلی و بررسی سازه پس از تصادف، اعتبارنامه ECE R۹۵ تایید شد. همچنین با توجه به اینکه تست تصادف و تاییدیه ECE R۹۵ یکی از ۶ جزء اصلی برای اخذ مجوزفروش خودرو در اتحادیه اروپاست و سایپا شاهین هم توانسته استاندارد ECE R۹۵ را به‌دست آورد در آینده امکان صادرات آن به اروپا هم وجود خواهد داشت.

در حال‌حاضر، شاهین حتی بدون داشتن کیسه‌های هوای کناری و پرده‌ای، استاندارد ارتقایافته ECE R۹۵ را به‌دست آورده و در جایگاه ایمن‌ترین خودرو ملی قرار گرفته است، چراکه در حفظ تعادل هنگام ضربه، عدم‌شکست نقاط جوش و اتصال ستون‌ها، ثبات ستون افقی و سازه سقف، حفظ سلامت کامل ستون A و C، مهار درست نیروی وارد در نقطه R، امکان باز شدن درها پس از تصادف، سلامت سازه ضربه‌گیر داخل درها و جلوگیری از وارد شدن نیروی حداکثری به پا و پهلوی سرنشین، عدم‌شکست ستون افقی پایینی و... در تست شاهین موفقیت‌آمیز بوده است. همچنین باید توجه داشت که سیستم ایربگ شاهین سایپا براساس استاندارد روز اروپا (ECE) عملکرد خوبی داشته است. در ارزیابی کیسه هوا دو تست اهمیت زیادی دارد؛ نخست تست عملکرد مدار و ماژول‌های کیسه هوا بوده و معیار اصلی، صحه‌گذاری و اعطای مجوزهای مختلف «ای مارک» و ECE است.

تولید خودروهای باکیفیت

عضو فراکسیون جهش تولید مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه سایپای نوین می‌تواند به نیازهای مشتریان و سلایق مختلف پاسخ دهد، گفت: حرکت سایپا به سمت تولید خودروهای باکیفیت قابل‌تحسین است. به‌گزارش سایپانیوز، رسول فرخی، نماینده لاهیجان و سیاهکل در مجلس شورای اسلامی، با استقبال از حرکت شرکت سایپا به سمت تولید خودروهای باکیفیت و شاسی‌بلند و عرضه ۶ خودرو جدید در مدت دو سال، اظهارکرد: انتظار مردم و مسئولان از شرکت‌های خودروسازی به‌ویژه سایپا این است که با توجه به نیاز داخلی جامعه برای طیف‌های مختلف درآمدی، خودرو تولید کنند تا هم نیاز داخل رفع شود و هم بتوانند خودرو صادر کنند.

وی تاکید کرد: مردم در صورتی از شرکت‌های خودروسازی رضایت خواهند داشت که خودرو باکیفیت تولید شود و نرخ خودرو نیز مناسب باشد. عضو فراکسیون جهش تولید مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: کیفیت همواره مدنظر مردم و مشتریان است و موجب کشش بازار و فروش بیشتر محصولات می‌شود؛ بنابراین هر اندازه سایپا به تولید خودرو باکیفیت بیندیشد به همان اندازه در جلب رضایت مشتریان موفق خواهد بود.

او افزود: با تولید خودروهای باکیفیت که در قالب سیاست سایپای نوین قابل تحقق است باید با صنعت خودرو بین‌المللی رقابت کرد و انتظار ما این است که این رقابت در آینده به‌وجود آید. وی گفت: حرکت سایپا به سمت تولید خودروهای باکیفیت قابل‌تحسین است و اگر این سیاست ادامه داشته باشد، نیاز و خواست جامعه هدف تامین خواهد شد. عضو فراکسیون جهش تولید مجلس شورای اسلامی با اشاره به انعقاد قرارداد شرکت سایپا با وزارت دفاع و شرکت‌های دانش‌بنیان برای تولید قطعات خودرو در داخل، عنوان کرد: تولید قطعات از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان و وزارت دفاع اقدامی شایسته است و امیدواریم به‌روزی برسیم که تمام قطعات خودروهای مختلف در داخل تولید شود و نیازی به واردات قطعات خودرو از خارج نباشد. فرخی در پایان اظهار امیدواری کرد که کشور در صنعت خودرو همچون صنعت دفاع خوب بدرخشد.

راه‌اندازی نخستین بازارچه قطعات یدکی کشور

نخستین بازارچه قطعات یدکی محصولات سایپا با هدف حذف واسطه‌ها و تامین قطعات موردنیاز مشتریان در ساختمان تاریخی جیپ واقع در خیابان اکباتان تهران راه‌اندازی شد و قرار است این امکان در سایر شهرهای بزرگ نیز عملیاتی شود تا مشتریان گروه خودروسازی سایپا برای تامین قطعات مشکلی نداشته باشند. به‌گزارش سایپانیوز، سیدجواد سلیمانی، مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا در حاشیه مراسم افتتاح نخستین بازارچه قطعات یدکی در کشور، گفت: حدود ۵۰ درصد از خودروهایی که در سطح کشور در حال تردد هستند، متعلق به گروه خودروسازی سایپاست، از این‌رو ضرورت داشت که شرکت سایپایدک در راستای ارائه خدمات مناسب به مشتریان، سطح کیفی خدمات پس از فروش خود را ارتقا دهد. سلیمانی با بیان اینکه جدی‌ترین مشکل در ارائه خدمات پس از فروش، تامین قطعه است، اظهارکرد: تا قبل از راه‌اندازی بازارچه قطعات یدکی، تامین قطعات از منابع گوناگون انجام می‌شد اما با افتتاح این بازارچه، مشکل فعلی به پایان خواهد رسید و مجموعه‌های مختلف می‌توانند مستقیم و بدون‌واسطه قطعات موردنیاز را خریداری کنند. مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا اظهارکرد: هدف از ایجاد بازارچه قطعات یدکی محصولات سایپا این بود که دسترسی مشتریان به قطعات اصلی به‌راحتی انجام شود.

سلیمانی با بیان اینکه با ایجاد بازارچه قطعات یدکی مشتری‌ها می‌توانند قطعات را مستقیم و بدون واسطه خریداری کنند، تصریح کرد: از آنجاکه در این بازارچه قطعات از منابع اصلی تامین می‌شود و کیفیت مناسبی دارد، این امر سبب خواهد شد میزان رضایت مردم از خودروهای مجموعه سایپا افزایش پیدا کند.

مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا با اشاره به اینکه سایپایدک، قطعات عرضه‌شده در بازارچه را از منابع اصلی و معتبر تهیه خواهد کرد، گفت: امیدوارم فرآیند ایجاد بازارچه قطعات یدکی که در خیابان اکباتان تهران راه‌اندازی شده در سایر شهرهای بزرگ هم دنبال شود تا همه به‌راحتی برای تامین قطعه اقدام کنند و مجبور نباشند برای خرید قطعه به تهران بیایند.

گفتنی است نخستین بازارچه قطعات یدکی سایپایدک که به مناسبت سالروز آزادسازی خرمشهر راه‌اندازی شد با هدف دسترسی آسان به قطعات اصلی و با نرخ مصوب در محل فروشگاه سایپایدک در خیابان اکباتان تهران است و فعالان بازار قطعات یدکی می‌توانند با مراجعه به این بازارچه قطعات موردنیاز خود را تهیه کنند. بدین‌جهت در مرحله نخست مغازه‌داران سطح شهر می‌توانند از بازارچه ایجادشده قطعات را خریداری کنند و در مرحله بعد قرار است این فرصت برای تمام مشتریان محصولات سایپا فراهم شود. در راه‌اندازی این بازارچه، شرکت‌های ایندامین سایپا، رینگ سایپا، رادیاتور ایران، سایپاشیشه، فنرسازی زر گلپایگان، پلاسکوکار سایپا، صنایع لنت‌ترمز پارسیان پیشرو، بهران موتور گلپایگان، ایدکو پرس، زامیاد، طیف سایپا، سنان شیمی، سایپاپرس، سایپاآذین، سایپاپلوس و سایپا آذربایجان با شرکت سایپایدک همکاری کرده‌اند.

بومی‌سازی و ایجاد اشتغال

در ادامه کیومرث سرمدی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس با اشاره به تصمیم مدیران سایپا برای تولید و عرضه ۶ خودرو جدید و شاسی‌بلند در طول مدت دو سال، گفت: سایپای نوین به‌دنبال بومی‌سازی صنعت خودرو و ایجاد اشتغال بیشتر در کشور است. این نماینده اسدآباد در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اتخاذ سیاست جدید مدیران سایپا برای تولید خودروهای باکیفیت و قابل رقابت با خودروهای خارجی، اظهارکرد: صنعت خودرو ما در گذشته نتوانست اعتماد مصرف‌کننده داخلی را جلب کند، دلیل آن هم به فروش بیشتر با نرخ بیشتر و تولید خودروهای بی‌کیفیت برمی‌گشت. وی افزود: مدیران خودروساز در گذشته فکر می‌کردند هرچه روی کیفیت خودرو کمتر هزینه کنند، هزینه تولید کاهش می‌یابد و آنها سود بیشتری می‌کنند. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس تصریح کرد: متاسفانه صنعت خودرو ما دچار یک بیماری بود و به سمت تولید خودروهای باکیفیت حرکت نکرد. سرمدی با اشاره به اتخاذ سیاست سایپای نوین از سوی مدیران این شرکت ادامه داد: سایپای نوین و تصمیم مدیران این شرکت برای تولید خودروهای باکیفیت، اقدامی خوب و پاسخ به مطالبات چندین ساله مردم است. وی افزود: اینکه مدیران ما به سمت تولید خودروهای باکیفیت و با نرخ مناسب حرکت کنند، اقدام خوبی است اما در عین حال باید به این نکته توجه داشته باشیم که قشر کم‌درآمد و نیازمند جامعه هم به خودرو نیاز دارند. به‌عبارت دیگر، تولید خودرو باید به‌گونه‌ای باشد که هم نرخ مناسب و هم کیفیت خوبی داشته باشد و افراد کم‌درآمد و قشر متوسط جامعه بتوانند خودرویی برای خود تهیه کنند. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس خاطرنشان کرد: در سایپای نوین، شاهد افزایش تولید قطعات خودرو و همکاری سایپا با شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی و استارت‌آپ‌های زیرنظر نیروهای مسلح هستیم. سرمدی با اشاره به حرکت مدیران سایپا به سمت بومی‌سازی قطعات داخلی و انعقاد قرارداد با شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی از جمله وزارت دفاع عنوان کرد: بهره‌گیری از دانش شرکت‌های دانش‌بنیان و همچنین توانمندی وزارت دفاع برای ساخت قطعات خودرو در داخل در راستای منویات رهبر معظم انقلاب و تاکید مکرر ایشان مبنی بر نگاه به داخل است. وی افزود: باید از توانمندی و استعدادهای نیروهای داخلی کشور برای تولید در داخل بهره برد و ما این اقدام شرکت سایپا را یک حرکت مثبت می‌دانیم. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: همکاری سایپا با شرکت‌های دانش‌بنیان و وزارت دفاع برای تولید قطعات در داخل هم به بومی‌سازی خودرو کمک می‌کند و هم موجب اشتغالزایی می‌شود. از سوی دیگر هم مشوقی برای سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران خواهد بود.

سیدجواد سلیمانی

علی‌اکبر کریمی

نقطه عطفی در کارنامه سایپا

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی نیز اتکای بیش از پیش به توانمندی‌های داخلی در طراحی و تولید خودرو شاهین را گام بلندی برای مقابله با تحریم‌ها اعلام و بر قابلیت‌ها و نقاط برجسته این خودرو در حوزه طراحی و رعایت استانداردهای ایمنی تاکید کرد. علی‌اکبر کریمی با بیان اینکه طراحی و ساخت خودرو شاهین نقطه مثبتی در کارنامه شرکت سایپا به‌شمار می‌رود، اظهارکرد: پس از حرکت شرکت سایپا در تولید و عرضه محصولات جدید، طراحی و تولید خودرو باکیفیت و استاندارد بالای شاهین به‌منزله نقطه عطفی در روند فعالیت این شرکت خواهد بود. وی با توجه به تحریم ظالمانه صنعت خودرو کشور اتکای بیش از پیش به توانمندی‌های داخلی در طراحی و تولید خودرو شاهین و داخلی‌سازی ۸۵ درصدی این محصول را گام بلندی برای مقابله با تحریم‌ها دانست و افزود: خودرو شاهین می‌تواند به‌عنوان یک خودرو ملی تلقی شده و در عین حال در جلب ذائقه و تامین نیاز مصرف‌کنندگان موفق باشد و از فشار خارجی بر صنعت خودرو کشور نیز بکاهد. این عضو کمیسیون ویژه جهش تولید و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی همچنین با تایید این مطلب که گارانتی ۳ ساله یا ۶۰ هزار پیمایشی که از سوی خودروسازی سایپا برای محصول جدید شاهین در نظر گرفته شده، حرکت تدریجی در جهت انطباق با واقعیت‌های صنعت خودرو در سطح جهانی است، تاکید کرد: ارتقای داوطلبانه استاندارد کیفی خودروهای داخلی اقدامی بسیار مثبت در جهت افزایش اعتماد عمومی نسبت به صنعت خودرو داخلی و تامین حقوق مصرف‌کنندگان به‌شمار می‌رود. کریمی در ادامه تصریح کرد: این حق مصرف‌کنندگان است که از حق انتخاب میان خودروهای داخلی و خارجی برخوردار باشند و خودروسازان داخلی زمانی می‌توانند موفق باشند که تولیدات خود را در یک فضای رقابتی عرضه کنند. عضو کمیسیون ویژه جهش تولید و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی با بیان اینکه روند ارتقای کیفیت در صنعت خودرو داخلی، یک مطالبه عمومی و جدی است، اذعان کرد: ارتقای پیوسته کیفیت و ایمنی خودروهای داخلی و انطباق با استانداردهای جهانی یک انتظار همگانی از دست‌اندرکاران صنعت خودرو کشور است که به فعلیت درآمدن این موضوع، موجب کاهش تصادفات و تلفات جاده‌ای و جلب رضایت مصرف‌کنندگان شده و در عین حال امکان بالقوه صادرات فراهم خواهد شد. کریمی در پایان درباره انتشار دو ویدئو از آزمون تست کیسه هوا و تست تصادف از خودرو شاهین و موفقیت این خودرو در کسب استاندارد ECE R۹۵ خاطرنشان کرد: طی بازدیدی که اعضای کمیسیون صنایع مجلس از خودرو شاهین در شرکت سایپا به‌عمل آوردند، قابلیت‌ها و نقاط برجسته و ممتاز این خودرو در حوزه طراحی و ایمنی مشاهده شد که امیدواریم این محصول در جلب ذائقه مصرف‌کنندگان موفق باشد.

اخبار

تدوین پیش‌نویس برنامه توسعه نساجی

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت از تدوین برنامه عملیاتی توسعه زنجیره ارزش صنعت پوشاک و کفش خبر داد و گفت: این برنامه عملیاتی پس از اعمال اصلاحات نهایی از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت ابلاغ خواهد شد.

به‌گزارش شاتا، مهدی صادقی‌نیارکی در جریان نشست هم‌اندیشی با تشکل‌های تخصصی صنعت پوشاک و کفش که با حضور نمایندگانی از بانک مرکزی، اتاق اصناف و سایر نهادهای اجرایی مرتبط برگزار شد، بیان کرد: برنامه عملیاتی در ۴ محور با همکاری تشکل‌های تخصصی و صنایع پیشران تدوین شده است.

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت، فراهم‌سازی زیرساخت مناسب برای تجمیع و احداث واحدهای صنعتی در کشور و ساماندهی زنجیره ارزش، لجستیک و تامین در حوزه کالا را از جمله محورهای این برنامه عملیاتی عنوان کرد و گفت: تسهیل روند تامین مواد اولیه موردنیاز واحدهای صنعتی و صنفی با اتخاذ تمهیداتی در برنامه در نظر گرفته شده است.

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت در ادامه ساماندهی نحوه تولید در بنگاه‌های کوچک و متوسط و بهم‌رسانی واحدهای صنفی و صنعتی، زنجیره تامین واحدهای تولیدی را محور سوم این برنامه عنوان کرد و گفت: ساماندهی نحوه بازاریابی و فروش در قالب پلتفرم کسب‌وکار برای فروش داخلی و خارجی محور چهارم این بسته است و در این محور رویکردهای حمایت از ایجاد فروشگاه‌های تخصصی (شهر پوشاک و کفش)، اصلاح رویه‌های نظارت بر توزیع و حمایت از پلتفرم‌های نوین مورد تاکید قرار گرفته است.

پیدا شدن مشتری جدید برای لامبورگینی

یک شرکت سوئیسی با ارائه پیشنهادی ۷.۵ میلیارد یورویی خواهان خرید کمپانی لامبورگینی شد. به‌گزارش ایسنا، کمپانی فولکس‌واگن که برند مادر لامبورگینی به‌شمار می‌رود از کمپانی کوانتوم گروپ، پیشنهادی به ارزش ۷.۵ میلیارد یورو برای واگذاری آن دریافت کرده است. این پیشنهاد شامل در اختیار گرفتن مقرهای اصلی تولیدی این خودروساز در ایتالیا و واحد عملیات موتوری آن نیز می‌شود.

پیشنهاد رسمی کوانتوم گروپ برای هربرت دیس، مدیرعامل گروه فولکس‌واگن و مارکوس دویسمان، مدیرعامل آیودی ارسال شده است. آیودی مالک اصلی لامبورگینی است اما خود یکی از زیرمجموعه‌های فولکس‌واگن محسوب می‌شود. کوانتوم گروپ وعده داده در صورت در اختیار گرفتن این شرکت، آن را به خودروسازی پیشرو در استفاده از فناوری‌های نوین و سازگار با سیاست‌های دوستدار محیط‌زیست تبدیل کند.

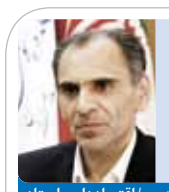
البته لامبورگینی تنها زیرمجموعه‌ای نیست که فولکس‌واگن می‌خواهد از مدیریت آن دست بکشد و طبق گمانه‌زنی‌های رسانه‌ای قرار است سهام این غول خودرویی در دیگر برند مطرح ایتالیایی یعنی دوکاتی نیز عرضه شود.

دلیل اصلی این تصمیم خودروسازی فولکس‌واگن کاهش هزینه‌های مالی این شرکت در راستای تحقق استراتژی کوتاه‌مدت کادر مدیریتی جدید عنوان‌شده است. در این استراتژی فولکس‌واگن با هدف به حداکثر رساندن سود مالی و عملیاتی خود به‌تدریج از تولید محصولات متفرقه خارج خواهد شد و تمرکز خود را روی تولید و توسعه خطوط تولید خودروهای الکتریکی خواهد گذاشت که تب استفاده از آنها به‌تازگی در اروپا و امریکای شمالی بالا گرفته است.

شرکت مشهور موتورسازی دوکاتی، اصلی‌ترین زیرمجموعه لامبورگینی به‌شمار می‌رود. اصلی‌ترین محصولات این شرکت شامل لامبورگینی اوریوس، اونتادور و هوراکن هستند. این شرکت همچنین موتورهای ۱۲ سیلندر برای استفاده در قایق‌های موتوری را نیز تولید می‌کند. امریکا، آلمان، انگلیس و ژاپن اصلی‌ترین بازارهای خارج ایتالیا لامبورگینی در جهان به‌شمار می‌روند.

یادداشت

بانک مرکزی و تصدی‌گری در بازار ارز

کامران ندری/اقتصاددان و استاد دانشگاه امام صادق(ع)

اهمیت بحث قیمت‌گذاری و تصدی‌گری بانک مرکزی در بازار ارز بسیار بالاست، چراکه تغییر در رویه کاری بانک مرکزی باید یکی از اصلی‌ترین اولویت‌های ما در امر اصلاح ساختاری اقتصاد باشد. این موضوع عمق بسیار زیادی دارد اما می‌توان آن را پیرامون وظایف بانک مرکزی مورد بررسی قرار داد.

وظیفه اصلی بانک‌های مرکزی در سراسر جهان (غیر از چند کشور از جمله ایران) کنترل نرخ تورم و حمایت از پول ملی کشورهاست.

دل‌شان رضا نمی‌دهد

تصدی‌گری بانک مرکزی در بازار ارز باعث می‌شود این نهاد سیاست‌گذار، توانایی تمرکز بر رسالت اصلی خود که همان حراست از ارزش پول ملی است را از دست بدهد. البته متاسفانه بانک مرکزی هم تمایلی به وانهادن این وظیفه بر عهده دیگران ندارد، چراکه مدیریت بازار ارز باعث می‌شود جایگاه این نهاد در بین ارگان‌های حاکمیتی اهمیت بیشتری داشته باشد. در چنین شرایطی است که رئیس کل این نهاد به‌طور طبیعی از جایگاه به‌مراتب مهم‌تری برخوردار خواهد بود.

ماجرای تراز تجاری

از طرفی هم باید توجه داشت که نرخ ارز بر تراز تجاری کشور تاثیر بسزایی دارد، چراکه کاهش ارزش پول ملی و افزایش نرخ برابری ارز باعث می‌شود حجم صادرات ما افزایش پیدا کند. از سوی دیگر وقتی ارزش پول ملی در برابر دلار افزایش پیدا می‌کند و ریال تقویت می‌شود، شاهد افزایش حجم واردات به کشور هستیم.

وقتی نوسانات نرخ ارز می‌تواند تا این حد تاثیرگذار باشد، مدیریت بازار آن و قیمت‌گذاری دلار نیز می‌تواند برای مدیران جذابیت بالایی داشته باشد. البته بسیاری از صادرکنندگان و واردکنندگان نیز به‌دلایلی که ذکر شد تمایل زیادی به تاثیرگذاری بر نرخ ارز دارند و برخی از فعالان اقتصادی هم سعی می‌کنند از طرق مختلف نظرات خود را بر نرخ ارز در بازار آزاد اعمال کنند و در این حوزه تاثیرگذار باشند.

لابی و بازماندن از انجام وظیفه

مواردی که ذکر شد باعث شده بانک مرکزی در کشور ما تحت تاثیر لابی‌هایی قرار بگیرد که پیرامون نرخ ارز به‌وجود آمده است. همان‌طور که گفته شد این لابی‌ها یا از سوی صادرکنندگان هستند یا از طرف واردکنندگان.

همه این موارد باعث شده‌اند بانک مرکزی از وظیفه اصلی‌اش که در تمام جهان نیز پذیرفته شده، غافل شود. یکی از دلایلی که سبب شده نرخ تورم تا این اندازه رشد کند نیز همین مسئله تمرکز بانک مرکزی بر مدیریت بازار ارز است. اظهارات مقامات اقتصادی دولت و نمایندگان مجلس نیز به‌نحوی است که گویی کنترل تورم از اساس جزو وظایف بانک مرکزی نیست و این نهاد باید تمام توان خود را برای مدیریت بازار ارز به‌کار گیرد.

دولت صاحب دلارهای نفتی است

نباید فراموش کرد که دلارهایی که در پی صادرات نفت وارد کشور می‌شوند، به دولت تعلق دارند و بانک مرکزی تنها پخش‌کننده آن است و به‌ازای این منابع ارزی باید به دولت ریال بدهد. در این بین دو مشکل به وجود می‌آید؛ یکی اینکه دولت از این دلارها به عنوان اهرمی برای اعمال فشار بر بانک مرکزی استفاده می‌کند.

مشکل دوم نیز در پس دادن معادل ریالی این منابع ارزی به دولت است، چراکه دولت برای جبران کسری بودجه بانک مرکزی را با استفاده از اهرم‌هایی که در اختیار دارد وادار به انتشار پول می‌کند و این مسئله نیز باعث رشد نقدینگی و در نهایت رشد نرخ تورم می‌شود؛ بنابراین نرخ تورمی که قرار بود بانک مرکزی کنترلش کند عملا قربانی تمایل بانک مرکزی برای تصدی‌گری در بازار ارز می‌شود.

وظیفه وزارت اقتصاد

وظیفه مدیریت بازار ارز باید بر عهده وزارت اقتصاد باشد. بانک مرکزی هم می‌تواند در برخی مواقع با دولت همکاری و همراهی کند اما این تعامل نباید به‌گونه‌ای باشد که بانک مرکزی از رسالت کنترل تورم باز بماند. انتقاد ما به بانک مرکزی نیز باید این باشد که چرا نرخ تورم به‌صورت افسارگسیخته‌ای افزایش می‌یابد، نه اینکه چرا دلار گران شده است.

پاسخ بانک مرکزی به ابهامات ارز دارو

بانک مرکزی اعلام کرد: در سال گذشته ۳ میلیارد دلار و در ۲ ماه ابتدایی امسال ۷۷۰ میلیون دلار برای واردات اقلام اعلامی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تامین ارز شده است. به گزارش بانک مرکزی، براساس مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در سال ۱۳۹۹، ۲.۵ میلیارد دلار سهمیه ارز ترجیحی برای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین شد که باتوجه به شرایط خاص موجود، در سال گذشته بالغ بر ۳ میلیارد دلار برای واردات اقلام اعلامی آن وزارت تامین ارز شده است. همچنین براساس سهمیه ارزی تعیین‌شده آن ستاد برای ۶ماه اول سال ۱۴۰۰، مبلغ ۱.۵ میلیارد دلار برای واردات وزارت بهداشت تعیین شده که تاکنون بالغ بر یک میلیارد دلار آن براساس اولویت‌های اعلامی آن وزارتخانه تخصیص یافته است. از این مبلغ ۲۱۰ میلیون دلار برای خرید واکسن و ۵۶۰ میلیون دلار برای سایر اقلام تامین ارز و پرداخت شده است. جمع تامین ارز صورت گرفته در ۲ ماه ابتدایی امسال ۷۷۰ میلیون دلار است که از ۵۰ درصد کل سهمیه ۶ ماه اول نیز بیشتر بوده است؛ بنابراین عدم کفایت موجودی برخی اقلام، ارتباطی به موضوع تامین ارز ندارد. گفتنی است، اولویت اقلام مشمول دریافت ارز توسط وزارت بهداشت تعیین و در نتیجه میزان موجودی اقلام مختلف نیز صرفا با نظر آن وزارتخانه مدیریت می‌شود که این روش همواره برای واردات با نرخ ارز ترجیحی انجام شده است. با استناد به آمار قطعی عملکرد تامین ارز صورت گرفته، تاکید می‌شود بانک مرکزی تامین ارز کالاهای اساسی به‌ویژه دارو، تجهیزات و ملزومات پزشکی را طبق مصوبات ستاد اقتصادی دولت به‌طور کامل انجام داده و از رسانه‌ها درخواست می‌شود در این زمینه همواره به آمارهای صحیح و عینی اتکا کنند و از شبهه‌افکنی و شایعه‌پردازی بپرهیزند.

صمت دلایل رشد نقدینگی و پیامدهای آن در اقتصاد را بررسی کرد

رشد نقدینگی و نظام بانکی ورشکسته

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

موضوع رشد نقدینگی یکی از چندین موارد اختلاف بین اقتصاددانان دست‌راستی و صاحب‌نظران معتقد به اقتصاد دولتی است که در کشور ما نیز دقیقا با همین صف‌بندی با یکدیگر بر سر موضوع رشد نقدینگی اختلافات اساسی دارند. برای مثال بازار آزادی‌ها معتقدند رشد نقدینگی در هر حالتی مضر است و باعث افزایش تورم می‌شود و مخالفان این نظر تورم‌زا بودن رشد نقدینگی را منکر نمی‌شوند اما معتقدند اگر بخش تولید اقتصاد قدرت کافی داشته باشد این نقدینگی وارد بخش‌های سفته‌بازانه نمی‌شود و طبیعتا نیازهای مالی تولید برطرف و اصطلاحا تامین مالی تولید انجام می‌شود.

با نگاهی به کلیات طرح‌شده در این مباحث می‌توان گفت تورم‌زا بودن رشد نقدینگی در صورتی که بخش تولید قدرتمندی در کار نباشد قطعی است و به‌نظر می‌رسد هر دو طیف اقتصاددانان بر این موضوع اشتراک‌نظر دارند، اما زمانی این موضوع اهمیت پیدا می‌کند که بدانیم در ۹ سال اخیر نقدینگی کشور بیش از ۵۰۰ درصد افزایش را به ثبت رسانده که در ۳۰ سال اخیر بی‌سابقه است؛ از همین رو بسیاری معتقدند دولت بانک مرکزی را به بهانه جبران کسری بودجه مجبور به انتشار پول کرده که در نهایت منجر به رشد نقدینگی در کشور شده و این مسئله به‌دلیل وجود تحریم‌ها و تضعیف بخش تولید باعث تشدید تورم شده است.

اما اقتصاددانان چپ‌گرا معتقدند نقدینگی در مقایسه با تورم آهنگ رشد کندتری داشته است؛ به‌عبارتی این دسته از کارشناسان بر این نکته تاکید دارند که اقتصاد ایران ظرفیت این را دارد که نقدینگی باتوجه به وضعیت اقتصادی کشور و ارزش پول ملی بیش از اینها رشد داشته باشد، چون بخش‌های تولیدی کشور به آن احتیاج دارند اما راست‌گرایان در نقطه مقابل ایستاده و چپ‌روها را متهم به دامن زدن به اقتصاد دستوری می‌کنند.

عکس: صمت

نقدینگی باعث دامن زدن به تورم می‌شود و تورم نیز روند رو به رشد نقدینگی را تشدید می‌کند. یعنی به‌دلیل گرانی‌هایی که در پی تورم اتفاق افتاده، شهروندان مجبورند هزینه‌های بیشتری را در ازای خدمات و کالاها بپردازند و طبیعی است که به پول بیشتری هم نیاز باشد

آوردن توجیهاتی مانند اینکه بانک مرکزی غافلگیر شده و دولت به این نهاد فشار آورده تا دست به انتشار پول بزند، به هیچ عنوان قابل‌پذیرش نیست

رشد نقدینگی طبیعی است

آلبرت بغزیان، اقتصاددان و استاد دانشگاه تهران با اشاره به رشد دائمی نقدینگی در اقتصادهای دنیا به صمت گفت: پیش از هر چیز باید توجه داشت که نقدینگی هیچ گاه کاهش پیدا نمی‌کند و مدام در حال رشد است. این مسئله ارتباطی هم به عملکرد مثبت یا منفی دولت‌ها ندارد، زیرا به‌دلیل افزایش میزان گردش پول نقدینگی هم افزایش پیدا می‌کند. وی در ادامه افزود: البته میزان رشد نقدینگی بستگی به نحوه مدیریت بانک‌های مرکزی دارد اما نباید فراموش کرد که در تمام سیستم‌های اقتصادی نقدینگی دائم در حال رشد است و این مسئله محدود به اقتصاد ایران نمی‌شود.

بهانه جایز نیست

بغزیان بهانه غافلگیری بانک مرکزی را مردود دانست و عنوان کرد: بانک مرکزی نمی‌تواند بگوید که من غافلگیر شدم و رشد نقدینگی از دست من خارج شد، بلکه میزان کسری دولت‌ها مشخص است و نیاز به انتشار پول هم در سیستم بانکی کاملا مشخص و روشن است، به همین دلیل بانک مرکزی می‌تواند کاملا جلوی افزایش بیش از اندازه نقدینگی را بگیرد؛ به‌عبارتی این موضوع کاملا در اختیار بانک مرکزی است و می‌تواند به‌سادگی آن را کنترل کند. این اقتصاددان با ذکر مثالی بیان کرد: آوردن توجیهاتی مانند اینکه بانک مرکزی غافلگیر شده و دولت به این نهاد فشار آورده تا دست به انتشار پول بزند، به هیچ عنوان قابل‌پذیرش نیست. این مسئله کاملا مانند افزایش جمعیت است؛ به این مفهوم که جمعیت جهان به‌طور دائم در حال افزایش است و دولت‌ها می‌توانند باتوجه به آماری که در اختیار دارند اقدام به برنامه‌ریزی برای آینده کنند.

ضریب افزایش پول

وی در ادامه تاکید کرد: رشد نقدینگی ضریب افزایش پول یا سرعت افزایش پول را تشدید می‌کند؛ بنابراین عاملی که بیش از پیش افزایش یافته همان ضریب افزایش پول است که باعث شده نقدینگی به شکل کم‌سابقه‌ای افزایش یابد. استاد اقتصاد دانشگاه تهران با یادآوری شیوع کرونا در کشور و جهان به صمت گفت: باید توجه داشت در دوره شیوع کووید۱۹ پرداخت‌ها افزایش یافت و پول در چرخش حجم بیشتری پیدا کرد که همین موضوع باعث شد نقدینگی هم افزایش پیدا کند، زیرا پول‌هایی که قبلا در سیستم وجود داشتند هم وارد چرخه و باعث تشدید روند رشد نقدینگی شدند. تولید هم در این مدت تقریبا تعطیل بوده و حجم بالایی از پول در بانک‌ها جمع شد. وی در ادامه تصریح کرد: بانک‌هایی در این بین هستند که سرعت بیشتری در رشد نقدینگی دارند اما برخی دیگر نسبت به سایرین عملکرد بهتری دارند؛ البته نمی‌توان این عملکرد را ارزش‌گذاری کرد اما روی هم رفته میزان اثرگذاری هر یک از بانک‌ها باتوجه به وضعیتی که دارند با یکدیگر متفاوت است.

سیکل معیوب

بغزیان در پایان به احساس نیاز نقدینگی و تورم به یکدیگر اشاره و یادآور شد: تورم هم باعث افزایش نیاز به نقدینگی می‌شود و به‌نوعی شاهد سیکلی معیوب هستیم که یکدیگر را تقویت می‌کنند؛ به‌عبارتی نقدینگی باعث دامن زدن به تورم می‌شود و تورم نیز روند رو به رشد نقدینگی را تشدید می‌کند. یعنی به‌دلیل گرانی‌هایی که در پی تورم اتفاق افتاده، شهروندان مجبورند هزینه‌های بیشتری را در ازای خدمات و کالاها بپردازند و طبیعی است که به پول بیشتری هم نیاز باشد.

نقش بانک‌های خصوصی در رشد نقدینگی

عبدالحمید انصاری، کارشناس امور بانکی و مدیرعامل سابق بانک ملی ایران نیز معتقد است نظام بانکی ما به‌دلیل ناترازی ترازنامه‌ها به یک موتور خلق پول تبدیل شده که دائم در حال رشد نقدینگی و تشدید تورم است. وی در ادامه افزود: در بانک‌های دولتی تسهیلات تکلیفی وجود دارد که در هر حال باید تامین شوند. این تسهیلات ماهیت بودجه‌ای دارند و عموما امکان تسویه ندارند.

بانک‌های خصوصی چگونه تاسیس شدند؟

انصاری در گفت‌وگو با صمت به نحوه تاسیس بانک‌های خصوصی در کشور اشاره و عنوان کرد: بانک‌های خصوصی داستان کاملا متفاوتی دارند، زیرا موسسان این بانک‌ها به‌دلیل نیاز به دسترسی به منابع رانتی، اقدام به تاسیس بانک‌های کردند و به‌دلیل نظارت غیردقیق بانک مرکزی پول لازم را از بانک‌های خودشان به پروژه‌هایی که می‌خواهند منتقل کردند و همین موضوع باعث شد نقدینگی باز هم افزایش پیدا کند. این کارشناس امور بانکی افزود: به‌دلیل رشد منفی سرمایه‌گذاری و بلوکه شدن پول‌های کشور در بانک‌های خارجی این پروژه‌ها نتوانستند به سوددهی لازم برسند و بانک‌ها نیز از بازپس‌گیری منابع بازماندند و وام‌هایی که گفته شد تسویه نشدند. دولت هم به‌دلیل بلوکه شدن پول امکان بازپرداخت و برگشت پول به بانک‌ها را نداشت، به همین دلیل بانک‌ها برای جبران ضررهای یادشده مجبور می‌شدند سپرده‌ها را در بازارهایی مانند مسکن سرمایه‌گذاری کنند تا با سود آن بتوانند خود را اداره کنند. همین مسئله باعث می‌شود بخش‌های غیرمولد و سفته‌بازانه اقتصاد کشور بزرگ و بزرگ‌تر شود و در نهایت رشد نقدینگی نیز شدیدتر می‌شود. انصاری گفت: بانک مرکزی هم برای اینکه سپرده‌گذاران بانک‌های خصوصی دست به اعتراض نزنند، مجبور به چاپ پول می‌شد تا آن را به این بانک‌ها تزریق کرده و آنها را از ورشکستگی خارج کند. این مسئله هم باعث شد نقدینگی رشد بسیار بیشتری پیدا کند؛ یعنی این موضوع از دو جهت تشدید شد و کار به جایی رسید که در طول یک دهه اخیر نقدینگی بیش از ۵ برابر افزایش یافت. مدیرعامل سابق بانک ملی ایران افزود: دولت‌ها باید با هدف تغییر این سیستم طرح اصلاح نظام بانکی را حتما در دستور کار خود قرار دهند، وگرنه شاهد انفجار نقدینگی در اقتصاد خواهیم بود. انصاری در پایان خاطرنشان کرد: همه موارد یادشده دست به‌دست هم داده و باعث شدند بانک‌های خصوصی سهم بسیار بزرگی در تشدید ضریب افزایش پول در سال‌های گذشته داشته باشند.

سخن پایانی...

باتوجه به منازعه‌ای که بین دو طیف اقتصاددان وجود دارد می‌توان به این نتیجه رسید که افزایش سرعت گردش پول در صورتی می‌تواند رشد نقدینگی را به سمت تولید هدایت کند که نظام بانکی کشور بتواند از سودی که بخش‌های سفته‌بازی ارائه می‌کنند، چشم‌پوشی کرده و ارجحیت را به تولید بدهند. البته این امر با سیاست‌های بازار آزاد در تناقض است اما راست‌گرایان معتقدند در همین سیستم اقتصاد دولتی ایران هم دولت می‌تواند با اجرای برخی از سیاست‌های محدودکننده برای بخش‌های غیرمولد اقتصاد، مسیر را برای ورود سرمایه حقیقی و حقوقی به بخش‌های تولید هموار کند. البته صاحب‌نظران بر این باورند که دولت‌ها برای اجرای چنین سیاست‌هایی نیاز به اراده و انگیزه دارند که به‌دلیل رانتیر بودن دولت در ایران احتمال وقوع چنین اتفاقی بسیار اندک و حتی ناچیز است. این ناظران برای ادعای خود دلیلی هم داشته و بلافاصله به موضوع کسری‌های بودجه سنگین دولت‌ها اشاره می‌کنند که باعث می‌شود زمینه برای تشدید تورم فراهم شود. در واقع دولت‌ها رشد نقدینگی را در مسیر تامین نیازهای خود هزینه می‌کنند، به همین دلیل است که چیزی برای بخش تولید باقی نمی‌ماند که بتوان روی آن حسابی باز کرد.

باجه خبر

افزایش سقف تسهیلات مسکن بانک ملی ایران

مدیرعامل بانک ملی ایران اعلام کرد سقف تسهیلات از محل طرح اوراق گواهی حق تقدم استفاده از تسهیلات مسکن این بانک افزایش یافته است.

به گزارش روابط عمومی بانک ملی ایران، محمدرضا حسین‌زاده با بیان اینکه براساس دستورالعمل جدید، سقف تسهیلات انفرادی در شهر تهران به یک میلیارد ریال رسیده، گفت: این رقم در مراکز استان‌ها و شهرهای بالای ۲۰۰ هزار نفر جمعیت ۸۰۰ میلیون ریال و در سایر مناطق شهری ۶۰۰ میلیون ریال است.

به‌گفته وی، این تسهیلات برای زوجین به میزان ۲ برابر قابل‌پرداخت است.

مدیرعامل بانک ملی ایران همچنین میزان وام جعاله پرداختی از محل این طرح را ۴۰۰ میلیون ریال اعلام کرد.

تسهیلات دارندگان سهام عدالت با زمرد تجارت

بانک تجارت به‌عنوان بانکی پیشرو در ارائه خدمات غیرحضوری، در ۲ ماه گذشته از طریق سامانه زمرد و به‌صورت آنلاین به ۲۶۱۲ نفر از دارندگان سهام عدالت با توثیق این سهام بیش از ۱۰۰ میلیارد ریال تسهیلات مرابحه داد.

به گزارش روابط عمومی بانک تجارت، باتوجه به اهمیت حفظ سلامتی مشتریان و کارکنان و در ادامه اقدامات موثر انجام شده در راستای کاهش مراجعه حضوری هموطنان به شعب، این بانک با بهره‌گیری از زیست‌بوم زمرد تجارت، از ابتدای امسال تا پایان اردیبهشت به ۲۶۱۲ نفر از متقاضیان دارنده سهام عدالت تسهیلات مرابحه پرداخته کرده که تمامی فرآیند اعطای این تسهیلات به‌صورت آنلاین و بدون حضور فیزیکی مشتریان در شعب بانک انجام شده است. متقاضیان دریافت این تسهیلات همچنین از طریق سامانه زمرد تجارت عملیات مربوط به توثیق سهام عدالت خود را به‌عنوان پشتوانه تسهیلات دریافتی به‌صورت آنلاین و غیرحضوری انجام داده‌اند.

زمرد تجارت زیست‌بومی است که با هوشمندسازی فرآیندهای بانکی و بازطراحی سرویس‌های پایه‌ای و حیاتی، خدمات نوین دیجیتالی منطبق بر استانداردهای بانکداری دیجیتال را ارائه می‌کند. این سامانه با ارائه خدمات شخصی‌سازی و به‌صورت غیرحضوری، امکان افتتاح حساب و دسترسی آسان به خدمات بانکی را برای مشتری فراهم کرده است. فعال‌سازی خدمات نوین همچون همراه بانک، اینترنت بانک و ثبت درخواست تجارت کارت برای ارسال به نشانی مشتری از دیگر خدمات قابل ارائه در زمرد تجارت است.

باتوجه به تشدید شیوع ویروس کرونا، هموطنان گرامی و دارندگان سهام عدالت می‌توانند با مراجعه به سایت بانک تجارت به نشانی www.tejaratbank.ir اپلیکیشن زمرد را دریافت کرده و فرآیند احراز هویت، افتتاح حساب بانکی و دریافت تسهیلات فوق را به‌صورت آنلاین و غیرحضوری به انجام رسانند. مرکز ارتباط مشتریان بانک تجارت(۱۵۵۴) پاسخگوی هرگونه سوال هموطنان عزیز در این زمینه است.

حمایت از بخش معدن در ایستگاه بورس کالا

نتایج مثبت ورود معدنی‌ها به بورس کالا شرایطی را فراهم کرده که به‌دنبال آن مسئولان و کارشناسان نیز از این‌روندی که در حوزه شفاف‌سازی و کشف نرخ واقعی کالاها انجام می‌شود، حمایت می‌کنند.

به گزارش پیام‌آوران معدن و فولاد، در این راستا محمد شریعتمداری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به رعایت اصل شفافیت بر عرضه محصولات شرکت‌های وزارت کار در بورس کالا تاکید کرد. همچنین شهباز حسن‌پور، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس بر این باور است که عرضه محصولات معدنی در بورس، اطمینان و افزایش سرمایه‌گذاری در بحث معادن، صنایع معدنی و فولادی کشور را با امنیت بالا همراه می‌کند و از این‌رو همه باید از بهبود شرایط شرکت‌های معدنی استقبال کنند. ناصر تقی‌زاده، مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو نیز بر عرضه کل زنجیره فولاد در بورس کالا تاکید دارد و بهرنگ بنایی، معاون اقتصادی سرمایه‌گذاری پارسیان نیز عرضه محصولات معدنی در بورس را به سود تولید و سهامداران عنوان می‌کند. فصل جدید توسعه معادن کشور با عرضه محصولات معدنی در بورس کالا آغاز شده است. به گفته کارشناسان، ورود محصولات معدنی به بورس کالا اقدامی مبارک و ارزشمند است، چراکه پس از سال‌ها سود واقعی حاصل از تولید مواد معدنی به تولیدکنندگان می‌رسد و این اتفاق می‌تواند فصل جدیدی برای توسعه معادن کشور باشد. در واقع اهمیت ویژه به معادن در کشور می‌تواند انگیزه رشد سرمایه‌گذاری به این بخش را بازگرداند و معادن را در جایگاه اصلی خود به‌عنوان پیشران اقتصادی کشور قرار دهد.

صمت وضعیت شرکت‌های فولادی و پتروشیمی در بازار سهام را بررسی کرد

نگاهی به کارنامه دو ابر گروه بورسی

بسیاری از فعالان بازار سهام معتقدند صنایع مادر در کشور از یک ثبات نسبی برخوردارند، زیرا شاهراه درآمدی حاکمیت جمهوری اسلامی عمدتا از این مسیر می‌گذرد و اقتصاد دولتی ایران نیز به‌طور طبیعی وابستگی زیادی به تثبیت درآمدهای استراتژیک خود دارد. البته هیچ‌یک از صنایعی که موردبحث هستند نمی‌توانند جای نفت را برای دولت پر کنند اما به‌هیچ‌عنوان نمی‌توان غول‌هایی مانند معادن، پتروشیمی‌ها، فولادی‌ها، سیمانی‌ها و... را نادیده گرفت.

این ذهنیت باعث شده اغلب سهامداران بورسی هم با تبعیت از الگوی حیاتی بودن رونق این صنایع، اقبال بسیار بالایی نسبت به شرکت‌های فعال در این حوزه‌ها نشان دهند. به همین دلیل، تقریبا هیچ‌گاه صف خرید سهم شرکت‌های متعلق به گروه فولادی‌ها، پتروشیمی‌ها و... خلوت نمانده است. البته در مقاطعی که صحبت از قیمت‌گذاری دستوری فولاد با هدف تعدیل نرخ مسکن مطرح می‌شد، بسیاری از دارندگان سهام فولادی صف‌های فروش سنگینی را ایجاد کردند اما پس از مدتی که وزارت صنعت، معدن و تجارت عقب‌نشینی کرد، این خطر از بیخ‌گوش سهامداران گذشت و بار دیگر بازار شاهد رشد ارزش سهم فولادی‌های بورس تهران بود.

کارشناسان بر این باورند که هر دو گروه فولادی‌ها و پتروشیمی‌ها در وضعیت نسبتا خوبی هستند اما به‌دلیل وضعیت کلی بازار سرمایه هنوز نمی‌توان انتظار رونق و بازدهی بالای این سهم‌ها در کوتاه‌مدت را داشت. اما اگر به گزارشات سالانه شرکت‌های پتروشیمی و فولادی حاضر در بورس نگاهی بیندازیم می‌توان به روشنی متوجه ارزنده بودن این سهم‌ها نسبت به نرخ‌هایی شد که این روزها روی تابلوهای تالار شیشه‌ای نقش بسته است.

عکس: آیدا فریدی

نرخ میانگین محصولات یکی از شرکت‌ها پس از یک سال به‌تازگی وارد کانال ۸۰۰ دلار شده اما نرخ فروش پلی‌پروپیلن در همان شرکت حدود ۱۸۵۰ دلار در فروردین ماه ثبت‌شده، درحالی‌که میانگین دو ساله آن حدود ۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ دلار بوده است

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

فولادی‌ها پرچمدار سودآوری

حمید میرمعینی، کارشناس و مدرس بازار سهام با اشاره به عملکرد مثبت گروه فولادی‌ها در بازار سرمایه به صمت گفت: شاید بتوان فولادی‌ها را یکی از بهترین گروه‌هایی دانست که در گذشته و دوره اخیر در بورس فعالیت داشته‌اند. وی در ادامه افزود: در طول سال ۹۹ نیز فولادی‌ها وضعیت بسیار خوبی در بورس داشتند و ما شاهد بازدهی نسبتا خوب شرکت‌های فولادی در بازار بودیم. نباید فراموش کرد که تقریبا همه اعضای این خانواده گزارش سالانه مثبتی داشتند و به قول معروف سودده بوده‌اند.

دردسرسازی قیمت‌گذاری دستوری

میرمعینی با یادآوری مشکلاتی که در پی نرخ‌گذاری‌های دستوری رخ داد، عنوان کرد: نباید فراموش کرد که فولادی‌ها در مقطعی در سال ۹۹ دچار مشکل بزرگی به‌نام داستان قیمت‌گذاری دستوری شدند اما تحولات بازار به‌گونه‌ای رقم خورد که خطر از بیخ‌گوش سهامداران فولادی گذشت. اما به غیر از این ماجرا، مسئله‌ای که بتواند وضعیت فولادی‌ها را به خطر بیندازد، رخ نداده است. این کارشناس و مدرس بازار سرمایه درباره رفع مشکل قیمت‌گذاری دستوری افزود: باید توجه داشت سایه کم‌رنگ قیمت‌گذاری دستوری همچنان بر سر فولادی‌ها باقی‌مانده اما عملکرد شرکت‌های فولادی به‌گونه‌ای است که توانسته‌اند این سایه کم‌رنگ را به‌طور کلی پشت‌سر بگذارند و سودآوری خوبی در بازار داشته‌باشند. این کارشناس ادامه داد: از سویی هم پذیرش عرضه محصولات این شرکت‌ها در بورس کالا توانست تا حد زیادی ماجرای قیمت‌گذاری دستوری و پیامدهای منفی آن را تحت‌تاثیر قرار دهد و سهامداران رضایتمندانه سهم‌های فولادی را در پرتفوی خود نگه دارند.

ظرفیت تولید

این تحلیلگر بازار سرمایه با اشاره به ظرفیت تولید فولاد در کشور به صمت گفت: در مجموع، ظرفیت تولید سالانه فولاد در کشورمان حدود ۲۸ میلیون تن است که نسبت به سال گذشته حدود ۸ میلیون تن افزایش یافته تا هم نیازهای داخلی تامین شده و هم بخشی از این تولیدات به کشورهای عربی حاشیه خلیج‌فارس صادر شوند.

وی ضمن اشاره به وضعیت تولید مواد اولیه فولادی‌ها، اظهار کرد: البته تولیدکنندگان مواد اولیه فولادی‌ها مانند سنگ آهن، گندله و کنسانتره با مشکلاتی در زمینه قیمت‌گذاری مواجه بودند اما درحال‌حاضر آنها هم وضعیت به مراتب بهتری نسبت به گذشته دارند و به همین دلیل می‌توان گفت این صنعت هم می‌تواند در کوتاه‌مدت بازدهی خوبی را داشته باشد. البته فرمولی که به آن دست یافته‌اند بیشتر به نفع فولادی‌هاست اما روی هم رفته می‌توان گفت که وضعیت بازدهی این شرکت‌ها مناسب است.

چشم‌انداز فولادی‌ها

میرمعینی در پایان ضمن اشاره به میزان بازدهی هر یک از محصولات فولادی خاطرنشان کرد: درباره هر یک از محصولات فولادی‌ها، چشم‌اندازهای مختلفی دارند از شمش گرفته تا ورق‌های فولادی هر یک با دیگری تفاوت دارند. اما به‌طور کلی انتظار می‌رود در آینده کوتاه‌مدت وضعیت همه محصولات فولادی‌ها با رشد خوبی مواجه شود و بازدهی خوبی را عاید فعالان بازار کند، اما در بین همه محصولات این گروه بورسی، ورق‌های فولادی وضعیت بسیار بهتری در مقایسه با سایر تولیدات دارند و قطعا بازدهی به مراتب بالاتری هم خواهند داشت.

شاید بتوان فولادی‌ها را یکی از بهترین گروه‌هایی دانست که در گذشته و دوره اخیر در بورس فعالیت داشته‌اند

پتروشیمی‌ها

مسعود میرزاباقری، تحلیلگر بازار سهام با اشاره به انواع شرکت‌های فعال در حوزه پتروشیمی به صمت گفت: درباره پتروشیمی‌ها باید شرکت‌ها را به دو دسته تامین‌کننده خوراک و تامین‌کننده محصول نهایی تقسیم کنیم و سپس عملکرد آنها را مورد قضاوت قرار دهیم. وی در ادامه داد: البته باید توجه داشت که پس از شیوع کرونا دسته تامین‌کننده خوراک، ضررهای سنگینی متحمل شدند اما محصولات نهایی (مانند پلیمرها) سود بسیار خوبی را به جیب زدند، زیرا در محصولاتی مانند انواع اسباب‌بازی و پلاستیک استفاده می‌شدند و به همین دلیل با جهش سود بسیار بالایی مواجه شدند.

تولیدکنندگان محصولات نهایی

میرزاباقری با توضیح در زمینه وضعیت شرکت‌های تولیدکننده محصولات فاینال پتروشیمی مانند پرواتیلن، عنوان کرد: آخرین گزارشاتی که از برخی شرکت‌های پتروشیمی منتشرشده نشان می‌دهد که برای مثال نرخ میانگین محصولات یکی از شرکت‌ها پس از یک سال به‌تازگی وارد کانال ۸۰۰ دلار شده اما درباره نرخ فروش پلی‌پروپیلن در همان شرکت حدود ۱۸۵۰ دلار در فروردین ماه ثبت‌شده، درحالی‌که میانگین دو ساله آن حدود ۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ دلار بوده است. این تحلیلگر بورسی با اشاره به حاشیه سود خوبی که این شرکت‌ها به ثبت رسانده‌اند، بیان کرد: همه این موارد نشان می‌دهد شرکت‌های تولیدکننده محصولات نهایی حاشیه سود بسیار بالایی داشته‌اند و سهامدارانشان قطعا از عملکرد این گروه رضایت‌خاطر دارند. وی با یادآوری میانگین ۵ ساله شرکت‌های تولیدکننده محصولات فاینال به صمت گفت: همان‌طور که گفته شد حاشیه سود این دسته از شرکت‌ها به‌دلیل رشد نرخ جهانی و همچنین بالا بودن نرخ دلار به‌احتمال زیاد افزایش خواهد یافت و در میانگین ۵ ساله خود قرار خواهند گرفت و به همین دلیل معتقدم احتمال بازگشت به میانگین این سهم‌ها بالاتر است.

تولیدکنندگان خوراک

میرزاباقری در پایان ضمن اشاره به وضعیت شرکت‌های تولیدکننده خوراک، خاطرنشان کرد: همان‌طور که گفته شد شرکت‌های تامین‌کننده خوراک در شرایط نه‌چندان پایداری هستند، زیرا کمی از میانگین قیمتی سال‌های اخیر هم پایین‌تر هستند و شاید در آینده بتوانند کمی رشد کنند و به میانگین قیمتی برسند. تولیدکنندگان احتمالا با کاهش حاشیه سود مواجه خواهند شد اما با توجه به اینکه دلار هنوز هم در کانال قیمتی بالا قرار دارد احتمالا حاشیه سود تغییرات زیادی نخواهد داشت اما امکان کاهش اندک آن وجود دارد.

سخن پایانی...

با توجه به تحلیل‌های کارشناسان به نظر می‌رسد سهام شرکت‌های پتروشیمی و فولادی در کوتاه‌مدت و احتمالا پس از پایان انتخابات ریاست جمهوری در روزهای پایانی خرداد ماه، پرچمدار رشد بازار سرمایه هر چند برای مدتی کوتاه و مقطعی باشند. کارشناسان بر این باورند که وضعیت فولادی‌ها در مقایسه با صنعت پتروشیمی به مراتب بهتر باشد اما روی هم رفته این دو گروه به همراه خانواده بانک و بیمه و همچنین معادن باید در صدر شرکت‌های پربازده قرار بگیرند. البته به باور تحلیلگران شدت و ضعف این رشدها بستگی به تحولات روز خواهد داشت اما با توجه به شواهد و قراین بازار سهام احتمال پیشقراول شدن شرکت‌های فولادی به‌عنوان نمادی از رشد بازار بسیار بالاست. البته همه این تحلیل‌ها در صورتی محقق خواهد شد که مسئولان سازمان بورس یا نمایندگان مجلس دست از تغییر قوانین داخلی بورس برداشته و اجازه دهند دست‌کم برای مدتی ولو کوتاه نفس راحتی بکشد و از کمند قانون‌گذاری‌های خلق‌الساعه خلاص شود.

از سویی هم با توجه به وضعیت مناسب هر دو صنعت فولاد و پتروشیمی در بازارهای جهانی به نظر می‌رسد بازارهای داخلی هم تحت‌تاثیر قرار گرفته و بازدهی خوبی داشته باشند اما این امر نیز منوط به همان ثبات در زمینه قوانین است، زیرا با دستکاری‌های غیرکارشناسانه و غیراصولی همه معادلات برهم ریخته و ورق به‌طور کلی برمی‌گردد. البته کارشناسان معتقدند این مشکل فقط مربوط به پتروشیمی و فولادی‌ها نیست، بلکه همه کامودیتی‌محورها به‌دلیلی که ذکر شد و همچنین به علت چندنرخی بودن دلار از الگویی که بازارهای جهانی دارند تبعیت نمی‌کنند و در اغلب مواقع مانند بازاری جزیره‌ای در مقابل بورس‌های بین‌المللی عمل می‌کنند. این در حالی است که با کوچک‌ترین رشد یا ریزش قیمتی در بازارهای جهانی فولاد، همه بورس‌های کوچک و بزرگ جهان تحت‌تاثیر قرار گرفته و از همان الگو پیروی می‌کنند اما در ایران داستان به نحو دیگری است.

معدنی‌ها می‌توانند به لیدر بازار سهام تبدیل شوند

بهرام شکوری می‌گوید که طی سال‌های گذشته و براساس اعداد و ارقام، ۸۴ درصد از میزان سرمایه‌گذاری در حوزه معدنی و صنایع معدنی کاهش پیدا کرده است. در این میان با ورود محصولات معدنی به بورس کالا و کنار رفتن قیمت‌گذاری دستوری، یکی از انگیزه‌های اصلی سرمایه‌گذاری و تولید یعنی بازدهی مطلوب به این صنعت برمی‌گردد و حتی می‌توان انتظار داشت در میان‌مدت با نمایان شدن اثرات این رویداد، شاهد لیدری سهام معدنی‌ها در بازار سهام باشیم. به گزارش پیام‌آوران معدن و فولاد، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگویی عنوان کرد: سال‌ها کنسانتره، گندله و حتی سنگ آهن در داخل کشور با نصف نرخ جهانی در کشور در حال معامله بودند که در نهایت سبب ایجاد رانت در بخش‌هایی از زنجیره فولاد شد. شکوری با بیان اینکه دولت همواره مصمم به قیمت‌گذاری دستوری بود و به‌هیچ‌عنوان با وجود واکنش و مخالفت‌های انجام‌شده از سوی فعالان بازار از این تصمیم خود عقب‌نشینی نمی‌کرد، گفت: خوشبختانه اخیرا تصمیمی در راستای استفاده از مکانیسم بورس کالا اتخاذشده تا عرضه و تقاضا تعیین‌کننده نرخ محصولات زنجیره فولاد باشد و این به معنای نگاه یکسان به کل زنجیره است. او عرضه محصولات معدنی در بورس کالا را اقدامی مثبت دانست و گفت: به‌تازگی مشاهده می‌شود دولت که کنسانتره را ۱۶ درصد شمش فولاد تعیین کرده بود با تغییر همراه شده و اکنون به بالای ۲۰ رسیده، این اتفاق بدین معناست که قیمت‌ها با عرضه محصولات در بورس کالا در حال نزدیک شدن به واقعیت هستند. رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران با تاکید بر اینکه تاکنون اجحاف زیادی در حق معدن و محصولات معدنی کشور شده، گفت: متاسفانه در بلندمدت اجحاف‌های انجام‌شده به کل زنجیره فولاد می‌رسد و باید با اتخاذ برنامه و نگاه بلندمدت در کل زنجیره، به تعادل و متوازن‌سازی تولیدات این بخش بپردازیم. شکوری با اشاره به اینکه اعداد و ارقام نشان‌دهنده آن است که ۸۴ درصد از میزان سرمایه‌گذاری در حوزه معدن و صنایع معدنی کاهش پیدا کرده، خاطرنشان کرد: البته اتفاق خوشایندی که می‌تواند امیدواری در زنجیره فولاد را بالا ببرد، عرضه محصولات معدنی در بورس کالاست که سبب می‌شود انگیزه برای سرمایه‌گذاری در ابتدای زنجیره فولاد بیشتر شده و در آینده هم فولادی‌ها از این اقدام منتفع خواهند شد. وی به تاثیر عرضه محصولات معدنی در بورس کالا بر رشد تولید و سرمایه‌گذاری اشاره کرد و گفت: طبیعی است که یکی از انگیزه‌های اصلی سرمایه‌گذاری، کسب سود و بازدهی است، زمانی که در مجموعه‌ای مانند معدن و صنایع معدنی سود پایین باشد، کسی رغبت چندانی برای سرمایه‌گذاری در این صنعت را نخواهد داشت همان‌طور که فعالان معدنی در سال اخیر تمایلی برای توسعه فعالیت‌های خود نشان ندادند. رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران به بهبود ضرر و زیان سهام شرکت‌های معدنی در بازار سهام از طریق عرضه محصولات معدنی به بورس کالا اشاره کرد و گفت: همان‌طور که اشاره شد برخی از محصولات تولیدشده با ۵۰ درصد نرخ جهانی در بازار عرضه می‌شوند که این موضوع به‌طور طبیعی تأثیرگذار در حاشیه سود شرکت‌ها خواهد بود و می‌توان آن را اجحاف دولت در حق سهامداران این شرکت‌ها دانست. وی اظهار کرد: این موضوع به‌مراتب تأثیرگذار بر ارزش سهام شرکت‌ها خواهد بود و باعث تمایل صاحبان سرمایه برای ورود به بازار سهام و خرید سهام معدنی می‌شود، با چنین اتفاقی در شرکت‌های معدنی می‌توان انتظار داشت در میان‌مدت شاهد لیدری سهام معدنی در بازار سهام باشیم.

یادداشت

باید صبورتر باشیم

معصومه آقابورعلیشاهی/اقتصاددان و نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی

به‌تازگی نامه‌ای از سوی فعالان و برخی کارشناسان بازار سهام خطاب به مسئولان ارشد کشور نوشته شده که بازتاب گسترده‌ای هم در بین رسانه‌های رسمی کشور داشت. مطالباتی در این نامه طرح شده بود که به نظر می‌رسد منطقی هستند و رسیدگی به آنها باید در دستور کار حاکمیت قرار بگیرد. البته نباید فراموش کرد که در شرایطی به‌سر می‌بریم که تغییر و تحولات گسترده‌ای در انتظار اقتصاد کشور بوده و بازار سهام نیز به تبعیت از کلیت اقتصاد ایران به‌طور قطع شاهد تغییرات زیادی خواهد بود که ممکن است مطالبات سهامداران را نیز دستخوش تغییر کند.

همانطور که اشاره شد اغلب آیتم‌هایی که فعالان بازار سهام در این نامه ذکر کرده‌اند، منطقی و درست است اما در برخی موارد باید تأمل بیشتری داشت. به‌عنوان مثال، درباره نرخ بهره بانکی باید با احتیاط و دقت بیشتری تصمیم‌گیری کرد.

نرخ بهره و حجم بالای نقدینگی

با توجه به حجم نقدینگی بسیار بالا که از مرز ۳هزارهزار میلیارد تومان هم گذر کرده و از سویی، سلب اعتماد مردم از بازار سرمایه، هرگونه کاهش نرخ بهره باعث می‌شود سپرده‌گذاران دارایی خود را از بانک خارج کرده و نقدینگی سرگردان را افزایش دهند. این اتفاق تنها یک نتیجه دارد و آن‌هم تشدید نرخ تورم و سخت‌تر شدن وضعیت معیشتی مردم است.

یک‌بار برای همیشه

مسئولان باید یک‌بار برای همیشه، شجاعت به خرج داده و اجازه دهند قیمت‌ها آزادشده و دست از قیمت‌گذاری دستوری هم بردارند. تا زمانی که این اتفاق رخ نداده نمی‌توان به رونق حوزه‌هایی مانند بازار سهام امیدوار بود، به‌طور کلی با نگاهی به اقتصادهای بزرگ جهان هم متوجه می‌شویم که الگوی اقتصاد دستوری نتوانسته به توفیق خاصی دست پیدا کند با توجه به این مسئله ما نیز باید از تجارب سایر کشورها درس بگیریم و رویه مدیریت اقتصاد کشور را به‌طور کلی تغییر دهیم. دولت باید در امور داخلی بازار سهام هیچ‌گونه دخالتی نکند و تنها نقش نظارتی داشته باشد. نه اینکه با استفاده از ابزاری مانند قیمت‌گذاری دستوری، بازار را به‌طور کامل برهم بزند.

انتخابات ریاست جمهوری

انتخابات‌ها در سراسر جهان تاثیر بسزایی روی شاخص انواع بازارها می‌گذارند، البته این تاثیر در کشورهای توسعه‌یافته به‌دلیل وجود شفافیت‌های لازم به مراتب کمتر از کشورهای درحال‌توسعه است. در کشور ما نیز متاسفانه روند برگزاری انتخابات‌ها به کلی شفاف نیست که باعث افزایش ابهامات نسبت به آینده اقتصاد کشور می‌شود. همین مسئله نیز باعث‌شده بورس تهران درحال‌حاضر تحلیلی از آینده بازار نداشته باشد و دچار وضعیت فعلی شود. البته در هفته‌ای که گذشت کمی صحنه روشن‌تر شد اما با توجه به وضعیت کلی کشور به نظر می‌رسد بازار سهام و فعالان آن فعلا منتظر پایان انتخابات ریاست جمهوری در هفته آخر خرداد خواهند ماند تا کلیتی از سیاست‌های احتمالی دولت سیزدهم در حوزه مدیریت بازار سرمایه برایشان روشن شود.

مذاکرات و کرونا

اگر مذاکرات تا بعد از انتخابات به نتیجه نرسد و همچنین واکسیناسیون تا آن زمان به‌طور گسترده و موثر آغاز نشده باشد، حتما باید منتظر وخیم‌تر شدن اوضاع اقتصادی باشیم. اگر شیوع کرونا به همین شکل کنونی ادامه پیدا کند، به‌طور قطع با موج سهمگینی از بیکاری مواجه می‌شویم که ناشی از اشتغالزدایی است. متاسفانه شاهد خروج سرمایه از کشورمان به کشورهایی مانند ترکیه، دوبی و... نیز هستیم که این وضعیت را تشدید می‌کند، از سویی هم، ورود بیش از یک میلیون نفر از سرمایه‌گذاران ایرانی به بازار رمزارزها، خبر بسیار نگران‌کننده‌ای است که مسئولان را باید برای یافتن راه‌حلی ترغیب کند. البته در بهترین شرایط اگر مذاکرات به نتیجه برسد و واکسیناسیون هم آغاز شود، در سال ۱۴۰۰ رشد اقتصادی چندان زیادی اتفاق نمی‌افتد، بلکه فقط سطح تاب‌آوری اقتصادی در ایران افزایش پیدا می‌کند و باعث می‌شود مردم بتوانند این وضعیت را با سختی کمتری تحمل کنند.

یکشنبه
۹ خرداد ۱۴۰۰- ۱۸ شوال ۱۴۴۲ - ۳۰ مه۲۰۲۱-شماره۱۸۰۱-پیاپی۳۱۱۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

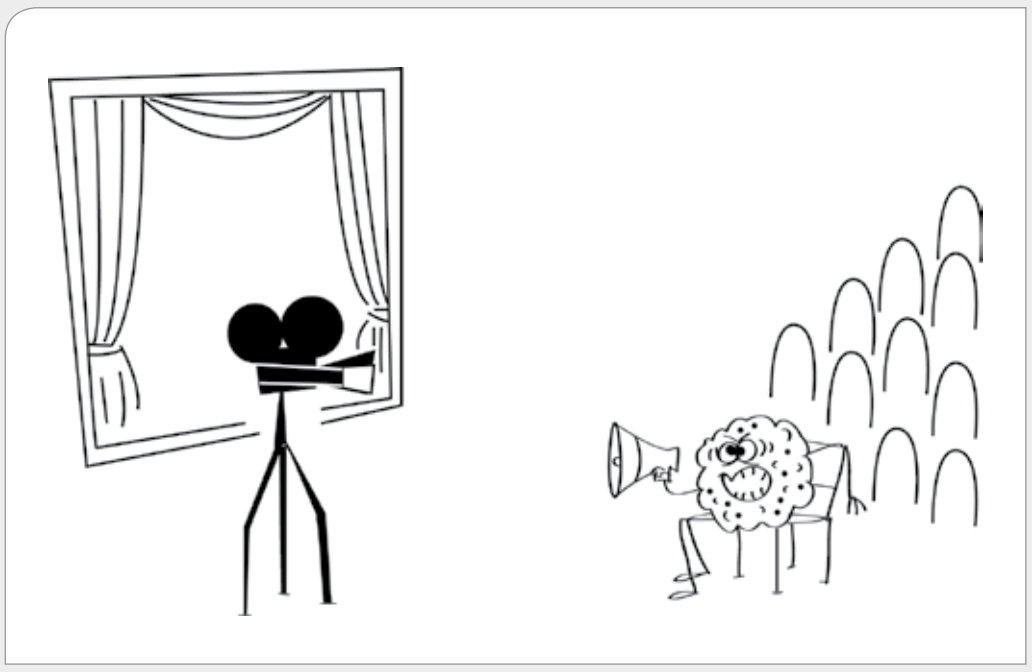
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰-پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ -نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی -کوچه آزادگان شماره ۲۶-کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

هشدار پلیس فتا نسبت به «ثبت‌نام و خرید واکسن کرونا»

مراقب تبلیغات دروغ باشید

از روز ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۰، سامانه‌ای تحت عنوان سامانه ثبت‌نام واکسن کرونا توسط ستاد ملی کرونا و وزارت بهداشت راه‌اندازی شد تا به کمک این سامانه، واکسیناسیون کرونا به‌طور جامع در کشور انجام شود. توجه داشته باشید که ثبت‌نام در این سامانه کاملا رایگان است و پرداخت هرگونه وجهی در هنگام ثبت‌نام واکسن کرونا، توصیه نمی‌شود. سامانه ثبت‌نام واکسن کرونا یک سامانه جامع است و همه مردم کشور با درج اطلاعات هویتی خود باید در سامانه ثبت‌نام کنند. پس از جمع‌آوری اطلاعات افراد، زمانبندی واکسیناسیون کرونا اطلاع‌رسانی شده که گروه‌های سنی مختلف در حال دریافت واکسن هستند. در این بین افراد سودجو با انتشار آگهی‌های فریبنده در فضای مجازی، ادعای فروش واکسن کرونا را دارند و از شهروندان می‌خواهند برای خرید ثبت‌نام کنند.

در مواردی دیده شده که افراد سودجو با انتشار آگهی‌های فریبنده در فضای مجازی، ادعای فروش واکسن کرونا را دارند و از شهروندان می‌خواهند که برای خرید ثبت‌نام کنند

فریب نخورید

چندی پیش رئیس مرکز تشخیص و پیشگیری از جرائم سایبری پلیس فتای ناجا نسبت به کلاهبرداری از شهروندان در پوشش ثبت‌نام و خرید واکسن کرونا هشدار داد.

سرهنگ علی‌محمد رجبی در گفت‌وگو با ایسنا، گفت: اخیرا در مواردی دیده شده که افراد سودجو با انتشار آگهی‌های فریبنده در فضای مجازی، ادعای فروش واکسن کرونا را دارند و از شهروندان می‌خواهند که برای خرید ثبت‌نام کنند. وی ادامه داد: این افراد واکسن‌های تقلبی و جعلی را تبلیغ و صرفا به قصد سودجویی، سرقت‌های اینترنتی، سرقت اطلاعات شخصی و کلاهبرداری، دست به چنین اقدامی می‌زنند.

رجبی تاکید کرد: توصیه می‌شود شهروندان فریب تبلیغات پرزرق و برق فضای مجازی با عنوان «ثبت‌نام و خرید واکسن کرونا» را نخورند و به هیچ وجه به صفحه‌های تقلبی ایجاد شده با عناوین مختلف در این زمینه اعتماد نکنند. به‌گفته وی، شهروندان برای تهیه داروهای موردنیاز خود به داروخانه‌ها و مراکز معتبر و موردتایید وزارت بهداشت مراجعه و از خرید هرگونه دارو تحت عنوان داروی درمان کرونا در فضای مجازی خودداری کنند. رجبی تصریح کرد: تنها مرجع قانونی واکسن کرونا، وزارت بهداشت است و هرگونه خبری در این‌باره به‌طور قطع از طریق رسانه ملی و خبرگزاری‌های معتبر اطلاع‌رسانی می‌شود.

ثبت‌نام، فقط در سامانه سلامت

این هشدار در حالی مطرح می‌شود که دست به‌دست شدن پیامی در شبکه‌های مجازی منجر به واکنش رئیس مرکز مدیریت شبکه وزارت بهداشت شد.

جعفر صادق تبریزی با تاکید بر اینکه پیامی که در شبکه‌های مجازی مبنی بر ثبت‌نام برای دریافت واکسن کرونا دست به‌دست می‌شود جعلی است، گفت: این کار یک شیطنت است و چنین پیامی ازسوی وزارت بهداشت نیست. آدرسی که اعلام شده مربوط به پرونده الکترونیک سلامت است که تنها پزشکان، مراقبین سلامت و بهورزان به آن دسترسی دارند و پس از ارائه خدمت به مردم آن را در پرونده درج می‌کنند. نام کاربری و کد ورود به سایت به هیچ کس داده نمی‌شود.

رئیس مرکز مدیریت شبکه وزارت بهداشت افزود: بررسی‌های بیشتر در حال انجام است تا با شناسایی عاملان این اتفاق، برخوردهای لازم با آنها صورت گیرد.

تبریزی درباره افرادی که قرار است براساس اولویت‌بندی سند ملی واکسیناسیون طی هفته‌های آینده تزریق واکسن داشته باشند، اظهار کرد: این افراد یا در سامانه‌های سطح اول پرونده الکترونیک دارند یا ندارند. اکنون بیش از ۸۵ درصد افراد پرونده الکترونیک سلامت دارند و در طول زمان شیوع کووید۱۹ با آنها تماس گرفته شده و مورد غربالگری تلفنی قرار گرفتند یا توصیه‌های لازم برای مبتلا نشدن به بیماری به آنها شده است. افرادی که فاقد پرونده الکترونیک سلامت هستند می‌توانند با مراجعه به نزدیک‌ترین پایگاه سلامت یا خانه بهداشت محل سکونت خود، در مدت زمانی کوتاه (۱۵دقیقه) اقدام به تشکیل این پرونده کنند.

تبریزی تاکید کرد: نحوه فراخوان از طریق رسانه‌های جمعی به‌ویژه صداوسیما خواهد بود که اطلاع‌رسانی شود چه گروه سنی در چه بازه زمانی برای دریافت واکسن مراجعه کنند و سپس ارسال پیامک و هماهنگی تلفنی از سوی بهورز یا مراقب سلامت صورت می‌گیرد.

حال ممکن است برخی افراد دارای پرونده الکترونیک سلامت نباشند که در این زمینه همه رؤسای دانشگاه‌های علوم پزشکی در سراسر کشور، شماره تلفنی را اعلام کردند تا افراد ۸۰ سال به بالا که با آنها تماس گرفته نشده، با آن شماره تلفن تماس گرفته و اطلاعات‌شان را برای واکسیناسیون کرونا ارائه کنند؛ بنابراین هیچ گونه مراجعه حضوری برای ثبت‌نام واکسیناسیون به مراکز بهداشتی و درمانی وجود ندارد و اطلاعات به‌صورت تلفنی اخذ و ثبت می‌شود.

نحوه ثبت‌نام در سامانه

برای ورود به سامانه ثبت‌نام واکسن کرونا لازم است مراحل زیر را دنبال کنید:

۱- ابتدا وارد سایت https: //salamat.gov.ir شوید.

۲- حال روی گزینه «ثبت‌نام واکسن کرونا» کلیک کنید.

۳- اگر نمی‌توانید وارد آدرس بالا شوید، از طریق موتور جست‌وجوی گوگل، عبارت «ورود به سامانه ثبت‌نام واکسن کرونا» را جست‌وجو کنید. اطلاعات مربوط به واکسیناسیون کرونا در این صفحه قابل‌مشاهده است.

قبل از اینکه به ثبت‌نام برای دریافت واکسن کرونا بپردازیم، لازم است ابتدا شرایط ثبت‌نام واکسن کرونا را با هم مرور کنیم. درست است که همه افراد می‌توانند در این سامانه ثبت‌نام و اطلاعات خود را اظهار کنند، اما به‌طور حتم اولویت‌بندی خاصی برای واکسیناسیون عمومی توسط وزارت بهداشت در نظر گرفته شده و گروه‌های پرخطر مانند کادر درمان، پزشکان و پرستاران، افراد مسن و دارای بیماری‌های خاص و... در اولویت دریافت واکسن کرونا هستند.

با این حال محدودیتی برای ثبت‌نام واکسن کرونا وجود ندارد و شما می‌توانید در نوبت دریافت واکسن قرار بگیرید.

در حال حاضر قرار است افراد به ترتیب زیر، مورد واکسیناسیون قرار بگیرند:

۱- افراد بالای ۸۰ سال

۲- افراد بالای ۷۵ سال

۳- افراد بالای ۷۰ سال

۴- افراد بالای ۶۵ سال

۵- افرادی که بیماری زمینه‌ای دارند و سن آنها بین ۱۶ تا ۶۴ سال است.

۶- سایر مردم

ارسال پیامک و دریافت زمان تزریق

برای ثبت‌نام واکسن کرونا باید ابتدا وارد سامانه شوید و گزینه ثبت‌نام را کلیک کنید. البته توجه کنید که به‌منظور نوبت‌دهی و اولویت‌بندی همه مردم، پیامکی تحت عنوان زمانبندی ورود شما به سامانه و دریافت واکسن کرونا فرستاده خواهد شد.

به همه جامعه هدف برای واکسیناسیون کرونا، پیامک ارسال و زمانبندی دریافت واکسن اعلام خواهد شد. طبق اعلام وزارت بهداشت، برآورد شده ۱.۵ میلیارد پیامک برای این فراخوان گسترده نیاز باشد.

هر کسی که در این زمانبندی، واکسن دریافت کند و آن واکسن دومرحله‌ای باشد، نوبت دوم واکسن خود را ۴ هفته بعد دریافت خواهد کرد. برای انجام واکسیناسیون کرونا، نیاز به پرداخت هیچ گونه وجهی نیست و این کار به‌طور کاملا رایگان انجام خواهد شد. هرگونه مراجعه حضوری به پایگاه‌های سلامت برای اخذ نوبت واکسیناسیون کرونا ممنوع است و همه مراحل به‌صورت آنلاین انجام می‌شود.

تنها نشانی معتبر برای ثبت‌نام واکسن کرونا salamat.gov.ir است.

سخن پایانی...

واکسیناسیون علیه کرونا از ۲۱ بهمن ۹۹ آغاز شد و تعدادی زیادی از کادر درمان در اواخر سال گذشته و اوایل سال جدید واکسینه شدند و بعد از آنها نوبت به افراد بالای ۸۰ سال رسید و واکسیناسیون این افراد از اردیبهشت ۱۴۰۰ آغاز شد.

تاکنون واکسن‌های اسپوتنیک وی از روسیه، آسترازانکا از کره جنوبی، سینوفارم از چین و بهارات از هند وارد کشور شده‌اند و روند واردات این واکسن همچنان ادامه دارد.

به‌علاوه واکسن‌های کووایران برکت، کوو پارس رازی، واکسن مشترک ایران و کوبا، واکسن شهید فخری‌زاده و چند شرکت دانش‌بنیان دیگر در کشور در حال طی کردن مراحل مطالعاتی خود هستند و از ماه آینده واکسیناسیون تعدادی از انبوهی از مردم به‌وسیله آنها آغاز می‌شود.

نظرگاه

اهمیت ارائه برنامه اقتصادی توسط نامزدها

یک کارشناس اقتصاد با بیان اینکه با نفت، شعار و عوام‌فریبی نمی‌توان کشور را اداره کرد، گفت: حل چالش‌های کشور نیازمند اجماع نخبگانی، گفت‌وگوی ملی، همت عمومی و مشارکت مردم در انتخابات است.

به گزارش ایلنا، با نزدیک شدن به زمان برگزاری انتخابات، فعالیت نامزدها نیز برای جلب نظر مردم افزایش یافته و نامزدها در روزهای اخیر به‌دلیل محدودیت‌های ایجادشده در اثر شیوع کرونا، حضور فعالی در فضای مجازی داشتند. باوجود اینکه وعده‌های زیادی درباره بهبود معیشت مردم و دیگر چالش‌های اقتصادی توسط آنها ارائه شده، تاکنون هیچ یک از نامزدها برنامه جامع و دقیقی ارائه نداده و تیم اقتصادی خود را به مردم معرفی نکرده‌اند. متاسفانه بسیاری از نامزدها در گذشته به‌گونه‌ای عمل کردند که این تلقی ایجاد شد که می‌توان با برخی وعده‌های خیالی و همچنین ایجاد فضای دوقطبی به‌راحتی کرسی ریاست‌جمهوری را به‌دست آورد و بعد از آن تازه به فکر چگونگی اداره کشور افتاد. اما به‌دلیل ادامه یافتن این وضعیت و ارائه نشدن برنامه‌های مشخص و جامع برای اداره کشور، بسیاری از مردم دیگر اعتمادی به شعارهای انتخاباتی نامزدها نداشته و برای انتخاب فردی که بتواند امور را اصلاح کند، مردد می‌شوند. بنا بر نظر بسیاری از کارشناسان اقتصادی، اکتفا به انتقاد کلی از سیاست‌های دولت گذشته مناسب نیست و نامزدها باید یک برنامه جایگزین عملیاتی داشته باشند؛ به‌طوری که این برنامه در اختیار مردم و کارشناسان قرار گرفته و امکان بررسی و نقد آن وجود داشته باشد؛ در غیر این صورت انتقاداز دولت‌های گذشته و همچنین ارائه شعارهای کلی و غیرمنطقی نمی‌تواند توسط نخبگان مورد بررسی قرار گیرد یا توسط مردم ارزیابی شود.

زمان برای ارائه برنامه کم است

وحید شقاقی، کارشناس اقتصاد و استاد اقتصاد دانشگاه خوارزمی با انتقاد از فرصت کم نمایندگان برای برنامه‌ریزی، آن‌هم بعد از تایید صلاحیت گفت: بعد از زمان تایید صلاحیت نامزدها حدود ۲۵ روز فرصت ارائه برنامه خود به مردم را دارند. در این فرصت اندک شناخت از برنامه نامزدها به‌خوبی صورت نمی‌گیرد و صرفا برخی کلیدواژه‌ها مورد توجه مردم و رسانه‌ها قرار می‌گیرد. وی افزود: با آسیب‌شناسی ادوار گذشته انتخابات می‌توان فهمید که متاسفانه کلیدواژه‌ها و شعارهای سطحی جایگزین ارائه یک برنامه عملی و مدون شده، این در حالی است که داشتن برنامه دقیق، مهم‌ترین ویژگی یک نامزد و یک دولت است. البته برنامه‌ها نیز باید دارای خصوصیاتی باشند و نامزدها باید برنامه خود را در دسترس نخبگان رشته‌های مختلف قرار دهند تا مورد نقد و بررسی قرار گیرد.

شقاقی با بیان اینکه دهه پیش رو مهم‌ترین دهه در طول تاریخ کشور است، گفت: در برهه حساسی به‌سر می‌بریم و انتخابات آتی برای حل ابرچالش‌های ایران بسیار مهم است.

ضرورت برنامه‌ریزی برای رفع چالش‌ها

این کارشناس اقتصاد با اشاره به ابتلای کشور به ۴ اَبَرچالش مهم، افزود: بحران آب، بحران جمعیت، وضعیت صندوق‌های بازنشستگی و پایان عصر صادرات نفت، ابرچالش‌های مهمی هستند که در صورت نبود برنامه‌ریزی برای حل آنها، کشور در آینده با مشکلات جدی‌تری روبه‌رو خواهد شد. شقاقی ادامه داد: مواجهه با این ابرچالش‌ها نیازمند اجماع نخبگانی، گفت‌وگوی ملی، همت عمومی مردم و مشارکت مردم در انتخابات است.

با شعار نمی‌توان کشور را اداره کرد

این استاد دانشگاه خوارزمی با ابراز نگرانی از وضعیت بحرانی اقتصاد کشور گفت: اقتصاد کشور نیازمند جراحی است و این جراحی بر ساختاری انجام خواهد شد که ۸۳ میلیون جمعیت دارد؛ یعنی ۸۳ میلیون ایرانی باید بپذیرند که با مُسکِن نفت، شعار و عوام‌فریبی نمی‌توان کشور را اداره کرد. این کارشناس اقتصاد درباره لزوم ارائه برنامه اقتصادی ازسوی نامزدها اظهار کرد: به‌عقیده من برخی نامزدها هنوز متوجه شرایط کشور نیستند و به دعواهای سیاسی مشغولند و تاکنون هیچ کدام از آنها برنامه مشخصی برای وضعیت اقتصاد کشور ارائه نکرده است. شقاقی در پایان با اظهار امیدواری نسبت به شرایط آینده کشور گفت: چالش‌های دهه آتی چالش‌های بالقوه هستند که اگر توسط مسئولان و نامزدها جدی گرفته نشوند ممکن است به چالش‌های بالفعل تبدیل شده و کشور را به ویرانی بکشانند. به‌نظر می‌رسد باتوجه به شرایط فعلی اقتصاد کشور، داشتن برنامه و تیم اقتصادی، برای تمامی نامزدی ریاست‌جمهوری ضروری باشد. تنها با ارائه یک برنامه عملی توسط نامزدهای ریاست‌جمهوری می‌توان امید به حل مسائل کشور داشت. بهتر است نامزدهای ریاست‌جمهوری به سرعت برنامه خود را منتشر کرده و آن را در سایت و صفحات مجازی خود بارگذاری کنند.

بین‌الملل

اقتصاد ۵ سال آینده ایران به روایت اکونومیست

اکونومیست با تکیه بر لغو تحریم‌های امریکا در صورت احتمال زیاد احیای برجام و همکاری با چین، تصویری کلی از اقتصاد ۵ سال آینده ایران ارائه کرد.

به گزارش پایگاه تلگرامی مجمع فعالان اقتصادی ایران، اکونومیست در گزارشی اعلام کرد: پیش‌بینی اقتصاد ایران در ۵ سال آینده نشان می‌دهد در این دوره اقتصاد وابستگی شدیدی به وضعیت تحریم‌ها دارد و احتمالا تا سال ۲۰۲۲، توافق موقت برای کاهش غنی‌سازی اورانیوم در مقابل کاهش تحریم‌های نفتی ایران حاصل می‌شود اما تا سال ۲۰۲۴ روابط تیره خواهد شد. براساس این گزارش، ایران باوجود ۳ سال رکود عمیق و تحریم‌های امریکا، همچنان دومین اقتصاد بزرگ منطقه با دومین نرخ جمعیت است که در صورت تنش‌زدایی با واشنگتن، چشم‌انداز اغواکننده‌ای برای سرمایه‌گذاران خواهد داشت. باتوجه به انگیزه‌های طرفین، احتمالا تا سال آینده، توافق موقت برای کاهش غنی‌سازی اورانیوم در مقابل کاهش تحریم‌های نفتی ایران حاصل می‌شود اما در بلندمدت، اختلافات اساسی موجب تیرگی روابط آنها تا سال ۲۰۲۴ خواهد شد. باوجود اینکه بایدن مواضع نرم‌تری نسبت به ترامپ در مقابل ایران در پیش گرفته، تجربه نشان می‌دهد هرگونه خطای محاسباتی ایران از جانب رئیس‌جمهوری امریکا بدون پاسخ نخواهد ماند. اقتصاد ایران که تحت فشارهای سه‌جانبه تحریم‌ها، قیمت‌های پایین نفت و اثرات همه‌گیری ویروس کرونا قرار دارد با محدودیت دسترسی به منابع مالی خارجی و محدودیت نقدینگی در داخل مواجه است. از طرف دیگر، افزایش مخارج دولت تا حدی از طریق پولی کردن کسری بودجه تامین می‌شود که در اثر این سیاست، فشارهای تورمی بالا در اقتصاد باقی خواهد ماند. البته با گذشت زمان طی دوره ۵ ساله، دولت تلاش خواهد کرد هزینه‌های مرتبط با ویروس کرونا را مهار کند و درعین‌حال، افزایش نرخ و افزایش صادرات نفت باعث رشد درآمدها خواهد شد؛ بنابراین انتظار می‌رود کسری بودجه طی سال‌های ۲۴-۲۰۲۳ تا ۲۶-۲۰۲۵ به‌طور متوسط به میزان ۱.۵ درصد از تولید ناخالص داخلی تثبیت شود. همچنین دولت برای تامین کسری بودجه به انتشار اوراق قرضه داخلی و استقراض از چین و روسیه روی خواهد آورد. باوجود این شرایط، چنانچه دولت در میان‌مدت مخارج را به‌طور معقولانه‌تری مدیریت نکند، کشور وارد مارپیچ ابرتورمی و پولی شدن کسری بودجه می‌شود. سند همکاری ۲۵ ساله ایران و چین قصد دارد نشان دهد ایران از پشتوانه اقتصادی بین‌المللی برای مقاومت در برابر تحریم‌ها برخوردار است و حمایت سیاسی لازم را در ارتباط با تقاضا مبنی بر لغو تحریم‌ها پیش از بازگشت به اجرای کامل توافق هسته‌ای دارد. ایران تا رفع تحریم‌ها بر تقویت روابط اقتصادی با چین متمرکز خواهد شد؛ به‌ویژه در زمینه ترغیب چین به خرید نفت بیشتر در ازای دسترسی ترجیحی به قراردادهای زیرساختی در ایران برای شرکت‌های چینی.